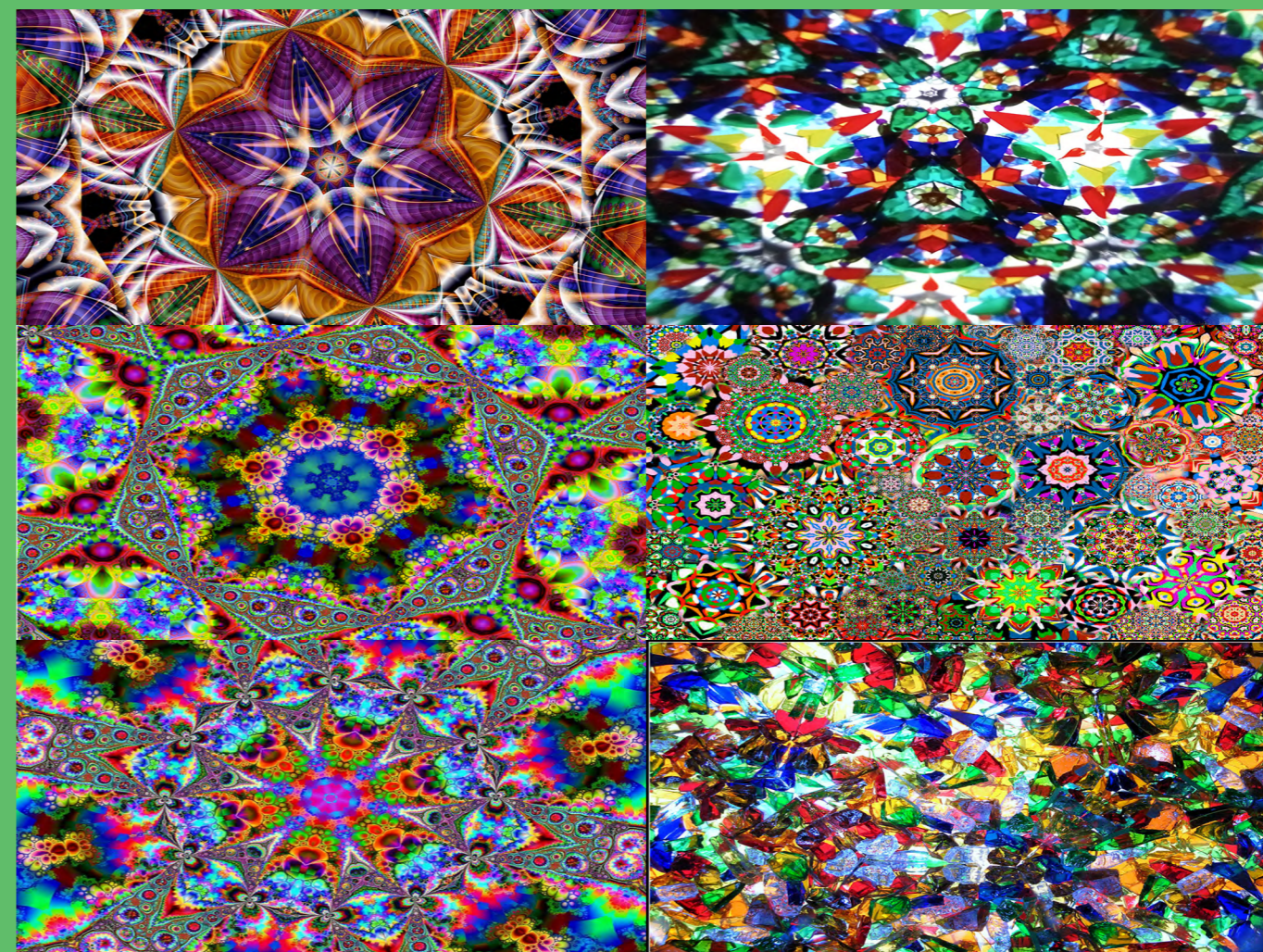

Бухгалтерський облік і аудит у зарубіжних країнах

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК І АУДИТ У ЗАРУБІЖНИХ КРАЇНАХ

ЛЬВІВ – 2021

Міністерство освіти і науки України
Київський національний торговельно-економічний університет
Ужгородський торговельно-економічний інститут

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК І АУДИТ У ЗАРУБІЖНИХ КРАЇНАХ

Львів – 2021

УДК 657:657.6(100)
ЦЗ7

**Ценклер Н. І., Колодійчук А. В., Лалакулич М. Ю.,
Молнар О. С.**

Бухгалтерський облік і аудит у зарубіжних країнах:
підручник. Львів, 2021. 180 с.

ISBN 978-966-2042-55-7

У підручнику розглянуто теоретичні засади та практичні аспекти функціонування системи бухгалтерського обліку у зарубіжних країнах, а також основи розвитку аудиту в інших країнах. Окрема увага приділена питанню функціонування основних інформаційних систем аудиту. Характерною рисою викладення навчально-методичних матеріалів з курсу є їхнє таблично-схематичне компонування, яке сприяє його наочності, простоті сприймання і полегшенню засвоєння.

Пропонований підручник адресований студентам вищих навчальних закладів освіти, аспірантам, здобувачам, ученим, широкому колу спеціалістів даної проблематики, а також усім тим, хто цікавиться питаннями організації бухгалтерського обліку та аудиторської діяльності у зарубіжних країнах в умовах становлення і розвитку глобальної моделі електронної економіки.

Автори: д.е.н. Ценклер Н. І., к.е.н. Колодійчук А. В., к.е.н. Лалакулич М. Ю., к.е.н. Молнар О. С.

Рецензенти:

Підлипна Р.П. – доктор економічних наук, професор (УТЕІ КНТЕУ)

Мікловда В.П. – доктор економічних наук, професор (ДВНЗ «УжНУ»)

Пітюлич М.І. – доктор економічних наук, професор (Закарпатський регіональний центр соціально-економічних і гуманітарних досліджень НАН України)

Рекомендовано до друку Вченою радою УТЕІ КНТЕУ (протокол № 5 від 25 лютого 2021 р.).

ISBN 978-966-2042-55-7

© Ужгородський торговельно-економічний інститут
Київського національного торговельно-економічного університету, 2021

ЗМІСТ

Передмова	5
Розділ 1. Теоретична частина	7
Блок 1. Облік довгострокових активів (ДА)	7
Блок 2. Амортизація.....	8
Блок 3: Дебіторська заборгованість. Види дебіторської заборгованості та облік розрахунків до одержання	10
Блок 4: Методика розрахунку та обліку СДЗ	11
Блок 5. Облік векселя до одержання.....	12
Блок 6. Облік заробітної плати та зобов'язань по заробітній платі	12
Блок 7. Фінансові вкладення.....	15
Блок 8. Короткотермінові пасиви	17
Блок 9. Зобов'язання по лізингу (оренді)	18
Блок 10. Поняття управлінського обліку.....	19
Блок 11. Міжнародна практика обліку виробничих витрат за методом “витрати-випуск”	21
Блок 12. Характеристика товариств	22
Блок 13. Облік капіталу партнерів.....	23
Блок 14. Поняття умовного обсягу виробництва	23
Блок 15. Інвестиції в акції	24
Блок 16. Нарахування і виплата дивідендів з привілейованих акцій.....	24
Блок 17. Облік організаційних витрат	24
Блок 18. Власний капітал.....	25
Блок 19. Основні засоби	28
Блок 20. Оборотні засоби.....	29
Блок 21. Ваучерна система.....	31
Блок 22. Звіт про прибутки і збитки	34
Блок 23. Облік та контроль касових операцій та грошей.....	34
Блок 24. Документальне оформлення і облік операцій по банківських рахунках.....	36

Блок 25. Облік дисконтованих векселів	37
Блок 26. Облік знижок в Західній Європі	37
Блок 27. Облік ПДВ (непрямий податок у % до ціни реалізації продукції).....	37
Блок 28. Облік природних ресурсів та їх виснаження	38
Блок 29. Облік довготермінових активів	38
Блок 30. Звіт про зміни у фінансовому стані (ЗЗФС)	39
Блок 31. Звіт про зміни у власному капіталі.....	40
Блок 32. Стандарти.....	41
Розділ 2. Практична частина	42
Задачі 1-49	42
Розділ 3. Аудит в зарубіжних країнах: теоретичні і прикладні аспекти.....	75
Інформаційні системи аудиту.....	111
Додатки	120
Додаток А	120
Список використаних джерел.....	177

ПЕРЕДМОВА

Пропонований підручник охоплює широке коло важливих питань з функціонування систем обліку у зарубіжних країнах, зокрема: облік довгострокових активів, амортизація, дебіторська заборгованість, види дебіторської заборгованості та облік розрахунків до одержання, методика розрахунку та обліку сумнівної дебіторської заборгованості (СДЗ), облік векселя до одержання, облік заробітної плати та зобов'язань по заробітній платі, фінансові вкладення, короткотермінові пасиви, зобов'язання по лізингу (оренді), поняття управлінського обліку, міжнародна практика обліку виробничих витрат за методом “витрати-випуск”, характеристика товариств, облік капіталу партнерів, поняття умовного обсягу виробництва, інвестиції в акції, нарахування і виплата дивідендів з привілейованих акцій, облік організаційних витрат, власний капітал, основні засоби, оборотні засоби, ваучерна система, звіт про прибутки і збитки, облік та контроль касових операцій та грошей, документальне оформлення і облік операцій по банківських рахунках, облік дисконтованих векселів, облік знижок в Західній Європі, облік податку на додану вартість (непрямий податок у процентах до ціни реалізації продукції), облік природних ресурсів та їх виснаження, облік довготермінових активів, Звіт про зміни у фінансовому стані (ЗЗФС), Звіт про зміни у власному капіталі, стандарти.

Тематично наповнений теоретичним матеріалом, підручник містить також набір практичних завдань, присвячених актуальним проблемам функціонування системи бухгалтерського обліку у зарубіжних країнах. Характерною рисою викладення навчально-методичних матеріалів з курсу є їхнє таблично-схематичне компонування, яке сприяє його наочності, простоті сприймання і полегшенню засвоєння.

Загалом, підручник відповідає встановленим вимогам та володіє достатньою дидактичною цінністю. Пропонований підручник

адресований студентам вищих навчальних закладів освіти, аспірантам, здобувачам, ученим, широкому колу спеціалістів даної проблематики, а також усім тим, хто цікавиться питаннями організації бухгалтерського обліку та аудиторської діяльності у зарубіжних країнах в умовах становлення і розвитку глобальної моделі електронної економіки.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНА ЧАСТИНА

Блок 1. Облік довгострокових активів (ДА)

Довготермінові активи (ДА):

- 1) мають термін служби більше 1 року;
- 2) придбані для використання в господарській діяльності;
- 3) не призначені для реалізації (інакше це є складські запаси).

↳ МСБО4 (облік амортизації), МСБО16 (основні засоби) – питання оцінки, змісту, амортизації та обліку ДА.

ДА:

- земля; основні засоби; природні ресурси; нематеріальні активи; довготермінові фінансові вкладення.

Класифікація ДА:

1. За матеріальністю:

- матеріальні ДА – основні засоби, земля, природні ресурси;
- нематеріальні ДА – права користування майновою та інтелектуальною власністю.

2. За критерієм “чи актив підлягає амортизації”:

- ДА, що амортизуються – основні засоби, природні ресурси, нематеріальні активи;
- ДА, які не амортизуються – земля.

3. За процесом відтворення:

- відтворювані ДА: ОЗ, НА, земля;
- не відтворювані ДА – природні ресурси.

Собівартість ДА = $C_{\text{купівлі}}$ + Витрати для доведення об'єктів до стану використання за прямим призначенням

Для купівлі будівлі: крім договірної ціни, у фактичну собівартість входять витрати на її ремонт, переобладнання, тобто приведення до споживчого вигляду.

Для купівлі обладнання = договірні ціна + витрати на транспортування, встановлення і монтаж

Купується декілька об'єктів на загальну суму – пропорційно до експертної оцінки.

Фактичні витрати будівництва:

- 1) вартість матеріалів, витрачених на будівництво;
- 2) інші прямі витрати на будівництво (зарплата, сторонні послуги);
- 3) частина непрямих витрат (управлінські витрати).

Безкоштовно одержані об'єкти – закупівельна вартість

Блок 2. Амортизація

Амортизація – витрати, що їх включають у витрати виробництва та у собівартість продукції; з іншого боку джерело для інвестицій, модернізації обладнання та інших ОЗ.

Методи нарахування амортизації:

- 1) метод лінійної амортизації;
- 2) метод нарахування амортизації за кількістю випущеної продукції;
- 3) метод подвійної норми амортизації;
- 4) метод суми цифр всіх років експлуатації.

1. Метод лінійної амортизації: річна сума амортизації залежить від терміну служби об'єкта (ліквідаційна вартість). У багатьох країнах Західної Європи (Франція) під час розрахунку величини амортизації нехтують очікуваною ліквідаційною вартістю об'єктів основних засобів.

2. Метод нарахування амортизації за кількістю випущеної продукції → використовують у випадку, якщо об'єкт ОЗ використовується нерівномірно за періодами, тобто у кожному періоді кількість випущеної продукції істотно коливається.

$$A = (\text{ПВ} - \text{ЛВ}) / \text{Кількість продукції до випуску протягом експлуатації}$$

3. Метод подвійної норми амортизації (прискореної амортизації)

Норми прискореної амортизації = Норма лінійної амортизації × Коефіцієнт для прискореної амортизації

У США єдиний коефіцієнт прискореної амортизації – 2,0.

У Франції 3 рівні прискореної амортизації:

1,5 – для $T_{\text{екс}} = 3-4$ роки

2,0 – для 5-6 років

2,5 – понад 6 років.

4. Метод-різновид розрахунку прискореної амортизації

За МСБО підприємство саме вибирає метод нарахування амортизації, не змінює його.

В обліку амортизація:

1) Дт – витрати підприємства

2) Кт – накопичена амортизація (знос)

Дт Витрати на амортизацію

Кт Амортизація (знос) ОЗ

У США амортизація:

1) амортизація ОЗ для цілей фінансової звітності (обліку);

2) амортизація ОЗ для цілей оподаткування.

З 1986 року – система прискореного відновлення вартості

Сутність – це система прискореної амортизації, яка дає змогу мінімізувати податок на прибуток (заохочення інвестицій).

Якщо термін амортизації 3 роки:

I рік: 33,3%

II рік: 44,45%

III рік: 14,81%

IV рік: 7,4% від первісної вартості

Для 5 років:

I рік: 20%

II рік: 32%

III рік: 19,2%

IV рік: 11,52%

V рік: 11,52%

VI рік: 5,76%

У зарубіжних країнах з високорозвинутою економікою не створюються спеціальні джерела фінансування капітальних вкладень.

Куплено устаткування

Дт Устаткування

Дт Розрахунки з бюджетом (якщо нараховується ПДВ)

Кт Розрахунки з постачальниками

Готовий об'єкт в експлуатації (США)

Дт Основні засоби

Кт Незавершене будівництво → Витрати → Дт 79

В результаті будівництва (Бельгія, Франція)

Дт Основні засоби (будівля)

Кт Імобілізована продукція → Доходи → Кт 79

↳ За МСБО прибутки чи збитки від ліквідації або реалізації ОЗ =

Чисті надходження – залишкова вартість

Реалізовано устаткування:

Дт Рахунки до одержання

Дт Амортизація устаткування

Дт Збитки від вибуття ОЗ

Кт Устаткування

Блок 3: Дебіторська заборгованість. Види дебіторської заборгованості та облік розрахунків до одержання

Види дебіторської заборгованості:

- 1) рахунки до одержання – заборгованість клієнтів за реалізовану їм готову продукцію, товари, послуги, роботи (торгова заборгованість), в т.ч. заборгованість по кредитних картках 30-60 днів;
- 2) векселі до одержання; вексель – платіжний і кредитний інструмент 60-90 днів + відсотки за короткостроковим кредитом;
- 3) інша дебіторська заборгованість (неторгова) за %, аванси, видані службовцям фірми, за переліком податків.

Момент реалізації і визнання доходів – момент відвантаження товарів і виставлення платіжних документів.

Дебіторська заборгованість в балансі відображається за чистою реалізаційною вартістю. Це сума дебіторської заборгованості мінус сумнівні борги.

Блок 4: Методика розрахунку та обліку СДЗ

СДЗ (БДЗ) – заборгованість, яка не може бути погашена через неплатоспроможність боржника; вже відображено у складі доходів підприємства за методом нарахування → вона збільшила прибутки і податки на прибуток. Облік СДЗ \equiv облік сумнівної дебіторської заборгованості

У міжнародній практиці заведено списувати БДЗ на витрати підприємства через:

- 1) пряме списування;
- 2) списування через резерв сумнівних боргів – переважно.

За принципом обережності підприємство повинно створити РСБ.

Як визначити суму БДЗ?

Трудомісткий, але найточніший є метод визначення БДЗ по кожному клієнту (дебітору) на основі фінансового стану і платоспроможності.

У США, Великій Британії і Канаді 2 методи:

- 1) дані про прибутки;
 - 2) дані балансу.
1. Сума СДЗ визначається як застосування певного % від обсягу продажу в кредит (середній % БДЗ до обсягу продажу не < ніж за 3 минулих роки).
 2. Застосовують спрощений підхід або періодизацію дебіторської заборгованості. Розрахунок % від суми дебіторської заборгованості.

Якщо підприємство одержує від клієнта раніше списаний безнадійний борг.

1. Відновлюється списана раніше дебіторська заборгованість:

Дт Рахунки до одержання

Кт Резерв для сумнівних боргів

2. Надходження грошей від дебітора:

Дт Грошові кошти

Кт Рахунки до одержання

Блок 5. Облік векселя до одержання

Вексель – безумовне зобов'язання клієнта заплатити певну суму грошей на вимогу або у зазначений час.

$\Sigma \% = \text{Номінал векселя} \times \% \text{ ставка} \times \text{строк векселя}$

Одержаний від клієнта вексель:

Дт Векселі одержані

Кт Рахунки до одержання

Клієнт оплатив:

Дт Грошові кошти

Кт Векселі одержані

Кт Доходи по %

Блок 6. Облік заробітної плати та зобов'язань по заробітній платі

Заборгованість по зарплаті і додаткових пільгах – значна частина короткотермінованої заборгованості (зобов'язань).

Оплата праці за кордоном:

- почасова;
- відрядна.

Види зобов'язань, що пов'язані із зарплатою:

- 1) заборгованість по виплаті заробітної плати;
- 2) заборгованість по податках, що утримуються із зарплати;
- 3) заборгованість по інших утриманнях із ЗП.

Нарахована ЗП персоналу → витрати підприємства

Рахунок “Витрати на оплату праці”

Субрахунок за видами витрат

(ЗП базова, оплачувана відпустка, премії, додаткова винагорода, витрати на соціальне страхування).

Заробітна плата у США:

- ЗП адміністративно-управлінського персоналу;
- ЗП робітників і службовців.

Для обліку заборгованості і розрахунків з персоналом використовують Рах. Розрахунки з персоналом (Персонал)

Заробітна плата:

- валова зарплата (уся нарахована);
- чиста зарплата (після усіх можливих утримань із ЗП).

Законодавство – регулює → Утримання із ЗП

У США утримання із ЗП:

- 1) федеральні внески на соціальне страхування → пенсійне забезпечення, допомога з непрацевдатності, медичне обслуговування;
- 2) федеральний прибутковий податок;
- 3) прибутковий податок штату;
- 4) можливі також добровільні відрахування частини ЗП – на додаткове пенсійне забезпечення по старості + додаткові добродійні фонди.

Методика США

За даними платіжного журналу (відомість).

Валова зарплата:

Дт Витрати на оплату праці (адміністративно-управлінський персонал)

Дт Витрати на оплату праці (робітники і службовці)

Утримання:

Кт Соціальні відрахування по сплаті

Кт Федеральний прибутковий податок до сплати

Кт Прибутковий податок штату до сплати

Кт Заробітна плата до сплати

Особливість по Кт відображають лише чисту ЗП після всіх утримань

Підприємство найчастіше виписує чеки на зарахування ЗП на банківські рахунки робітників і службовців.

Виплата ЗП:

Дт ЗП до сплати

Кт Грошові кошти

Внески у % від ЗП, що їх платить фірма (за рахунок збільшення своїх витрат)

Дт Витрати на податки і відрахування

Кт Федеральний податок по безробіттю до сплати

Кт Соціальні відрахування до сплати

Кт Податок по безробіттю для штату до сплати

Методика Франції

Утримано із ЗП

↳ соціального страхування

↳ по безробіттю

↳ на пенсійне забезпечення

Відрахування фактичні

↳ соціальне страхування

↳ по безробіттю

↳ на додаткову пенсію

1) нарахована ЗП

Дт Витрати на оплату праці

Кт Розрахунки з персоналом

2) утримано із ЗП

Дт Розрахунки з персоналом

Кт Соціальне страхування

Кт Інші органи соціального страхування

3) відрахування фірми

Дт Витрати на соціальне страхування

Кт Соціальне страхування

Кт Інші органи соціального страхування

Блок 7. Фінансові вкладення

Усі довготермінові інвестиції в акції відображаються в обліку за собівартістю.

Вибір методу обліку інвестицій:

- наскільки вплинула операція на інвестора?
- чи встановлено контроль над оперативною і фінансовою діяльністю?

Контроль – здатність інвестора контролювати ділову і фінансову політику компанії, акціями якої він володіє.

Контроль є дієвим, якщо інвестор має > 50% простих акцій.

Придбано 20-50% - істотний вплив на емітента, не має контролю

Облік за собівартістю – фактична сума витрат + отримання дивідендів у виплаті прибутку.

Якщо ринкова ціна < собівартості, то різниця списується в Кт. Поправка на зменшення вартості довготермінових інвестицій.

Дт Нереалізовані прибутки за довготерміновими інвестиціями

У Звіті про прибутки і збитки ці коливання не відображаються у зв'язку з довготерміновим характером вкладів.

Облік інвестицій з істотним впливом на емітента – метод пропорційного розподілу прибутку.

Три показники:

↳ інвестор обліковує акції за собівартістю;

↳ інвестор записує прибутку (збитки) від вкладень на рахунок “Довготермінові фінансові вкладення” в кореспонденції з рахунком “Прибутки і збитки” ;

↳ коли інвестор отримує дивіденди:

Дт Каса

Кт Довготермінові фінансові вкладення

При підготовці консолідованого балансу статті із звітів материнської і дочірньої компанії об'єднують.

З метою уникнення повторного рахунку використовується метод елімінування (усунення).

Ціна придбання облігацій = Вартість облігацій + комісійні брокеру

У випадку придбання облігацій в період між виплатою % у її вартість включаються суми нарахованих % з часу останньої виплати.

Фінансові вкладення – інвестиції однієї компанії в ЦП та капітал інших компаній.

Портфель інвестицій – Σ різних ЦП, якими володіє інвестор.

Регулює МСБО 25 “Облік інвестицій”.

Інвестиції: короткотермінові і довготермінові.

Короткотермінові інвестиції – інвестиції терміном до 1 року задля вигідного розміщення тимчасово вільних грошових коштів (інвестиції у легкорезалізовані і ринкові цінні папери):

1. Короткотермінові свідоцтва.
2. Боргові зобов'язання.
3. ЦП, що дають право власності.

Короткострокові інвестиції – відображаються в балансі у розділі “Поточні активи” за собівартістю їх придбання.

Інформація в звітності:

- 1) собівартість і ринкова ціна портфеля інвестицій;
- 2) нереалізовані прибутки і збитки (різниця між собівартістю та ринковою ціною);
- 3) прибутки і збитки в результаті операцій з ЦП;
- 4) облікова політика під час визначення й оцінки обсягу інвестицій.

Довготермінові інвестиції (ДІ) – кошти, вкладені на тривалий термін (більше 1 року) у юридично самостійні підприємства заради їх: 1) придбання; 2) впливу на них; 3) отримання додаткових прибутків.

ДІ – вкладення в облігації, акції, у спеціальні фонди (пенсійний фонд, фонд погашення облігацій) та в матеріальні необоротні активи, призначені для перепродажу.

У балансі – розділ “Необоротні активи” (оцінка за часткою участі інвестора в капіталі об'єкта інвестування).

Відомості в додатку до звітності:

- 1) нові інвестиції з розбивкою по географічних регіонах;
- 2) підприємства під контролем або під істотним впливом інвестора;
- 3) спільні підприємства (частка у капіталі, нерозподілених прибутках, резервах, а також прибутках та збитках СП (спільних підприємств) за останній фінансовий рік).

Інвестиції, що переводяться з однієї категорії в другу (з короткострокових в довгострокові чи навпаки) оцінюються за нижчою з двох оцінок: за собівартістю або за ринковою вартістю.

Блок 8. Короткотермінові пасиви

Зобов'язання – заборгованість підприємства іншим підприємствам, організаціям та особам, яка виникає внаслідок здійснення фірмою різних угод.

Заборгованість передбачає сплату в майбутньому грошима, товарами або іншими послугами.

Пасиви – залучені засоби, які формують частину активів.

Заборгованість:

- короткотермінова (поточні пасиви) → до одного року чи впродовж господарського циклу;
- довготермінова (довготермінові пасиви).

Загальне правило. Зобов'язання реєструються в обліку тільки тоді, коли по них виникає заборгованість.

Оцінка зобов'язань – оцінюються сумою грошей для сплати боргу, або вартістю товарів і послуг, які необхідно надати для погашення боргу.

Залежно від порядку визначення сум заборгованості усі зобов'язання:

- фактичні;
- оцінкові або умовні.

Фактичні – є знання фактичної суми заборгованості: заборгованості з рахунків постачальників, виданих векселях,

дивідендах до сплати, податку з продажу, акційних зборах, нарахованій ЗП, по одержаних авансах, по поточній частині довготермінових зобов'язань.

Оцінкові – зобов'язання, точна сума яких не може бути визначена до настання певної дати.

Умовні – відображаються в обліку, якщо умовні зобов'язання обґрунтовані + обґрунтована їхня сума.

Блок 9. Зобов'язання по лізингу (оренді)

Оренда – надання однією стороною (орендодавцем) іншій стороні (орендареві) майна в тимчасове користування на визначений термін за певну плату на підставі договору оренди.

Лізинг → довготермінова оренда

Лізинг:

- операційний (коротший термін) → право власності залишає за собою орендодавець ⇒ орендар відображає в обліку орендну плату (+ операційні витрати на використання об'єкта);
- фінансовий ⇒ орендар бере на себе весь ризик витрат, пов'язаний з використанням орендованого майна, обліковує лізингові об'єкти як свої активи.

Дт Витрати на оренду

Кт Грошові кошти

За кордоном – довготерміновий фінансовий лізинг → засіб формування ДА (схоже – купівля ОЗ в кредит).

Умови: лізинг вважається фінансовим:

1. право власності на майно, що орендується після закінчення терміну оренди цілком переходить до орендаря;
2. теперішня вартість (PV) мінімальних орендних виплат \geq ринковій вартості об'єктів оренди;
3. термін оренди – більша частина терміну корисного використання орендованого майна;
4. орендареві надається можливість після закінчення терміну

оренди придбати майно за ціною, нижчою від ринкової, або відновити оренду.

Велика Британія:

- договір оренди на термін не менше 75% від терміну амортизації;
- в договорі повна виплата вартості майна.

Франція:

- майно спеціально куплене для здавання в оренду;
- орендар має право після терміну експлуатації купити майно за ціною (яка встановлюється на момент укладення договору).

Німеччина:

- термін договору оренди від 40 до 80% терміну амортизації;
- вартість опціону співвідноситься з вартістю обладнання.

Україна:

- придбання майна орендодавцем на замовлення орендаря з подальшою передачею орендареві права користування цим майном;
- термін оренди має бути не меншим терміну певної амортизації;
- обов'язкова передача права власності на майно орендареві.

Лізингові операції вигідні:

1. Постачальник реалізує устаткування на умовах повної оплати його вартості;
2. Орендодавець отримує дохід у %;
3. Орендар має можливість починати або розширювати виробництво із значно меншими початковими капітало-вкладеннями.

Блок 10. Поняття управлінського обліку

Ведення управлінського обліку має на меті забезпечення потреб керівництва підприємства необхідною інформацією для прийняття управлінських рішень.

Управлінський облік – експлуатаційна (калькуляційна) система, яка обліковує виробничі витрати у місцях їх виникнення і за видами виробів виявляє та відображає на рахунках відхилення витрат виробничих ресурсів від стандартних норм і кошторисів, визначає (калькулює) собівартість окремих видів продукції, підсумовує результати від реалізації продукції за видами виробів і способами продажу, здійснює облік і контроль заміщення і руху ТМЦ.

За зведеними даними цієї бухгалтерії визначають прибуток від виробництва та реалізації + оперативний контроль за процесом виробництва + раціональні витрати виробничих ресурсів + формування прибутку

До даних управлінської бухгалтерії для бухгалтерів-аудиторів і податкових органів держави доступ закритий. Окремо ведуться управлінський і фінансовий облік.

Управлінський облік – продовження фінансового обліку.

Характеристики управлінського обліку:

- 1) різні рівні внутрішнього фірмового управління;
- 2) будь-яка зручна система запису;
- 3) нема норм і обмежень;
- 4) єдиний критерій збору інформації – своєчасність;
- 5) використовуються будь-які виміри;
- 6) об'єкт аналізу – різні структурні підрозділи господарських одиниць;
- 7) періодичність надання інформації згідно з кон'юнктурою;
- 8) ступінь надійності ← цілі планування.

Необхідність розподілу БО обумовлюється слідуючим набором характерних обставин:

- 1) сувора таємниця облікових даних;
- 2) різні споживачі інформації;
- 3) пріоритет внутрішніх споживачів;
- 4) подвійний характер обліку (поділ його на внутрішній і зовнішній).

Блок 11. Міжнародна практика обліку виробничих витрат за методом “витрати-випуск”

Практика визначення фінансових результатів за методом “витрати-випуск” = норми МКБС + МСБ + IV Директива ЄЕС

Суть методу – порівняння випуску продукції відповідної господарської одиниці з її витратами на постачання, виробництво та реалізацію.

Автор – В. Леонтьєв (1973 – Нобелівська премія за реалізацію методу)

Момент реалізації – передача власності на продукцію незалежно від оплати

Випуск продукції становить:

$$Q_{\text{в.п.}} = Q_{\text{р.}} + Z_{\text{н.в.}} + \text{ГП}_{\text{к.п.}} + Q_{\text{вп.п.}},$$

де: $Q_{\text{вп.п.}}$ – обсяг виробництва для власних потреб;

$Q_{\text{р.}}$ – обсяг реалізації;

$Z_{\text{н.в.}}$ – залишки незавершеного виробництва;

$\text{ГП}_{\text{к.п.}}$ – залишки готової продукції на кінець звітної періоду.

Собівартість проданої продукції = закупівлі + витрати виробництва власні і зі сторін + початкові залишки сировини та матеріалів з врахуванням кінцевих залишків сировини і матеріалів

Собівартість закупівель = витрати на придбання зі сторони сировини, матеріалів, напівфабрикатів, палива, енергії

Кошторисна бухгалтерія – у фінансовій бухгалтерії облік ведеться тільки за економічними елементами з поділом витрат на виробниче споживання та знову створену вартість.

Витрати на виробниче споживання – вартість витрачених сировини та матеріалів, а також витрати зі сторони

Елементами знову створеної вартості за рекомендаціями ООН є:

- 1) заробітна плата з відрахуванням на соціальний захист;
- 2) податки;
- 3) резерви оборотних коштів;
- 4) інші експлуатаційні витрати;
- 5) амортизаційні відрахування.

Блок 12. Характеристика товариств

У різних країнах різний зміст товариств.

В Україні товариства – підприємства, організації, установи, створені на засадах укладення угоди між юридичними особами чи громадянами через об'єднання їхнього майна та підприємницької діяльності заради отримання прибутку.

Це АТ, ТзОВ, ТзДВ, ПТ, КТ

Подібне розуміння – законодавчі акти Франції та інших країн Західної Європи. Тут відсутнє розмежування товариств як об'єднання товаровиробників і акціонерних компаній (АК).

У США існує розмежування між товариствами і АК або корпораціями.

У США товариство – асоціація (об'єднання) двох або більше осіб як співвласників для здійснення бізнесової діяльності задля одержання прибутку.

Термін товариство не включає у США АК.

У США близько 10 млн. партнерів об'єднані в товариства. Подібне об'єднання створюється на основі договору (в усній чи письмовій формі).

Перевага товариств перед АК – прибуток не оподатковується. Весь прибуток розподіляється між партнерами і обкладається податками у складі доходів кожного партнера, а у АК – подвійне оподаткування.

Капітал товариства ← внески партнерів

Капітал кожного партнера обліковується окремо.

Вилучення коштів для власних потреб → Рахунок Розрахунки з господарем (“Вилучення капіталу”).

Кожен партнер може внести в товариство різного роду активи: гроші, матеріальні і нематеріальні активи (ринкова ціна).

Коли товариство сформовано, облік господарської діяльності здійснюється в загальному для всіх підприємств порядку.

Блок 13. Облік капіталу партнерів

Капітал у товаристві → “Капітал партнерів”

По кожному партнеру є рахунки: “Капітал партнера” і “Вилучення капіталу партнера”. Внесення капіталу партнера:

	Дт	Кт
Каса	X	
Капітал партнера “А”		X

Капітал може бути внесений у формі основних фондів, наприклад, майно також може бути придбане за векселі, які ще не погашені.

	Дт	Кт
Основні засоби, обладнання		X
Векселі видані	X	
Капітал партнера “Б”	X	

Блок 14. Поняття умовного обсягу виробництва

% “завершеності” продукції → Підрахунок умовних одиниць продукції за кожен звітний період → Розрахунок витрат на одиницю продукції

Умовний обсяг виробництва – кількість виробів, виготовлених за певний період часу (роботи + вироби)

Умовний обсяг виробництва: для матеріалів; для витрат на оброблення (заробітна плата виробничого персоналу + загальнонакладні витрати виробництва)

Умовний обсяг для витрат на оброблення = Продукція, виробництво якої почато і завершено у цьому періоді – % завершеності початок + % завершеності кінець

Умовний обсяг виробництва для матеріалів = Продукція, виробництво якої розпочато і завершено у цьому періоді + витрати матеріалів на продукцію, яка залишається по кінці незавершеності

Частка витрат матеріалів = Загальні витрати матеріалів / Умовні вироби (за матер.)

Частка витрат на оброблення = Загальна сума заробітної плати виробничого персоналу + Накладні витрати / Умовні вироби (за витратами оброблення)

Блок 15. Інвестиції в акції

Приклад.

Інвестор придбав 100 акцій за ціною 72 долари, оплативши за це 7200 дол. Пізніше інвестор одержав 20 додаткових акцій у рахунок дивідендів. Собівартість акції в такий спосіб знизилась до 60 дол. (7200/120) після одержання 20% дивідендів.

Дт Грошові кошти	}	при реалізації
Кт Інвестиції в акції		

Блок 16. Нарахування і виплата дивідендів з привілейованих акцій

Приклад.

Нарахування дивідендів на дату погашення:

Дт Нерозподілений прибуток

Кт Дивіденди до сплати

Виплата дивідендів:

Дт Дивіденди до сплати

Кт Грошові кошти

Блок 17. Облік організаційних витрат

Приклад.

Виділено 600 простих акцій номінальною вартістю 10\$ кожна:

Дт Нематеріальні активи (Організаційні витрати) 8000

Кт Статутний капітал (Прості акції) 6000

Кт Додатковий капітал 2000

Організаційні витрати амортизуються за 5 років. За I рік нараховано амортизації 1600\$ (щороку):

Дт Витрати на амортизацію 1600

Кт Амортизація 1600

Допускається також їх пряме списання:

Дт Витрати на амортизацію 1600

Кт Нематеріальні активи (Організаційні витрати) 1600

Дт Витрати → Амортизація Кт (1) → Нематеріальні активи
(Витрати на амортизацію) Кт (2)

Блок 18. Власний капітал

Власний капітал (ВК) корпорації (Stockholder's Equity) формується акціями, тобто коштами інвесторів в обмін на реалізовані їм акції.

Акція – цінний папір (ЦП) без встановленого терміну обігу, який засвідчує пайову участь в акціонерній компанії і дає його власникові право на:

- участь в управлінні компанією;
- одержання частини прибутку у вигляді дивідендів;
- участь в розподілі майна під час ліквідації компанії.

Акціонерний сертифікат – засвідчує частку акцій, що належить певній особі.

Розрізняють:

- 1) акції, дозволені до випуску;
- 2) випущені акції;
- 3) невипущені акції;
- 4) циркулюючі акції;
- 5) викуплені акції.

Акції, дозволені до випуску – загальна кількість акцій, на яку одержано дозвіл влади штату в Америці та Комісії з цінних паперів та біржових операцій США або інших державних органів (наприклад, Міністерство фінансів).

Ця кількість – в статуті корпорації. Здебільшого ця кількість перевищує потреби компанії в капіталі на момент її створення і дає змогу здійснити повторний випуск.

Випущені акції – кількість акцій, фактично реалізованих інвесторам, акціонерам на певну дату (прямо або через посередників).

Невипущені акції – залишок дозволених до випуску акцій, які компанії не випускала, не реалізувала.

Циркуючі акції – акції, які перебувають у руках в акціонерів на певну дату.

Викуплені акції – кількість акцій, викуплених корпорацією у своїх акціонерів – безпосередньо або через фондову біржу.

Види акцій:

- 1) звичайні (прості) (Common Stock);
- 2) привілейовані (Preferred Stock).

Привілейовані акції можуть бути кумулятивними (Cumulative) або некумулятивними (Noncumulative).

Звичайні акції → дають право голосу в управлінні корпорацією; дивіденди залежно від результатів фінансово-господарської діяльності.

Привілейовані акції → надають перевагу їх власникам під час розподілу майна в результаті ліквідації корпорації, але не дають права голосу.

Кумулятивні акції → переваги, що неоголошені радою директорів; дивіденди переносяться на майбутні періоди, але обов'язково будуть виплачені (прострочені або депоновані).

Привілейовані акції:

- 1) конвертовані і неконвертовані;
- 2) відкличні і невідкличні для погашення.

Оцінка акцій:

1. Номінальна вартість акцій – мінімальна вартість, яка вказується на сертифікаті акцій. Номінальна вартість зараховується у статутний капітал корпорації.

Додатковий капітал = Ціна продажу – Номінальна вартість

2. Безномінальні акції – акції, які не мають капіталу:
 - 2.1. Безномінальні акції з оголошеною вартістю. Рада директорів оголошує вартість акції у будь-який момент. Виручка понад оголошену – додатковий капітал.
 - 2.2. Безномінальні акції без оголошеної вартості (Вся виручка – Капітал).

Розділ 1. Теоретична частина

3. Ринкова вартість акцій – ціна акцій на ринку цінних паперів під впливом попиту і пропозиції.
4. Облікова вартість акцій – різниця між сумою активів і всією заборгованістю (чисті активи).

Структура капіталу корпорації

Баланс

Внесений капітал
Привілейовані акції
Звичайні (прості) акції
Додатковий капітал

Разом внесені кошти
Нерозподілений прибуток

Разом акціонерний капітал

Дивіденди

Дивіденди – частка прибутку корпорації, що розподіляється між акціонерами (відповідно до часток акцій)

Дивіденди

{ Гроші
Інші активи
Додаткові акції

Коефіцієнт дивідендів – Дивіденди / Чистий прибуток

Виплачують в кінці кварталу, півріччя або за рік

Дати:

- дата оголошення дивідендів; → в обліку
- дата реєстрації власників акцій; → в обліку
- дата виплати дивідендів. → в обліку

Джерело – нерозподілений прибуток

Дивіденди → Рада директорів може оплатити акціями, щоб зберегти оборотний капітал; знизити ринкову вартість акцій; знизити статутний капітал, уникнути подвійного оподаткування.

Розміщення акцій – збільшення кількості випущених акцій з пропорційними зниженнями їх номінальної або оголошеної вартості на одну акцію.

Блок 19. Основні засоби

Основні засоби – матеріальні активи, які підприємство утримує з метою використання у процесі виробництва або постачання товарів і надання послуг, товарів і надання послуг, здавання в оренду іншим особам або для адміністративних цілей, які використовуватимуться більше 1 року.

Необоротні активи:

- 1) земля;
- 2) будівлі;
- 3) споруди;
- 4) обладнання;
- 5) нематеріальні активи.

Основні засоби відносяться до довготермінових активів.

Первинною оцінкою основних засобів є собівартість їх придбання або створення.

Собівартість основних засобів (ОЗ) – це сплачена сума грошових коштів або їх еквівалентів, або справедлива вартість іншої форми компенсації наданої для отримання активу на момент його придбання або створення.

Собівартість об'єкта ОЗ = закупівельна ціна + витрати на приведення об'єкта в робочий стан (підготовка будівельних майданчиків, доставка, налагодження, ліцензії на державну реєстрацію, гонорари).

При визначенні собівартості основних засобів з ціни їх придбання вираховують будь-які торговельні знижки.

Не включає: підготовчі, адміністративні, початкові операційні витрати.

Витрати, пов'язані з придбанням земельної ділянки, включають чисті витрати на знесення будівель та споруд, які знаходяться на цій ділянці:

а) придбали ділянку:

Дт	Кт
Основні засоби	Грошові кошти

б) витрати на знесення:

Дт

Основні засоби

Кт

Нарахована заробітна плата

в) вартість отримання матеріалів:

Дт

Матеріали

Кт

Основні засоби

Об'єкти подібні:

1) подібна функція;

2) подібна ринкова вартість.

Собівартість об'єктів, збудованих власними силами:

1) вартість робіт субпідрядників;

2) прямі матеріальні витрати;

3) накладні витрати будь-які;

4) вартість ліцензії (дозволу) на будівництво;

5) оплата фахових послуг.

Блок 20. Оборотні засоби

Оборотні активи складаються із запасів, які повністю використовуються для здійснення господарської діяльності підприємства, дебіторської заборгованості, грошових коштів підприємства в національній та іноземній валюті, які повинні знаходитися на поточному рахунку в установі банку, а також грошових коштів, які зберігаються в касі підприємства відповідно до ліміту, поточних фінансових інвестицій.

Запозичені кошти

1) довгострокові зобов'язання:

а) довгострокові кредити;

б) довгострокові фінансові зобов'язання;

2) поточні зобов'язання:

а) короткострокові кредити;

б) поточна кредиторська заборгованість.

Залучений капітал – частина вартості майна суб'єкта господарювання, придбаного за рахунок виникнення зобов'язань,

які необхідно повернути банкам, постачальникам, інвесторам, коштами, цінностями, які еквівалентні до вартості.

Довгострокові кредити – кредити банку на строк більше 1 року в українській або іноземній валюті.

Довгострокові фінансові зобов'язання – фінансові зобов'язання на придбання цінних паперів, зобов'язання з оренди, термін погашення яких більше 1 року, а також це вкладення до статутного або пайового капіталу.

Короткострокові кредити – як правило, надаються банками підприємством до одного року.

Основні об'єкти короткострокового кредитування:

- виробничі запаси;
- незавершене виробництво;
- товари.

Поточна кредиторська заборгованість – вільні грошові кошти підприємства, які можна використати на будь-які потреби, доки не закінчиться термін погашення заборгованості (працівникам підприємства з нарахуванням зарплати; постачальникам за придбані матеріали, цінності, бюджету по платежах).

Фінансові інвестиції – активи, які утримуються підприємством для: \otimes збільшення прибутку; \otimes зростання капіталу.

МСБО 22 Об'єднання компаній

МСБО 27 Консолідована і окрема фінансова звітність

МСБО 28 Інвестиції в асоційовані компанії

МСБО 31 Частки у спільних підприємствах (СП)

МСБО 32 Подання фінансових інструментів

МСБО 39 Їх оцінка

Поточні фінансові інвестиції → оборотні активи

Довгострокові фінансові інвестиції → необоротні

В обмін на інші активи: Собівартість = справедлива вартість цих активів

Амортизована собівартість фінансової інвестиції – собівартість інвестиції, збільшена на суму накопиченої амортизації дисконту або зменшена на суму накопиченої амортизації премії.

Методи оцінки та обліку:

За собівартістю:

0-20% акцій → метод собівартості або справедливої вартості;

20-50% → метод участі в капіталі

>50% → консолідована звітність

Дисконт і премія амортизується за:

1) методом ефективної (дійсної) ставки відсотка:

$E_{ф.с.} = (\text{Річний відсоток} + \text{Дисконт} - \text{Премія}) / \text{Собівартість та номінальна вартість}$

Якщо $E_{ф.с.} \times B\text{-сть інвестицій} = \text{Дохід за \% звітнього періоду}$

2) прямолінійний метод:

Дисконт Дт Довгострокові фінансові інвестиції

Премія Кт % за облігації

Блок 21. Ваучерна система

Ваучерна система – система контролю за грошовими платежами, за якою розглянуті і затверджені раніше мають бути виплата й списання грошей (до здійснення факту оплати).

Дозвіл на витрати або виплати → Виписка чека для оплати

Принципи внутрішнього контролю:

1) встановлення відповідальних осіб;

2) розподіл повноважень;

3) документальне оформлення операцій;

4) незалежна внутрішня перевірка.

Ваучер – форма дозволу на здійснення грошових витрат. Розробляє відділ рахунків або ваучерів до сплати (крім ФДС).

⇓ ⇓ ⇓

Початок підготовки – на титульному боці ваучера інформація про виниклу заборгованість ← на основі рахунку продавця

З'ясовують:

1) відповідність “рахунок продавця – замовлення на купівлю”;

2) чи правильні ціни + терміни;

3) правильність оборотів (Σ).

Ваучер затверджує старший відповідальний відділу + рахунок продавця

↳ Бухгалтерія для обліку ⇒ реєструється в Реєстрі (журналі) ваучерів + затверджує старший бухгалтер (на звороті)

→ пам'ятна папка (папка неоплачених ваучерів) – за датами оплати

→ картотека

Оплачені + Неоплачені = Σ ваучерів

Відповідальний казначейського офісу перевіряє

↓

направляє чек одержувачу грошей

↓

ставить “Оплачено”

↓

погашений в копію бухгалтером → Файл оплачених ваучерів

“Реєстр чеків” – журнал для запису чеків

Ваучер за чистою сумою – коли є знижка

ФДС

Неодержані суми зн.-зб. – у Звіті про прибутки

2-4 тижні _____ ФДС

ФДС (Мала каса, авансова система, система підзвітних сум) – здійснення невеликих витрат: канцелярських, поштових, на оплачення вихідних, на обід

Гроші + пронумеровані (квитанції) чеки + ваучери ⇒ Підзвітна особа

Склад грошових коштів:

- 1) готівка в підприємстві;
- 2) гроші в банках (на рахунках);
- 3) банківські векселі;
- 4) перекази від клієнтів;
- 5) грошові чеки.

США

↓

Грошові кошти (ФДС) –
в обліку

Західна Європа

↓

“Каса”
“Рахунок в банках”

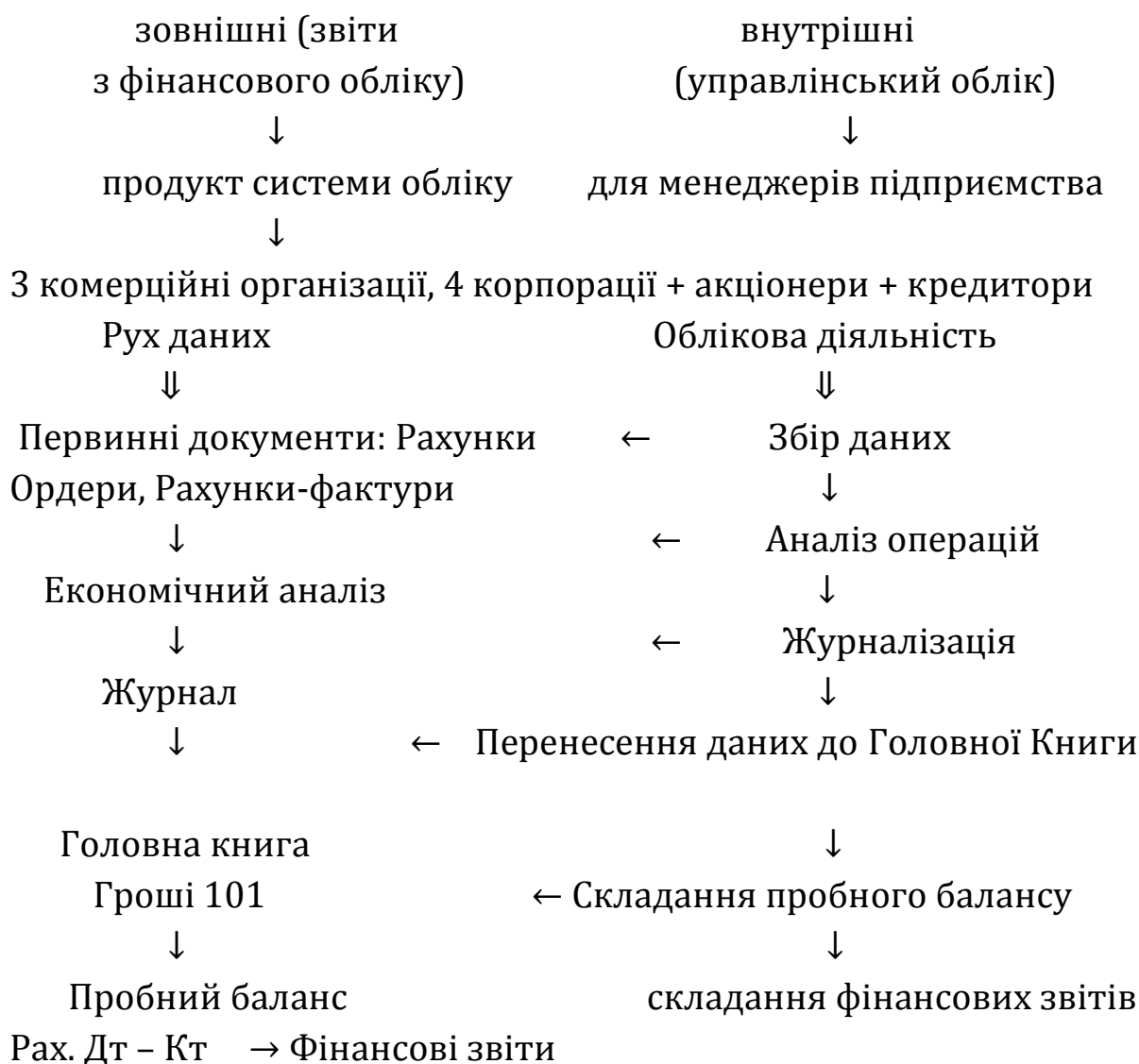
Звіт про рух грошових коштів:

- основна діяльність;
- фінансова діяльність;
- інвестиційна діяльність.

Фінансові звіти як кінцевий продукт

За користувачем

фінансові звіти

Журналізація – запис економічних наслідків кожної операції в хронологічному порядку згідно з обліковою фундаментальною моделлю.

Блок 22. Звіт про прибутки і збитки

1. Виручка (виторг) → в т.ч. дебіторська заборгованість
2. Витрати
3. Дохід
4. Дохід на акцію

I Виручка

Виторг – продаж товарів і послуг в \$ (в т.ч. % за кордон)

Синоніми: торгова виручка, виторг від надання послуг, дохід від наданих послуг, дохід від депозитів у банку, дохід від оренди

“Дохід” – різниця між виторгом і відповідними витратами.

II Витрати – в \$ сума ресурсів + використана з метою отримання доходу протягом певного періоду часу

III Чистий дохід – дохід після оподаткування, у розпорядженні підприємства

IV Дохід на акцію – чистий дохід / кількість акцій в обігу

Особливо важливий для аналізу ринку цінних паперів (ЦП) та інвестицій

Висновок: Звіт про прибутки і збитки – найважливіший, оскільки в ньому наведена сума доходу та відображено, як його було отримано підприємством

Збільшення ресурсів = Виторг

Зменшення ресурсів = Витрати

Блок 23. Облік та контроль касових операцій та грошей

Існує система контролю надходжень і витрат готівки =
Організація + збереження грошей + обробка даних + бухгалтерський звіт

f(x) Готівка → min (на промислових підприємствах, виняток – торговельні)

Елементи системи:

- 1) розподіл відповідальності між службовцями;
- 2) розподіл обов'язків;

- 3) ротація;
- 4) автоматичні прилади контролю.

Методи захисту готівки та контролю за збереженням готівки:

- 1) облік готівки в момент її надходження;
- 2) усю готівку здати в той самий день;
- 3) працівник, який одержує готівку, не повинен займатися її обліком;
- 4) він не займається розподілом готівки.

Контрольні заходи:

- 1) попередній дозвіл для виплат;
- 2) серійний номер на чеку;
- 3) кожен чек підписують дві особи;
- 4) хто оплачує рахунки, не підписує;
- 5) на первинних документах ставлять дату, номер, чек і штамп “Оплачено”;
- 6) доступ обмежений;
- 7) хто підписує, не вивіряє рахунок;
- 8) інвентаризація хоча б один раз в місяць.

Способи контролю:

- 1) через використання касових апаратів;
- 2) через систему м'яких рахунків.

I 1. Касова строчка → бухгалтер записує в Журналі грошових надходжень

2. Касир в кінці дня в касовому апараті рахує гроші і передає старшому касиру.

1=2

II Система м'яких чеків: продавець має завчасно пронумеровані чеки (квитанції).

1 – покупцю примірник квитанції;

2 – в себе.

Рах. Дт “Нестачі” або Кт “Надлишки по касі”

Блок 24. Документальне оформлення і облік операцій по банківських рахунках

Взаємні рахунки – активний рахунок “Грошові кошти” фірми + пасив рахунок банку

Види банківських рахунків:

1) банківський; 2) чековий; 3) простий; 4) загальний; 5) рахунок для розрахунків з персоналом; 6) рахунок для кредитних ліній.

1 банківський \leftarrow картка з підписом осіб, які можуть підписати чек

2 рахунок: банк \rightarrow чекова книжка + депозитні бланки \Rightarrow клієнт

Головний касир \rightarrow Банківський депозит \rightarrow Депозитний бланк у 2 примірниках {оригінал – для банку, копія зі штампом – для клієнта – депозитора}

Депозитний бланк = сума готівкою + перераховане + сума чеками
[Пояснення: чеки – від інших фірм для розрахунків]

Чек – письмовий наказ депозитора банкові перерахувати гроші одержувачу, який вказаний на чеку.

Три партії (особи): трасант (виписує чек) (1); банк, на який виписано чек (2); одержувач (3).

1 \rightarrow 2 \rightarrow 3

У чеку є посилання на рахунок-фактуру тощо (за що платіж).

Банківський звіт (витяг)

I

II

III

Депозит = Оплачені чеки + Нові депозити = Залишки

Меморандум (авізо) – пояснюють інші записи по Дт і Кт рахунку

Дебет Меморандум і Кредит Меморандум

Причини розходжень: помилки, записи без відома депозитора (витрати за послуги, продаж векселів), відставання в часі.

В зарубіжних країнах (в Україні – навпаки) перевага надається клієнтові, а не витягу.

Дебет Меморандум – збільшують дебіторську заборгованість і зменшують гроші на рахунку : витрати на банківські послуги, переведення в оренду в інший регіон.

Кредит Меморандум – банк приймає вексель до одержання, зарахувавши суму на банківський рахунок (віднявши банківський гонорар).

Блок 25. Облік дисконтованих векселів

Облікова ставка – відсоток, який стягує банк за одержання клієнтом грошей до терміну оплати векселя (\equiv банк дисконтує вексель)

Дисконт – знижка з ціни товару, надана покупцеві.

Облікова ставка > Ставка % за векселем

$$\Sigma \text{OC} = \Sigma \text{погашення векселя} \times \text{Обліковий період} \times \% \text{OC}$$

Блок 26. Облік знижок в Західній Європі

Франція, Бельгія – інша методика відображення знижок.

Поділ:

1) комерційні знижки:

- Remises – знижки за кількістю (у % до ціни);
- Ristournes – знижки за обсягом купівлі (сукупність торговельних операцій) за звітній період

Наприклад, 1\$ до обсягу продажу товарів, що перевищив \$200000.

- Rabais – знижки з договірної ціни за параметрами якості.

2) розрахункової знижки – Escomptes з дострокову оплату

Надають: під час виписки рахунків – факту і після відображення в обліку.

Розрахункові знижки – фінансові витрати.

Блок 27. Облік ПДВ (непрямий податок у % до ціни реалізації продукції)

У США – кожен штат встановлює сам.

У Франції: 3 рівні:

- нормальна ставка – 18,6%;
- знижена ставка – 5,5%;
- підвищена ставка – 22,0%.

ПДВ: ПДВ в бюджет, ПДВ державі, ПДВ відшкодовується.

ПДВ не входить в “Дохід від реалізації”.

Блок 28. Облік природних ресурсів та їх виснаження

Природні ресурси:

- ліс;
- нафтові і газові родовища;
- родовища мінеральної сировини.

За кордоном природні ресурси – об’єкт купівлі-продажу.

Особливості:

- 1) під час видобутку – матеріальні (складські запаси);
- 2) виснажувані активи.

Фактичні затрати = Ціна постачання + комісійні + брокерські послуги

Надходження:

Дт “Природні ресурси”

Кт “Розрахунки з постачальником”

Використовується метод нарахування амортизації залежно від вибулої продукції.

Виснаження – зменшення первісної вартості природних ресурсів.

Ставка виснаження:

$СВ = Срф / N = \text{Фактична собівартість родовища} / \text{Оцінкова кількість корисних копалин родовища}$

Витрати на виснаження:

$ВВ = СВ \times Q$; Q – кількість видобутої продукції

Блок 29. Облік довготермінових активів

МСБО 4 “Облік амортизації”

МСБО 16 “Основні засоби”

Дт Витрати на виснаження

Кт Виснаження

[амортизація]

1) використовується > 1 року; 2) не будуть використовуватися для реалізації; 3) використовуються в господарській діяльності.

Класифікація:

1) за матеріальністю: матеріальні і нематеріальні;

2) за критерієм “підлягає амортизації” (земля не підлягає амортизації);

3) за відтворюваністю;

Кожен з елементів ділиться за складом і функціями.

Безоплатно отримані – Ц закупівельна

Витрати збудованої будівлі = Матеріали + Інші прямі витрати + Непрямі (управлінські) витрати

Блок 30. Звіт про зміни у фінансовому стані (ЗЗФС)

Джерела надходження грошей:

1) інвестиції;

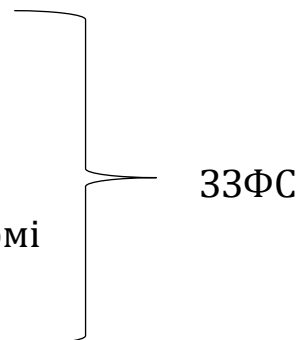
2) прибуток;

3) кредити, гроші в борг;

4) продаж активів, що не в грошовій формі

+

Напрямки використання

Для ЗЗФС облікова формула:

Джерела (надходження) грошей – Виплата грошей = Зміни у сумі наявних грошей (збільшення або зменшення)

$$p I - p II = p III$$

Звіт – для прогнозування грошових потоків в майбутньому

$$\phi 1 \rightarrow \phi 3 \leftarrow \phi 2$$

Витрати ← Звіт про прибутки і збитки

1. Витрати не грошового характеру;

← Баланс

2. Прибутковий податок;

3. Знос;

4. Рахунок до сплати.

Блок 31. Звіт про зміни у власному капіталі

Мета – відображення дооцінки активів, результат змін в обліковій політиці.

Всеохоплюючий прибуток – всі зміни у ВК внаслідок операцій у звітному періоді, крім інвестицій власників і розподілу капіталу між ними.

Призначення

↓

відображення прибутку (збитку) визнані як зміни в капіталі

↓

Переоцінка основних засобів (ОЗ), інвестицій

+

Виникнення курсових різниць

У ЗЗВК:

- 1) Чистий прибуток (ЧП);
- 2) Кумулятивний вплив змін в обліковій політиці;
- 3) Стаття доходів і витрат у складі власного капіталу (ВК);
- 4) Виплати дивідендів власникам;
- 5) Сальдо накопиченого прибутку (збитку);
- 6) Узгодження первісної вартості (ПВ).

Облікова формула:

ВК поч. + Інвестиції власників + ЧП за період – Вилучення власника = ВК на кін.

Варіанти одержання інформації про зміни у ВК:

- 1) через ЗЗВК;
- 2) через ЗПЗ і Примітки до фінансової звітності.

Інформація:

- 1) капітал кожного власника;
- 2) %, що нараховується на капітал МСБО 8;
- 3) ЗП власників.

Блок 32. Стандарти

- 1) загальнометодологічний характер:
 - МСБО 1 (Розкриття облікової політики);
 - МСБО 21 Вплив зміни валютних курсів
 - МСБО 29 Фінансова звітність у гіперінфляційних економіках.
- 2) з питань обліку та звітності об'єднань підприємств:
 - МСБО 22 Об'єднання компаній
 - МСБО 28 Облік інвестицій в асоціації.
- 3) з обліку доходів та витрат, засобів:
 - МСБО 2 Запаси
 - МСБО 4 Облік амортизаційних відрахувань
 - МСБО 25 Облік інвестицій.
- 4) вирішальні питання окремих видів діяльності
 - МСБО 9 Облік витрат на дослідження і розробки.
- 5) облік соціальної політики:
 - МСБО 19 Витрати на пенсійне забезпечення.

Користувачі облікових даних:

- суб'єкти, які управляють бізнесом;
- з прямим фінансовим інтересом;
- з непрямим фінансовим інтересом.

Бухгалтерський облік за рубежем – інформаційна система, яка вимірює, опрацьовує і передає фінансову інформацію про господарський об'єкт, який пізнається і досліджується користувачем для обґрунтування вибору альтернативного використання отриманих результатів під час управління економічної діяльності.

* * *

РОЗДІЛ 2. ПРАКТИЧНА ЧАСТИНА

Задача 1

За методом повної ідентифікації вартість товарних запасів:

50 од. за \$ 1,00	50\$	Собівартість товарів для продажу	625
100 од. за 1,20	120\$	Мінус: запаси на 30 червня	268
70 од. за 1,40	98\$	Собівартість реалізації товарів	\$ 357
Σ 220 од. собівартістю			\$ 268

Відповідь: за методом повної ідентифікації вартість товарних запасів \$268 на 30 червня.

Задача 2

Метод середньої вартості

Червень

1	Запаси	50 од. за	\$1,00	\$50
6		50	\$1,10	\$55
13		150	\$1,20	\$180
20		100	\$1,30	\$130
25		150	\$1,40	\$210
Всього		500		\$825

Розв'язок

Середня вартість товарної одиниці:

$$\$625 : 500 = \$ 1,25$$

$$\text{Кінцеві запаси: } 220 \text{ од.} \times \$1,25 = \$275$$

↑ (умова) нереалізовано запасів

Собівартість товарів для продажу – \$625

мінус: товарні запаси на 30 червня – \$275

собівартість реалізованих товарів – \$350

ACRS – система амортизаційних ставок

Задача 3

Товарні запаси на 30 червня – метод FIFO		
(з кінця) 150 од. за \$1,40	із 25 червня (закуп.)	\$210
70 од. за \$1,30	20 червня	\$91
Σ	220 од. собівартістю	\$301
	собівартість товарів для продажу	\$625
	мінус: товарні запаси на 30 червня	\$301
	собівартість реалізованих товарів	\$324

Задача 4

Метод LIFO			
(з початку)			
50 од.	\$1,00	1 червня	\$50
50 од.	\$1,10	6 червня	\$55
120 од.	\$1,20	13 червня	\$55
Σ	220 од. собівартістю		\$249
	собівартість товарів для продажу		\$625
	мінус: товарні запаси на 30 червня		\$249
	собівартість реалізованих товарів		\$376

Задача 5

Вартість гудвілу

Компанія А здійснює інвестування в компанію Б, складові 100% нетто-активів компанії, яка придбається – 3000 тис. грн.

Баланс компанії Б на 01.01.2000

Актив		Пасив	
Основні засоби	1200	Акціонерний капітал	150
Запаси	900	Додатковий капітал	1050
Дебіторська заборгованість	400	Прибуток	900
		Кредиторська заборгованість	400
Баланс	2500	Баланс	2500

Переоцінка запасів на дату здійснення угоди склала 1000 тис. грн., основних засобів – 1500 тис. грн.

На підставі наведених даних здійснимо послідовний розрахунок величини гудвілу:

1) Сума інвестицій в придбану компанію Б – 3000 тис. грн.

2) Балансова вартість нетто-активів – 2100 тис. грн. (=1200 + 900)

3) Різниця між сумою інвестицій та балансовою сумою нетто-активів:

$$3000 - 2100 = 900 \text{ тис. грн.}$$

4) Ринкова вартість запасів (за умовою) на момент переоцінки:

$$1000 \text{ тис. грн.; основних засобів – 1500 тис. грн.}$$

5) Уточнення різниці з обліком переоцінки:

- за запасами – $1000 - 900 = 100$ тис. грн.

- за основними засобами – $1500 - 1200 = 300$ тис. грн.

$$\Sigma \text{ переоцінки} = 400 \text{ тис. грн.}$$

6) Гудвіл = $900 - 400 = 500$ тис. грн.

МСБО 22 “Об’єднання компаній” → гудвіл

Отже:

Гудвіл = Різниця між сумою інвестицій та балансовою сумою нетто-активів – Σ переоцінки різниця

Задача 6

Облік: Основні засоби

Підприємство придбало комп’ютери в обмін на автомобіль.

(Первинна вартість – 30000 грн., нараховане – 2500 грн., точна вартість якого на момент обміну становила 36000 грн.). Крім того, підприємство перерахувало постачальнику комп’ютерів на суму 5200 грн.

Виходячи з цього, собівартість придбаних комп’ютерів дорівнює:

$$36000 + 5200 = 41200 \text{ грн.}$$

Розділ 2. Практична частина

Прибуток:

$$36000 - (30000 - 2500) = 8500 \text{ грн.}$$

	Дт	Кт	
знос	2500		
реалізація		2500	-
	Дт	Кт	
реалізація	30000		+
основні засоби (автомоб.)		30000	+ продано автомобілів
	Дт	Кт	
реалізація	5200		+
(↓) грошові кошти		5200	+ оплачено гроші
	Дт	Кт	
реалізація	8500		+
прибутки і збитки		8500	+ собівартість (зросте по дебету)
	Дт	Кт	
реалізація	41200		Σ
основні засоби		41200	+ собівартість (зросте по дебету)

Задача 7

Підприємство отримало споруду (балансова вартість – 70000 грн., зношення – 20000 грн.). Обидві споруди мають однакову ринкову вартість. Операції, що відображають таку операцію в бухгалтерському обліку:

	Дт	Кт	
Реалізація	70000		
основні засоби (ангар)		70000	+ продали ангар
	Дт	Кт	
Знос	10000		
Реалізація		10000	+ знос
	Дт	Кт	
основні засоби (отримано)	60000		
Реалізація		60000	+ купили споруду

Задача 8

Система періодичного обліку

Детальний облік запасів за звітний період на рахунку “Складські запаси” не ведеться!

1) За період зроблено закупівель товарів на суму 45600\$

Дт “Витрати на закупівлю”

Кт “Рахунки до сплати постачальника” – зобов’язання зросли

2) Сума витрачених запасів:

Витрачені запаси = Залишки почат. + Закупівлі (Витрати на зак.) – Залишки кінець

Собівартість витрачених товарів = \$11400 + \$45600 – \$18000 = \$39000

3) Списується Сп:

Дт “Фінансові результати звітного періоду” \$11400

Кт “Складські запаси” \$11400

4) Відображається залишок на кінець періоду:

Дт “Складські запаси” \$18000

Кт “Фінансові результати звітного періоду” \$18000

5) Реалізація товарів за звітний період:

Дт “Рахунки до одержання” \$56800

Кт “Доходи від реалізації” \$56800

Дт “Доходи від реалізації” дохід списали на фінрезультат

Кт “Фінансовий результат звітного періоду”

6) Відображено C_k товарів на кінець звітного періоду в результаті інвентаризації:

Дт “Складські запаси” 18000

Кт “Зміна залишків запасів” 18000

\$18000 - \$11400 = \$6600

Дт “Зміна залишків запасів” 6600

Кт “Фінансовий результат звітного періоду” 6600

Задача 9

Фірма А купила у фірми К товар на \$5000 на умовах оплати зі знижкою 2% з 10 по 20 число місяця.

Операція купівлі у чистій сумі (5000-100=4900):

Дт "Витрати на купівлю" \$4900

Кт "Ваучери до оплати" \$4900

У зв'язку з несвоечасною оплатою боргу фірма платить \$5000:

Дт "Ваучер до оплати" \$4900

Дт "Збитки від неодержаної знижки" \$100

Кт "Грошові кошти" \$5000

Задача 10

Сума витрат за ваучерами (квитанціями) на дату 80\$:

- поштові витрати – 40\$;
- витрати транспортні – 18\$;
- канцелярські витрати – 17\$;
- інші адміністративні витрати – 5\$.

Дт "Поштові витрати" 40\$

... ..

... ..

Дт "Інші адміністративні витрати" 5\$

Кт "Грошові кошти" ("Каса") 80\$

Нестачі ↴

Дт "Нестачі або надлишки в касі"

Кт "Грошові кошти" ("Каса")

н а в п а к и

Надлишки ↴

Дт "Грошові кошти" ("Каса")

Кт "Нестачі або надлишки в касі"

Задача 11

Касовий апарат показує, що виторг магазину за день становить 4546\$. У касира в наявності 4537\$. Нестача 9\$.

Облікове відображення операції:

Дт	Грошові кошти	4537\$
Дт	Нестачі або надлишки по касі	9\$
Кт	Дохід від реалізації продукції	4546\$

Задача 12

Рух грошей в касі

Надходження:

Дт	“Каса”	4000
Кт	“Доходи від реалізації”	3500
Кт	“Клієнти, дебітори”	250
Кт	“Рахунки в банку”	250

Видатки:

Дт	“Постачальники”	400
Дт	“ФДС”	100
Дт	“Рахунки в банках”	500
Дт	“Рахунки витрат за елементами”	1000
Дт	“Розрахунки з персоналом”	3000
Кт	“Каса”	5000

Задача 13

Сума погашення векселя дорівнює \$6180. Обліковує банк вексель за ОС = 15% (річні).

Визначимо суму комісійних, які стягне банк:

$$\$6180 \times 15 \times 2 / 12 = \$154,50$$

Сума виплати підприємству за векселем:

$$\$6180 - \$154,50 = \$6025,50$$

Продаж векселя:

Дт рах.	“Грошові кошти”	6025,50
Кт рах.	“Векселі одержані”	6000,00
Кт рах.	“Доходи по %”	25,50

Задача 14

Комерційні знижки

Рахунок на адресу покупця, \$

ГП за Ц реалізації 100000

Комерційна знижка – 5% -- 5000

Нетто комерційне 95000 {очистка від знижки}

ПДВ 18,6% + 17670

До оплати 112670

Отже, Ціна реалізації = нетто + ПДВ

На бухгалтерських рахунках:

Розрахунки з (покупцями) клієнтами

Дт	Кт
----	----

112670	
--------	--

Дохід від реалізації

Дт	Кт
----	----

	95000
--	-------

Розрахунки з бюджетом

Дт	ПДВ	Кт
----	-----	----

	17670	
--	-------	--

Задача 15

Розрахункові знижки в обліку

Фінансові витрати "Розрахункові знижки надані"

Вартість продукції за цінами реалізації \$100000

Розрахункова знижка 2% \$2000

Разом \$98000

ПДВ 18,6% \$18228

До оплати: \$116228

Розрахунки з клієнтами

Дт	Кт
----	----

116228	
--------	--

Дохід від реалізації

Дт	Кт
----	----

	10000
--	-------

Фінансові витрати

Дт	Кт
----	----

2000	
------	--

Розрахунки з бюджетом

Дт	Кт
----	----

	18228
--	-------

Задача 16а

ПДВ

Якщо підприємство реалізувало продукції на \$1000 за ставкою ПДВ 18,6%:

Дт "Рахунки до одержання"	1186
Кт "Розрахунки з бюджетом по ПДВ"	186
Кт "Дохід від реалізації"	1000

Задача 16б

Якщо підприємство за договірною ціною придбало матеріалів \$500 і ПДВ 18,6%:

Дт "Витрати на купівлю"	500
Дт "ПДВ. Розрахунки з бюджетом"	93
Кт "Рахунки до сплати (постачальникам)"	593

Задача 17

Облік природних ресурсів

Компанія інвестувала на придбання родовища кам'яного вугілля 4 млн. \$. За оцінкою родовище має 8 млн. тонн вугілля. Ліквідаційної вартості немає. У I рік видобуто і реалізовано 800000 т вугілля. Визначити суму виснаження:

1) Ставка виснаження на 1 т вугілля:

$$CB = C_{рф} / N = 4000000\$ / 8000000\$ = 0,50\$$$

$C_{рф}$ – фактична собівартість родовища

2) $BB = CB \times Q = 0,50 \times 800000 = 4000000\$$

BB – витрати на виснаження

Дт Витрати на виснаження 4000000

Кт Виснаження (амортизація) родовища 4000000

Деякі компанії використовують "Природні ресурси"

Задача 18

Облік довготермінових активів

Земля і будівлі були придбані за 400000 USD.

	Експертна оцінка	Питома вага, %	Розподіл вартості
Земля	450000	90	360000
Будівлі	50000	10	40000
Родовища	500000	100	400000

Задача 19

Облік інвестицій у боргові зобов'язання

1.05.2019 р. придбано 50 шт. 9%-облігацій корпорації “Кока-Кола” за номінальною вартістю 1000\$, випущених 31.12.2018 р. терміном на 10 років. Облігації придбано за ціною 920\$ + комісійні 5 р. 400\$ + зі сплатою нарахованих відсотків за 4 місяці (січень-квітень) 1500\$ ($4/12 \times 9\% \times 50000$)

I Придбання облігацій – за бухгалтерським записом:

Дт рах. “Інвестиції в облігації” 46400

Дт Відсотки по облігаціям, що підприємством отримано 1500

Кт Грошові кошти 47900

II Одержано відсотки по облігаціях 30 червня 2009 р.:

Дт Грошові кошти 2250

Кт Відсотки по облігаціях 1500

Кт Дохід по облігаціях 750

Висновок: якщо облігації придбані між датами виплати відсотків по них, то покупець, крім вартості облігацій, сплачує також суму відсотків, нарахованих з моменту їх останньої виплати.

Задача 20

Раніше придбані облігації корпорації “Кока-Кола” було продано 1.10 за ринковою ціною 900 дол. + виплата комісійних брокерові (брокеридж) в сумі 500 дол. Нараховані % на дату продажу становлять $= 2/12 \times 9\% \times 50000$ дол. = 750\$.

1. В результаті продажу облігацій виникли збитки на суму:

$[45000 + 750 - 500] - [46400 + 750] = -1900$ дол.

$950 \times 50 = 45000$

сплачені покупцем % = 750

винагорода (виплата) брокерові = 500

$[920 \times 50 + 400] = 46400$

2. Дт Грошові кошти 45250 [продали]

Дт Збитки 1900

Кт Інвестиції в облігації 46400

Кт Дохід від облігацій 750 [покупець сплатив відсотки

“Кока-Колі”]

3. Амортизація премії – на $1/20$ дисконту

$50000 - 46400 = 3600$ дол.

Дт Інвестиції в облігації 180

Кт Дохід від облігацій 180

$3600/20 = 180$

[Ми отримали дохід, оскільки номінальна вартість > за ринкову ціну]

Задача 21

1.01 придбано 100 штук 8% облігацій корпорації “Chrysler” номінальною вартістю 1000\$, що випущені терміналом на 10 років. Облігації придбані за ціною 1044\$ + виплата комісії брокерам 600\$.

1) Дт Інвестиції в облігації $1044 \times 100 + 500 = 105000$

Кт Грошові кошти 105000

2) Одержано відсотки по обліковим записам:

Дт Грошові кошти 8000 = $100 \times 0,08 \times 1000$

Кт Дохід від облігацій 8000

3) Амортизація $1/20 \sum$ премії $\times 100$ шт. од.

Премія = $(1044 - 1000) = 44$ дол. $\times 100$ штук = 4400\$

Дт Дохід від облігацій 220 = $4400/200$

Кт Інвестиції в облігації 220

Задача 22

Облік короткотермінових інвестицій в акції

Інвестор придбав 100 акцій за ціною 7,2\$, сплативши за це 7200\$ (72×100). Потім він одержав 20 додаткових акцій у рахунок дивідендів.

Собівартість акцій в такий спосіб зменшилась:

$$7200 / 120 = 60 \text{ дол.}$$

після одержаних 20% дивідендів.

1. Одержано 20 додаткових простих акцій у вигляді 20% дивідендів. Надалі собівартість 120 акцій становить 7200 дол., тобто 60 дол. за акцію.

2. Реалізовано:

Дт Грошові кошти

Кт Інвестиції в акції

Задача 23

Дт Збитки від знецінення цінних паперів (ЦП) 20000

Кт Резерв знецінення цінних паперів (ЦП) 20000

Відповідні записи зроблені у балансі корпорації "Pepsi" на 31 грудня поточного року.

За МСБО 25 Облік інвестицій короткотермінові інвестиції в цінні папери (ЦП) мають бути відображені в балансі за нижчою з двох оцінок – принцип консерватизму у припущеннях у фінансовій звітності – в оцінки активів (інвестиції): 1) за собівартістю; 2) за ринковою ціною.

Задача 24

Метод дольової участі

(за МСБО 28 Облік інвестицій в асоційовані компанії)

АТ Альфа придбало 25% простих акцій АТ Бета 200000\$. За рік АТ Бета одержало ЧП у сумі 120000\$ і сплатило 80000\$ дивідендів.

$25\% \times (120000 - 80000) = 10000\$$ → саме на таку суму зросте нерозподілений прибуток АТ Бета.

Задача 25

Дебіторська заборгованість

На кінець року дебіторська заборгованість становить \$18000. За оцінкою підприємства дебіторську заборгованість буде відображено наступним чином:

Рахунки до одержання (деб.)	18000
Резерв сумнівних боргів (-)	1500
Чиста дебіторська заборгованість	16500

Висновок: до валюти балансу зараховується ЧРВ дебіторської заборгованості \$16500.

Задача 26

І метод: дані про прибутки і збитки (сумнівна дебіторська заборгованість)

У звітному році обсяг продажу компанії "Gillette" становив \$400000. Досвід минулих років свідчить про те, що 0,6% у кредит не буде сплачено.

- 1) Резерв сумнівних боргів: звітний =
 $\$400000 \times 0,006 = \2400 .

Резерв для			Витрати по		
Дт	СБ	Кт	Дт	СБ	Кт
	С-до 200 2400				
		↓			
		з 1.12 звітного року			

По рахунку "Резерв для СБ" залишок на початку року не береться до уваги, бо він відноситься до минулих років.

Загальна сума резерву $\$2400 + \$200 = \$2600$.

Задача 27

II метод : дані балансу

Дебіторська заборгованість компанії на кінець року становить \$50000. За минулого досвіду 5% дебіторської заборгованості не буде погашено. Резерв дорівнює: $\$50000 \times 0,05 = \2500 .

Стосується всієї дебіторської заборгованості: сума донараховується.

Резерв в цьому випадку дорівнює: $\$2500 - \$200 = \$2300$.

Загальна сума резерву (Σ протермінованих днів оплати):

$\$740 + \$325 + \$350 + \$475 + \$400 = \2290 .

Донарахування резервів = $\$2290 - \$200 = \$2090$

Резерв для			Витрати по		
Дт	СБ	Кт	Дт	СБ	Кт
	С-до 200				
	2300			2300	
↓					
Донарахування резервів в кінці звітнього періоду					
Резерв для			Витрати по		
Дт	СБ	Кт	Дт	СБ	Кт
	С-до 200				
	2090			2090	
↓					

Задача 28

Облік власного капіталу і розподілу в товариствах

Джон і Джеф об'єднують капітал.

Внески Джона, \$:

- гроші 20000;
 - обладнання для офісу 40000.
- Внески Джефа, \$:
- гроші 45000;
 - дебіторська заборгованість 16000;
 - в т.ч. сумнівна заборгованість 1000.

Інвестиції Джона:

Дт Грошові кошти 20000

Дт Устаткування 40000

Кт Капітал Джона.

Інвестиції Джефа:

Дт Грошові кошти 45000

Дт Рахунки до одержання 16000

Кт Резерв по сумнівних боргах 1000

Кт Капітал Джефа 60000

Задача 29

Облік змін капіталу (власності) товариства

I. Купівля новим партнером частки капіталу давнього партнера.

Капітал Джона і Джефа у товаристві дорівнює \$60000 кожен.

Партнер Джордж викупляє капітал Джефа за \$67500.

Дт Капітал Джефа 60000

Кт Капітал Джорджа 60000

Висновок: в обліку відображено суму капіталу, а не суму сплати за його викуп.

II. Інвестиції в товариство новими партнерами без премії чи гудвілу.

Джордж вносить в товариство \$60000 за умови, що у нього тепер буде 1/3 інтересу в активах товариства.

Дт Грошові кошти 60000

Кт Капітал Джорджа 60000

III. Інвестиції в товариство з премією давнім партнером

Джордж хоче (згоден) внести в товариство \$90000 за умови, що матиме 1/3 частку в активах:

Дт Грошові кошти 90000

Кт Капітал Джона 10000

Кт Капітал Джефа 10000

Кт Капітал Джорджа 70000

Σ капітал = \$60000 + \$60000 + \$90000 = \$210000.

Капітал Джорджа тоді = $1/3 \times \$210000 = \70000 .

Решта = \$90000 - \$70000 = \$20000 ← премія давнім партнерам

IV. Інвестиції в товариство з премією для нового партнера.

Новий – Джордж, згоден внести тільки \$30000, мати 1/3 інтересу в активах.

Дт Грошові кошти 30000

Дт Капітал Джона 10000

Дт Капітал Джефа 10000

Кт Капітал Джорджа 50000

$\$60000 + \$60000 + \$30000 = \150000 .

1/3 ч. = \$50000 → капітал Джорджа

Решта \$50000 - \$30000 = \$20000 → залежні партнери → пропорційно по \$10000

V. Інвестиції в товариство з гудвілом новому партнерові

Джордж вносить \$30000, але з 1/3 часткою. Партнери згодні взяти його, але не погоджуються зменшити свій капітал.

Капітал = \$60000 + \$60000 = \$120000 – 2/3

Капітал росте 3/3 = \$180000.

1/3 від \$180000 > \$60000

Гудвіл = \$60000 - \$30000 = \$30000 різниця

Дт Грошові кошти 30000

Дт Нематеріальні активи 30000

Кт Капітал Джорджа 60000

VI. Вихід партнера із товариства без премії / гудвілу.

Джордж з часткою \$80000 виходить з товариства.

Дт Капітал Джорджа 80000

Кт Грошові кошти 80000

VII. Вихід партнера + премія його

Джордж з \$80000 виходить. Партнери дають \$100000.

Дт Капітал Джорджа 80000

Дт Капітал Джона 10000

Дт Капітал Джефа 10000

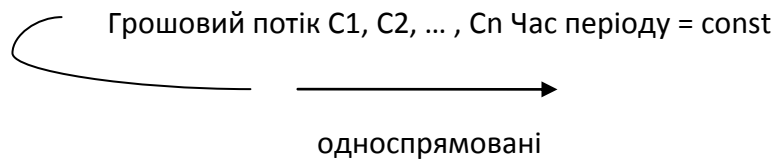
Кт Грошові кошти 100000

Задача 30

Визначення теперішньої ринкової вартості облигації

Ми хочемо вкласти в інвестиції гроші, щоб одержати наприкінці року 1000 дол. Яку суму необхідно вкласти сьогодні, щоб через рік одержати 1000 дол.? Відсоткова ставка = 10%.

Дисконтування теперішнє

A – теперішня вартість;
S – майбутня вартість
* Інвестор негайно інвестує

Якщо грошові надходження змінюються:

$$\text{Майбутня вартість } S_{pre} = \sum C_k(1+r)^{n-k+1}$$

$$S_{pst} = \sum C_k(1+r)^{n-k}$$

Наведена теперішня вартість $A_{pst} = \sum C_k / (1+r)^{k-1}$

$$FV = PV(1+r) \Rightarrow PV = FV / (1+r)$$

$$\$1000 = PV \times (1+0,1)$$

$$PV = 1000 : (1+0,1) = \$909,09$$

Отже, треба вже вкласти суму \$909,09

Та ж умова, але через два роки:

$$PV = 1000 : (1+r)^2 = 1000 : (1+r)^2 = \$826,45$$

$$PV = FV / (1+r)^n$$

Таблиця дисконтування (таблиця №1) майбутніх виплат за 10% ст. коефіцієнта дисконтування 0,82645.

$$\$1000 \times 0,82645 = \$826,45$$

Якщо інвестор отримує серію однакових за розміром майбутніх виплат через однакові періоди часу, тоді застосовують таблицю №2 дисконтування майбутніх виплат для визначення PV.

Ми одержуватимемо 1000 дол. щороку 3 роки. Якою буде PV суми цих надходжень за 3 роки?

У таблиці №2 ставка дисконту 1 дол. за 3 періоди при 10%. Ставка = 2,48685.

$$PV = \$1000 \times 2,48685 = \$2486,85$$

Задача 31

Корпорація випустила 12% облігацій на 10 млн. \$ з терміном викупу 10 років. % сплачуються двічі на рік. Отже, маємо 20 платіжних періодів (10 × 2).

Інвестори через 10 років отримають, \$:

1. Номінальну вартість облігацій	10000000
2. Відсотки: 60000 × 20	12000000
Разом:	22000000

Теперішня вартість цих сум буде:

\$10000000 через 20 періодів (за табл. 1)	3118000
Відсотків за табл. 2	6882000
Σ PV	10000000

Задача 32

Облік довготермінових облігацій, випущених
за номінальною вартістю

Компанія “Кока-Кола” 1 січня 2020 року випустила 1000 облігацій номінальною вартістю 1000 дол. кожна на 5 років, % ставка = 12%. Квота для ціни 100 (тобто облігації продають за номінальною вартістю).

Реалізація:

01.01.2020 р.	Дт Грошові кошти	1000000
	Кт Облігації до сплати	1000000

У балансі облігації – серед довготермінової заборгованості.

Відсотки інвесторам сплачують 2 рази на рік 1 січня та 1 липня.

Сума відсотків за один період:

$$1000000 \times 12\% \times \frac{1}{2} = \$60000$$

Станом на 01.07.2020 р. ми маємо:

Дт Фінансові витрати (% облігацій)	60000
Кт Грошові кошти	60000

Висновок: для компанії відсотки – це фінансові витрати.

Наступна виплата % – 01.01.2021 року. Але компанія повинна включити відсотки з 01.01.2020 р. по 31.12.2020 р. у витратах звітного періоду (принцип відповідності витрат і доходів).

31.01.2020 р.

Дт Фінансові витрати (% по облігаціях)	60000
Кт % по облігаціях до сплати	60000

01.01.2021 р. Оплата відсотків

Дт % по облігаціях до сплати	60000
Кт Грошові кошти	60000

01.01.2025 р. (через 5 р.) корпорація здійснить остаточні розрахунки з інвесторами:

Дт Облігації до сплати	1000000
Дт % по облігаціях до сплати	60000
Кт Грошові кошти	1060000

Задача 33

Випадок, коли облігації випускаються між двома періодами виплат %

У такому випадку компанія вимагає від інвестора заплатити ринкову ціну (номінальну вартість)

облігацій плюс відсотки, нараховані з останньої дати виплати %, компанія заплатить їх повну суму.

Облігації реалізовані не 01.01.2020 р., а 01.03.2020 р., тобто минуло 2 місяці з дня нарахування %, сума яких буде:

$$(1000000 \times 12\% \times 2 \text{ міс.}) / 12 \text{ міс.} = \$20000$$

Інвестор заплатить:

$$\$1000000 + \$20000 = \$1020000$$

01.03.2020

Дт Грошові кошти 1020000

Кт Облігації до сплати 1000000

01.07.2020 р.

Дт Відсотки по облігаціям до сплати 20000

Дт Фінансові витрати (% по облігаціях) 40000

$$(1000000 \times 12\% \times 4 \text{ міс.}) / 12 \text{ міс.} = 60000$$

Кт Облігації до сплати 1000000

Кт % по облігаціях до сплати 20000

$$(1000000 \times 12\% \times 4 \text{ міс.}) / 12 \text{ міс.} = 60000$$

Кт % Грошові кошти 60000

Дт Відсотки по облігаціям до сплати 20000

Кт Грошові кошти 60000

Задача 34

Ринкова ставка

Встановлена процентна → 8% премія at a premium

ставка по → 10% номінал

облігаціях, 10% → 12% дисконт at a discount

Задача 35

Облігації з дисконтом

Корпорація "Кока-Кола" 1 січня 2020 р. випустила \$1000000 облігацій на 5 років при 12% річних при квоті до ціни 98%. Відсотки виплачуються з 01.01.2020 р.

Розділ 2. Практична частина

Дт Грошові кошти	980000
Дт Дисконт по облігаціях	20000
Кт Облігації до сплати	1000000

Висновок: “Дисконт по облігаціях” – регулюючий активний рахунок, який регулює собою пасивний рахунок “Облігації до сплати”.

У балансі (у пасивах):

Довготермінова заборгованість

Облігації до сплати	1000000
– Дисконт по облігаціях до сплати	20000

980000

(поточна балансова реальна вартість облігацій)

Задача 36

Дисконт по облігаціях

Відсотки по облігаціях:

$$\$1000000 \times 12\% \times \frac{1}{2} = \$60000 \times 10 \text{ пер.} = \$600000$$

$$\text{Дисконт по облігаціях} = \$1000000 - \$980000 = \$20000$$

Разом \$620000

Або

Номінальна вартість 1000000

% до сплати за 5 років 600000

Загальна сума 1600000

– Одержано до реалізації акцій 980000

620000

Задача 37

Амортизація лінійна дисконту

Дисконт 20000\$ амортизується 10 періодів. Сума, амортизована за один період, становить 2000\$. (20000 / 10 пер.)

01.07.2020 р.

Дт Фінансові витрати (% по облігаціях) 62000

Бухгалтерський облік і аудит у зарубіжних країнах

Кт Дисконт по облігаціях до сплати 2000

Кт Грошові кошти 60000

31.12.2020 р.

Дт Фінансові витрати (% по облігаціях) 62000

Кт Дисконт по облігаціях до сплати 2000

Кт Грошові кошти 60000

Суму амортизації дисконту можна визначити:

(сума дисконту за місяць) : (кількість місяців життя облігації) × 6
(бо раз у півроку виплати) × (кількість місяців звітного періоду)

Інвесторам буде повернуто усю номінальну вартість:

Дт Облігації до сплати 1000000

Дт Відсотки до сплати 60000

Кт Грошові кошти 1060000

Задача 38

Облік довготермінових облігацій, випущених (реалізованих) з премією

Компанія випустила на 1 млн. дол. облігацій з квотою до ціни 102 (тобто премія 20000\$) на 5 років, під 12% річних.

01.01.2020 р.

Дт Грошові кошти 1020000

Кт Облігації до сплати 1000000

Кт Премія (непогашена) по облігаціях 20000

Висновок. Рахунок “Премії по облігаціях” є пасивний регулюючий рахунок до рахунку “Облігації до сплати”. В балансі це: Номінальна вартість облігації + Премії

Довготермінова заборгованість

Облігації до сплати 1000000

“Плюс” Премія по облігації 20000

1020000

Загальна сума витрат:

% до сплати 600000

– Премія (\$1020000-\$1000000) 20000

580000

Розділ 2. Практична частина

Або:	
Номінальна вартість	1000000
% до сплати	600000
<hr/>	
	1600000
Одержано від реалізації	1020000
<hr/>	
	580000

Задача 39

Амортизація лінійна премії

\$20000 / 10 періодів = \$2000

Проведення 01.07.2020 р.

Дт Фінансові витрати (%) 58000

Дт Премія по облігаціях 2000

Кт Грошові кошти (на суму %) 60000

31.12.2020 р.

Дт Фінансові витрати (%) 58000

Дт Премія по облігаціях 2000

Кт Відсотки по облігаціях до сплати 60000

01.01.2021 р. сплата %

Дт % по облігаціях до сплати 60000

Кт Грошові кошти 60000

Висновок. Рх. Премії по облігаціях → 0. (на д. погаш. обл.)

Рх. Поточна вартість облігації → Номінальна вартість

Задача 40

Зобов'язання по лізингу

Компанія "Марс" уклала договір на оренду верстата на 6 років при 16% річних. Сума річних виплат з оренди становить 4000\$. Термін 6 років – бл. до терміну експлуатації цього ж верстату. Згідно з договором наприкінці терміну оренди право власності передається орендарю (1).

(1) і (3) критерії → лізинг є фінансовим.

Розрахуємо PV – ? Щорічні виплати 4000\$. 6 років = 6 платіжних періодів.

За таблицею A2 (№2) щорічної ренти від \$1 з періодичністю протягом n періодів. Ставка дисконту = 3,685

$$PV = \$4000 \times 3,685 = \$14740$$

Надходження устаткування на підприємстві:

Дт Основні засоби (устаткування) 14740

Кт Заборгованість по лізингу 14740

Сума амортизації устаткування з лізингу:

$$\$14740 / 6 \text{ р.} = \$2456$$

Дт Витрати на амортизацію 2456

Кт Амортизація на устаткування по лізингу 2456

За 5 років:

Дт Фінансові витрати (%) 2358,40

Дт Заборгованість по лізингу 1641,60

Кт Грошові кошти 4000

Платежі по лізингу:

% за несплаченим залишком = залишок поч. × % за несплаченим залишком

Зменшення основної суми лізингових зобов'язань = платежі по лізингу - % за несплаченим залишком

Залишок лізингового боргу = Залишок поч. – Зменшення залишку

Задача 41

Дебіторська заборгованість покупців перед підприємством становила 5000 USD по курсу 5,35 грн. / USD та кредиторська заборгованість перед клієнтами на суму 2000EUR за курсом 6,10 грн. / EUR. На кінець звітного періоду (кварталу) курси валют становили відповідно:

USD – 5,41 грн. / USD

EUR – 6,12 грн. / EUR

Таблиця 1

Передбачені задачею господарські операції

№ з/п	Зміст господарської операції	Дт	Кт	Сума, грн.
1	Відображення доходу від зміни курсових різниць на день звітного періоду $(5,41-5,35) \times 5000\text{USD}=300$	362	714	300
2	Відображення витрат від зміни курсових різниць на останній день звітного періоду $(6,12-6,10) \times 2000\text{EUR}=40$	945	632	40

Задача 42

10 серпня перерахована попередня оплата за сировину в сумі 150000 російських рублів. Сировина отримана 21 серпня на суму 142000 російських рублів. Залишок авансу надійшов 3 вересня – 8000 російських рублів. Валютний курс становив за 1 російський рубль: 10 серпня – 17,4 коп., 21 серпня – 17,3 коп., 31 серпня – 17,2 коп., 3 вересня – 17,1 коп.

Балансова вартість іноземної валюти, яка відноситься до валових витрат, складе:

$$150000\text{EUR} \times 17,4 \text{ коп.} = 20100 \text{ грн.}$$

Таблиця 2

Передбачені задачею господарські операції

№ з/п	Зміст господарської операції	Дт	Кт	Сума, грн.
10.08	Перерахована попередня оплата за сировину в іноземній валюті $150000 \text{ RUR} \times 17,4 \text{ коп.}$	371	312	150000
				<u>26100</u>

Бухгалтерський облік і аудит у зарубіжних країнах

21.08	Отримана сировина від постачальника 142000 × 17,4 коп.	201	371	142000 <hr/> 24708
31.08	За курсом НБУ здійснено перерахунок залишку неповерненого авансу, який підлягає поверненню 8000RUR × (17,4-17,2 коп.)	945	371	<hr/> 16
03.09	Надійшов залишок авансу 8000RUR × 17,1 коп.	312	371	8000 <hr/> 1368
03.09	Відображено курсову різницю на дату надходження залишку 8000RUR × (17,2-17,1 коп.)	945	371	8

Задача 43

Заступнику директора підприємства 19 липня видано аванс у зв'язку із закордонним відрядженням у сумі 800 ф.с. (£). Авіаквитки придбано за безготівковим розрахунком за гривні. Після повернення з відрядження 27 липня затверджено авансовий звіт у сумі 790£ (проїзд з аеропорту і до аеропорту за кордоном, готель, добові). 10£ повернуто 28 липня до каси підприємства. Валютний курс становив за 1£:

19 липня – 7,60 грн.

27 липня – 7,62 грн.

28 липня – 7,65 грн.

Передбачені задачею господарські операції

№ з/п	Зміст господарської операції	Дт	Кт	Сума, грн.
19.08	Видано аванс в іноземній валюті $800\text{€} \times 7,60 \text{ грн.} = 6080 \text{ грн.}$	372	302	800 <hr/> 6080
27.08	Затверджено авансовий звіт $6080 - 10 \times 7,60 = 6004$	92	372	790 <hr/> 6004
28.08	Повернено залишок авансової суми до каси підприємства $10\text{€} \times 7,65$	302	372	10 <hr/> 76,5
28.08	Відображено курсову різницю $10\text{€} \times (7,65 - 7,6) = 0,5$	372	714 {інший оперативний дохід}	0,5

Задача 44

10 серпня за бартерним контрактом отримано товарів на 25400 дол. США. 16 серпня згідно з контрактом відправлено (реалізовано) товарів (іншої товарної групи) на суму 25400 дол. США. Валютний курс становив за 1 дол. США: 10 серпня – 5,42 грн.; 16 серпня – 5,415 грн.

Таблиця 4

Передбачені задачею господарські операції

№ з/п	Зміст господарської операції	Дт	Кт	Сума, грн.
10.08	Отримано товари USD 25400 × 5,42 грн.	281	632	25400 <hr/> 137668
16.08	Реалізовано товари USD 25400 × 5,415 грн.	362	281	25400 <hr/> 137541
16.08	Взаємозарахування заборгованостей	632	362	137541
16.08	Відображення курсової різниці USD 25400 × (5,42- 5,415)	632	714	127

Задача 45

12.10 на валютний рахунок підприємства надійшло 100\$. Курс НБУ становив 5,42 грн. 21.10 надійшло ще 100USD за курсом 5,48 грн./USD. 21.10 надійшло ще 100USD за курсом 5,48 грн./USD.

Балансова вартість валюти = $100 \times 5,42 + 100 \times 5,48 = 1090$ грн.

Задача 46

Підприємство перераховує 28350 грн. для придбання 5000USD. Банком подано розрахунок: курс купівлі на УМББ – 5,3 грн. / USD; комісійна винагорода – 40 грн. Курс НБУ на день зарахування валюти на валютному рахунку – 5,2 грн. / USD.

Таблиця 5

Передбачені задачею господарські операції

№ з/п	Зміст господарської операції	Дт	Кт	Сума, грн.
1	Перераховано кошти для купівлі іноземної валюти	333	311	28350
2	Зараховано валюту $5000 \text{ USD} \times 5,2 = 26000$	312	333	<u>5000</u> 26000
3	Сума збору до Пенсійного фонду України АВ - нарахована - перерахована уповноваженим банком $5000 \text{ USD} \times 5,3 \times 1\% = 265$	92	651	265
		651	333	265
Інші ОВ				
4	Комісійна винагорода банку	949	333	40
5	Відображена різниця між курсом НБУ на дату купівлі валюти та курсом на дату зарахування коштів на валютний рахунок $(5,3 - 5,2) \times 5000 \text{ USD}$	945	333	500
6	Зараховано зайво перераховані кошти $28350 - 5000 \text{ USD} \times 5,2 - 265 - 40 - 500 = 1545$	311	333	1545

Задача 47

Підприємство отримало валютну виручку в розмірі 20000 USD. Після здійснення обов'язкового 50% продажу валюти, що надійшла,

передбачається придбати EUR. Комісійні в банку становлять в еквіваленті 50USD.

Курс USD 5,52 грн. / USD.

Курс EUR 6,176 грн. / EUR.

Крос-курс $5,52 / 6,176 = 0,89378238$ EUR за 1 USD

Розрахунок придбання EUR за USD проводиться так:

$(20000 - 10000 - 50) \times 0,89378238 = 8893,13$ EUR

Балансова вартість EUR = $9950 \text{ USD} \times 5,52 \text{ грн./USD} = 54924$ грн.

за – Ка банку

1. Отримано виручку від нерезидента (USD) Дт 314 - Кт 362

Таблиця 6

Передбачені задачею господарські операції

№ з/п	Зміст господарської операції	Дт	Кт	Сума, грн.
1	Отримано виручку від нерезидента (USD)	314	362	20000
				110400
2	Зараховано на основний валютний рахунок 50% валютної виручки, курс USD: 5,52 грн./USD	312	314	10000
				55200
3	Після проведення обов'язкового продажу з розподільчого рахунку надійшли кошти на основний поточний рахунок	311	314	55200

Розділ 2. Практична частина

4	Перераховано валюту (USD) для конвертації в EUR	334	312	10000 <hr style="width: 50%; margin: 0 auto;"/> 55200
5	Зараховано EUR = 8893,13 × 6,176 = 54924	312	334	9003,75 <hr style="width: 50%; margin: 0 auto;"/> 54924
6	Комісія банку (USD)	92	334	50 <hr style="width: 50%; margin: 0 auto;"/> 276

Задача 48

До 15 травня курс USD 5,35 грн. / USD. 15-23 травня курс USD 5,37 грн. / USD. 23-31 травня курс USD 5,39 грн. / USD. У залишку на валютному рахунку підприємства було 1000USD.

13.05 на 250 USD

24.05 500 USD

27.05 300 USD

Балансова вартість у \$ на 1 червня:

а) в доларах США:

$$1000 \text{ USD} + 250 + 500 - 300 \text{ USD} = 1450 \text{ USD}$$

б) середньозважений валютний курс:

$$(5,35 \text{ грн. / USD} \times 15 \text{ дн.} + 5,37 \text{ грн. / USD} \times 8 \text{ дн.} + 5,39 \text{ грн. / USD} \times 8 \text{ дн.}) / 31 \text{ дн.} = 5,3655 \text{ грн. / USD}$$

в) балансова вартість валюти у грн. на 1.06:

$$1450 \text{ USD} \times 5,3655 \text{ грн. / USD} = 7779,98 \text{ грн.}$$

Задача 49

Підприємство-резидент провело часткове відвантаження товарів на експорт на суму 1000USD. Зустрічна поставка від нерезидента здійснена на весь обсяг – 1500 USD після цього резидент відвантажує решту 500 USD.

Порядок відображення у валових доходах та витратах у резидента так:

Таблиця 7

Передбачені задачею господарські операції

№ з/п	Зміст бартерної операції	Валові доходи	Валові витрати
1	Підприємство-резидент відвантажило товар нерезиденту	1000,00	-
2	Результат отримання товарів	-	1500,00
3	Підприємство-результат відвантажило решту	500,00	-

* * *

РОЗДІЛ 3. АУДИТ В ЗАРУБІЖНИХ КРАЇНАХ: ТЕОРЕТИЧНІ І ПРИКЛАДНІ АСПЕКТИ

Блок 1.

Вважається, що аудит виник в Англії. Відомими аудиторами являються Рой Додж, Роберт Монтгомері, Р. Адамс, Х.А. Шараф.

Поняття “аудит” походить від латинського слова “audio”, що означає буквально “той, котрий слухає”. Майже до 18 століття перевірка облікових рахунків здійснювалася в усній формі. 19 століття ввійшло в історію зародження аудиту в сучасному розумінні як століття судових реформ (закони про судову роботу – англійський 1844, французький 1867, менш відомі американський та французький). Саме з Великої Британії походить модерний аудит (Единбурзька школа аудиторів). В 1912 році розпочалася історія сучасного аудиту, а саме з виходу книги Р. Монтгомері “Принципи аудиту”. 1992 року створена САУ – Спілка аудиторів України, а в самій державі нараховується більше півтори тисячі аудиторських фірм, перші з яких на теренах України були зареєстровані ще 1987 року, у часи радянської перебудови. В 1993 році виникла АПУ – Аудиторська палата України.

Згідно із Законом України “Про аудиторську діяльність”, аудит – це перевірка публічної бухгалтерської звітності, обліку первинних документів та іншої інформації про фінансово-господарську діяльність суб’єктів господарювання з метою визначення їх платоспроможності.

Я.А. Гончарук, В.С. Рудницький визначають аудит як процес, за допомогою котрого компетентний працівник збирає і накопичує дані про господарські явища і факти з метою їх об’єктивної кількісної та якісної оцінки, визначення відповідності встановленим критеріям і надання зацікавленим користувачам достовірної інформації про об’єкти дослідження.

Перелік документів для внесення аудиторської фірми та аудитора до Реєстру аудиторських фірм та аудиторів виглядає наступним чином.

Аудиторська фірма надає:

- 1) заяву про включення до Реєстру;
- 2) реєстраційну картку;
- 3) копію свідоцтва про державну реєстрацію, засвідчену в установленому законодавством порядку;
- 4) копії установчих документів, засвідчені в установленому законодавством порядку;
- 5) копії сертифікатів аудиторів-засновників (учасників, акціонерів) фірми та керівництва фірми;
- 6) копію довідки органів статистики;
- 7) витяг з наказу про призначення керівником фірми сертифікованого аудитора, засвідчений печаткою аудиторської фірми;
- 8) відгук РВ АПУ (ТВ САУ) на подані документи;
- 9) документ про внесення плати за включення до Реєстру та оприлюднення інформації.

Аудитор подає:

- заявку про включення до Реєстру;
- реєстраційну картку;
- копію Свідоцтва про державну реєстрацію та виписку з трудової книжки, засвідчену в установленому законодавством порядку;
- копію сертифіката аудитора;
- відгук РВ АПУ (ТВ САУ) на подані документи;
- документи про внесення плати за включення до Реєстру та оприлюднення інформації.

Для допуску до сертифікації до АПУ (1 примірник), Регіонального відділення (2 примірник) необхідна:

- заява за встановленою формою;
- копія диплома, завіреного в установленому порядку;
- копія трудової книжки, завірена в установленому порядку;
- документ про оплату сертифікації.

Обов'язкові складові установчого договору і статуту аудиторської фірми виглядають наступним чином.

Установчий договір:

- 1) Предмет договору;
- 2) Статутний фонд Товариства;
- 3) Права та обов'язки учасників Товариства;
- 4) Прикінцеві положення.

Статут:

- 1) Загальні положення.
- 2) Мета та предмет діяльності.
- 3) Юридичний статус Товариства.
- 4) Засновники Товариства.
- 5) Статутний фонд Товариства.
- 6) Трудовий колектив Товариства.
- 7) Прибуток та збитки Товариства.
- 8) Облік та звітність Товариства.
- 9) Управління Товариством.
- 10) Аудиторська діяльність.
- 11) Зовнішньоекономічна діяльність Товариства.
- 12) Вихід учасника з Товариства.
- 13) Виключення учасника з Товариства.
- 14) правонаступники (спадкоємці) учасники Товариства.
- 15) Припинення діяльності Товариства.
- 16) Прикінцеві положення.

Приклад 1.

Встановити правильність отримання сертифіката аудитора такими особами:

1. Студент 4 курсу економічного факультету інституту, що має 3 роки стажу роботи бухгалтером. (-)
2. Бухгалтер фірми, що працює 6 років на цій посаді, має вищу освіту за спеціальністю "Облік і аудит" і 8 місяців тому не склав іспит на отримання сертифіката аудитора. (-)
3. Бухгалтер фірми, який закінчив університет у Німеччині і має стаж роботи бухгалтером у Німеччині 3 роки. (+)

4. Жінка-бухгалтер, що має 4 роки стажу, з яких 2 роки перебувала у декретній відпустці. (-)
5. Громадянин США, що працював 3 роки на посаді головного бухгалтера і має вищу освіту за спеціальністю "Фінанси" (+)
6. Громадянин України, що працював 4 роки на посаді ревізора і має вищу освіту за спеціальністю "Бухгалтерський облік, аналіз і аудит" (+)

Блок 2.

Принципи професійної етики (обов'язкові для отримання в усіх випадках проведення аудиту):

- 1) незалежність аудитора;
- 2) об'єктивність;
- 3) компетентність та високий професіоналізм;
- 4) конфіденційність;
- 5) доброзичливість (повага до замовника і колег);
- 6) чесність і сумлінність.

Незалежність аудитора – обумовлена його професійною діяльністю та ґрунтується на відсутності матеріальної зацікавленості аудитора у результатах діяльності суб'єкта, що перевіряється.

Об'єктивність – неупереджене ставлення об'єкта дослідження, його висновок повинен ґрунтуватися на основі результатів дослідження, підтверджених аудиторськими доказами.

Компетентність – аудит виконується з відповідною професійною майстерністю особами, що мають відповідну фахову підготовку, досвід.

Конфіденційність – збереження в таємниці інформації, наданої замовником аудиторю для дослідження, а також нерозголошення результатів дослідження без згоди на те замовника.

Доброзичливість – повага до замовника аудиторських послуг та колег у професійному спілкуванні, позитивне ставлення до критичних зауважень із приводу виконаної роботи та перевірка їх

на підставі доказів, внесення в разі потреби змін і доповнень, повага до думки інших фахівців та урахування її в процесі дослідження.

Укладення договору про проведення аудиту регламентується національним нормативом №4 “Договір про проведення аудиту”. Договір складається з таких елементів:

- 1) Предмет договору.
- 2) Зобов'язання сторін.
- 3) Відповідальність сторін.
- 4) Термін дії договору.
- 5) Порядок розгляду та вирішення спорів.
- 6) Реквізити сторін.

Види договорів: на аудит річної фінансової звітності, на експрес-перевірку звітності, на управлінський (операційний) аудит, на надання консультаційних послуг, на бухгалтерське обслуговування, на разову консультацію, на абонентське обслуговування.

Приклад 2.

Визначити, для яких з нижче перерахованих підприємств та організацій необхідне здійснення обов'язкового аудиту (з обґрунтуванням відповіді).

1. Благодійний фонд “Світлана”, що займається збиранням благодійних внесків на будівництво дитячих будинків. (-)

Благодійний фонд – громадське об'єднання (організація некомерційного характеру), здійснює свою діяльність на некомерційних засадах.

2. Відкрите акціонерне товариство “Сільпо” (+)

Обов'язковий аудит проводиться для підтвердження достовірності та повноти річної фінансової звітності та консолідованої фінансової звітності відкритих акціонерних товариств відповідно до ЗУ “Про аудиторську діяльність”.

3. Державне товариство “Трек” з 25% іноземних інвестицій (+)

Проводиться обов'язковий аудит, оскільки це підприємство з іноземними інвестиціями.

4. Довірче товариство “Галина”, річний оборот якого становить 9 тис. грн. (+)

Проводиться відповідно до п. 2 ст. 10 “Обов’язкове проведення аудиту” ЗУ “Про аудиторську діяльність” №3125-ХІІ від 22 квітня 1993 року зі змінами від 15 березня 1995 року, 20 лютого 1996 р., для довірчих товариств.

5. Благодійний фонд “Допомога”, який отримує виключно іноземні внески. (+)

Благодійний фонд як громадська організація здійснює свою діяльність на некомерційних засадах.

6. Державне госпрозрахункове підприємство “Сторіччя”, звітність якого офіційно не отримується (+)

Обов’язковий аудит не проводиться, оскільки згідно ЗУ “Про аудиторську діяльність” він проводиться для суб’єктів незалежно від форми владності та виду діяльності, звітність яких офіційно оприлюднюється, за винятком установ і організацій, що повністю утримуються за рахунок державного бюджету.

7. Політична партія “Гасло” (-)

Політична партія як громадська організація здійснює свою діяльність на некомерційних засадах.

8. Страхова компанія “Київська Русь” (+)

Згідно ЗУ “Про аудиторську діяльність” обов’язковому аудиту підлягають страхові компанії для перевірки їх фінансового стану.

9. Підприємство “Галактика”, що повністю фінансується за рахунок коштів державного бюджету (+)

Організація хоч і повністю утримується за рахунок коштів держбюджету, але займається підприємницькою діяльністю.

10. Банк “Фінанси та кредит” (+)

Для банків проводиться обов’язковий аудит згідно ЗУ “Про аудиторську діяльність” (а також ЗУ “Про банки і банківську діяльність”, статті 28, 69).

11. Недержавний пенсійний фонд “Пенсія” (+)

В новій редакції пункту 7 Постанови Верховної Ради України “Про порядок ведення в дію ЗУ “Про аудиторську діяльність” обов’язкове проведення аудиту запроваджено також для недержавних пенсійних фондів.

12. Аграрний технікум, що повністю фінансується з бюджету (-)

Обов’язковий аудит в даному випадку проводиться, оскільки це установа, яка повністю утримується за рахунок державного бюджету і не займається підприємницькою діяльністю (ЗУ “Про аудиторську діяльність”, стаття 10).

Таблиця 1

Відмінності між внутрішнім і зовнішнім аудитом

Параметри	Зовнішній аудит	Внутрішній аудит
Мета аудиту	Визначається договором; полягає у підтвердженні правильності звітності, обліку, оцінці відповідності внутрішнього контролю (аудиту) політиці, меті діяльності підприємства	Оцінка якості економічної інформації, що формується управлінською системою підприємства; експертна оцінка обліково-економічної політики підприємства, оцінка функціонування внутрішньогосподарського контролю; визначає керівництво підприємства
Завдання аудиту	Висловлюють свою думку щодо перевіреної інформації для потреб клієнта і “третьох осіб” – акціонерів, інвесторів, банків, партнерів, органів влади та ін.	1) Оцінка організаційної діяльності підприємства; 2) експертна оцінка економічної політики підприємства з допомогою проведення аналітичного тестування і застосування тестів контролю;

Бухгалтерський облік і аудит у зарубіжних країнах

		3) забезпечення користувачів інформацією про реальний фінансовий стан
Користувачі аудиту	Власники (акціонери), державні органи, інвестори, банки та інші кредитні установи	Керівництво підприємства
Виконавці аудиту	Здійснюється сертифікованими (незалежними) професіоналами, які виконують функцію підтвердження на договірній основі	Здійснюється спеціалістами з обліку, контролю і аналізу, які працюють в даній господарській системі
Предмет і об'єкти аудиту	Об'єкт – стан обліку і звітності, ефективність використання ресурсів і рівень внутрішнього контролю перевіряються, щоб визначити масштаб зовнішнього аудиту і рівень початкової довіри до даних обліку і звітності клієнтів	Об'єкт – господарські операції, використання ресурсів, стан обліку і внутрішнього контролю перевіряються на відповідність встановленої облікової політики і загальнометодичним положенням
	Предмет – фінансово-господарська діяльність суб'єктів господарювання	
Оплата аудиту	Нарахування зарплати з діючим положенням	Нарахування зарплати згідно із штатним розкладом

	ням про оплату праці аудиторської фірми або договору	підприємства
Залежність	Зовнішній аудит повинен бути незалежним від клієнта не тільки організаційно, але і в матеріальному відношенні	Внутрішній аудит повинен бути незалежним від суб'єкта господарювання, що ревізується лише організаційно, а в цілому він задовольняє потреби керівника даної господарської системи і одержує від нього заробітну плату
Періодичність здійснення	Зовнішній аудит є періодичним і здійснюється: при обов'язковому аудиті – з річним або трьохрічним інтервалом, при добровільному – в залежності від бажання і потреб клієнта	Внутрішній аудит – частина внутрішнього контролю, який повинен бути безперервним
Звітність	Аудиторський висновок за змістом і формою повинен відповідати вимогам АПУ, інші форми звітності погоджуються між аудитором і замовником. Аудиторський висновок – МСА №700	Акт перевірки та інші звітні документи визначає керівництво підприємства

Блок 3.

Зобов'язувальні та заборонні етичні правила для аудиторів та працівників аудиторських служб:

1. Підвищувати свою кваліфікацію, підтверджуючи це екзаменами – зобов'язувальне.
2. Відмовлятися від навчання, що проводиться за вимогою аудиторської фірми – заборонне.
3. Розривати в ході перевірки трудовий договір з фірмою – заборонне.
4. Володіти акціями та облігаціями або бути співвласником фірми, в якій проводиться аудіювання – заборонне.
5. Сприяти укріпленню і зростанню власності клієнта - зобов'язувальне.
6. Використовувати відносини із клієнтом у своїх власних цілях, а також скористатися із знання комерційної таємниці у власних інтересах – заборонне.
7. Здати всі документи, що пов'язані з аудиторською перевіркою, після її завершення - зобов'язувальне.
8. Розголошувати розмір своєї заробітної плати – заборонне.
9. Надавати послуги, що виходять за межі його професійної компетенції – заборонне.
10. Відмовити клієнтові в наданні послуг, що сприятимуть порушенням фінансово-господарської діяльності - зобов'язувальне.
11. Повідомляти будь-яку інформацію про фінансово-господарську діяльність клієнта – заборонне.
12. Працювати в суворій відповідності із законодавчими нормами, теперішнім етичним кодексом і укладеними договорами - зобов'язувальне.

Таблиця 2

Основні відмінності в діяльності різних систем контролю

Параметри	Аудит	Ревізія	Податкова перевірка
Мета	Видача висновку щодо повноти, достовірності та законності перевіреної інформації	Виявлення незаконних та економічно недоцільних господарських операцій та притягнення до відповідальності винних осіб	Здійснення контролю у сфері оподаткування, перехід до системи формування доходів бюджетів на основі застосування податкового методу
Завдання	1) підтвердження висновком перевіреної інформації; 2) функціональні: коригування; оперативного контролю; стратегічні	1) виявити незаконні та недоцільні операції; 2) вжити заходів щодо відшкодування завданої шкоди та притягнення до відповідальності винних осіб; 3) профілактика появи незаконних та недоцільних операцій	1) забезпечення дотримання податкового законодавства; 2) формування та ведення Державного реєстру фізичних осіб – платників податків; 3) запобігання злочинам та іншим правопорушенням (компетенція податкової міліції)
Характер відносин	Підприємницька діяльність	Виконавча діяльність	Обов'язковий характер, здійснення податковою інспекцією

Виконавці	Аудитор – особа, що має кваліфікаційний сертифікат, що надає право на проведення аудиту чи надання послуг і зареєстрована як суб'єкт аудиторської діяльності; аудиторські фірми	Ревізор – службова особа, яка уповноважена державою виконувати контрольні функції з перевірки діяльності підприємства, але позбавлена будь-яких процесуальних прав на стадії попереднього слідства; в процесі розслідування справ може бути допитаний як свідок	Податкова служба – сукупність державних органів, які організовують і контролюють надходження податків і зборів (обов'язкових платежів), та неподаткових платежів до відповідних бюджетів відповідно до наказу ДПА України №207 від 20.04.2000 року “Про організаційну структуру державної податкової служби”
Відповідальність	Несе відповідальність за неякісні перевірки перед клієнтом та нормами цивільного права та перед АПУ за ЗУ “Про аудиторську діяльність”	Несе відповідальність перед органом, що призначив ревізію за нормами трудового права	За невиконання або неналежне виконання своїх обов'язків вони притягаються до дисциплінарної, адміністративної, матеріальної та кримінальної відповідальності відповідно до чинного законодавства
Оплата	На платній основі за договорами на	Видатки на утримання ДКРС визначає КМУ і	Видатки на утримання ДПА фінансуються з держбюджету

Розділ 3. Аудит в зарубіжних країнах: теоретичні і прикладні аспекти

	виконання послуг	фінансується з державного бюджету	
Оформлення результатів	Аудиторський висновок про достовірність фінансової звітності, підписаний сертифікованим аудитором, та аудиторський звіт	Акт ревізії або перевірки, довідка (підписує контролер – ревізор, керівник підприємства та головний бухгалтер), доповідна записка про перевірку	Посадові особи державної податкової служби складають акт за результатами документальної перевірки щодо дотримання податкового законодавства (наказ ДПАУ №50 від 31.01.2003 р.)

Приклад 3.

Скласти порівняльну відомість результатів інвентаризації та охарактеризувати фактичну перевірку як один із прийомів аудиторської перевірки.

Фактична перевірка – перевірка кількісного і якісного стану об'єктів, який встановлюється шляхом обстеження, огляду, обчислення, перерахунку, зважування, лабораторного аналізу та інших способів перевірки фактичного стану активів.

Акт

**контрольної перевірки інвентаризації цінностей
на ТзОВ “Дунай” у підзвіті Є.О. Іванишина**

Номер за описом	Найменування цінностей, які підлягають контрольній перевірці	У інвентаризаційному описі			Фактично виявлено при контрольній перевірці			Результати перевірки					
		к-сть, кг	ціна, грн.	сума, грн.	к-сть, кг	ціна, грн.	сума, грн.	більше		менше			
								к-сть, кг	сума, грн.	к-сть, кг	сума, грн.		

Бухгалтерський облік і аудит у зарубіжних країнах

05110	Борошно 1-го ґатунку	1100	0-50	550	1320	0-50	660			220	110
05120	Борошно 2-го ґатунку	700	0-40	280	650	0-40	260	50	20		
05210	Напівфабрикати, гр. 1	132	5-00	660	131	5-00	655	1	5		
05220	Напівфабрикати, гр. 2	32	4-00	128	31,5	4-00	126	0,5	2		
	Всього			1618			1701		27		110

Блок 4.

Аспекти незалежної аудиторської професії:

1. Вимога до змісту реклами – етична.
2. Відповідальність за роботу інших аудиторів, асистентів, експертів – правова.
3. Обмеження видів діяльності – економічна.
4. Відсутність фінансового інтересу у справах клієнта – економічна.
5. Обмеження видів послуг, що надаються одному клієнту одночасно – економічна.
6. Сумлінне виконання професійних обов'язків – етична.
7. Заборона отримання товарів і послуг від клієнта – економічна.
8. Обмеження тривалості праці з одним клієнтом – етична.
9. Індивідуальні відносини з представниками клієнта – етична.
10. Контрактна основа взаємовідносин – правова.
11. Конфіденційність – етична.
12. Обмеження організаційних форм діяльності – економічна.
13. Професійна компетентність – етична.
14. Обмеження суми винагороди від одного клієнта – економічна.
15. Вимоги до назви фірми – етична.
16. Розподіл відповідальності за думку про звіт і за фінансову звітність – правова.
17. Саморегулювання професій – правова.

Загальний план аудиту повинен враховувати:

- 1) умови договору на виконання аудиту;
- 2) зміст аудиторського висновку, терміни його подання;
- 3) відповідальність аудитора, передбачену законодавством;
- 4) відповідальність підприємства за повноту і достовірність іншої необхідної інформації;
- 5) систему і форму бухгалтерського обліку;
- 6) список членів аудиторської робочої групи, їх підпорядкованість, інструктаж, перевірка якості роботи молодших старшими працівниками;
- 7) тривалість роботи, бюджет часу і витрат;
- 8) ступінь впливу на аудит бухгалтерських або аудиторських законів, нормативів, інструкцій;
- 9) рівень суттєвості завдань аудиту;
- 10) найважливіші етапи і завдання аудиту;
- 11) ступінь довіри до надійності системи бухгалтерського обліку і внутрішнього контролю;
- 12) ступінь довіри до надійності системи бухгалтерського обліку внутрішнього контролю;
- 13) сутність і обсяг аудиторських доказів;
- 14) умови, які вимагають особистої уваги (можливість помилки, обману тощо);
- 15) ступінь аудиторського ризику та рівень суттєвості;
- 16) список помічників, які будуть використовуватись в аудиті.

Таблиця 3

Основні етапи проведення аудиту

Етапи аудиту	Зміст робіт	Джерела інформації
Підготовчий	Вивчення особливостей діяльності підприємств, його структури, перспектив розвитку підприємства та галузі	Статут підприємства, документи про реєстрацію підприємства, протоколи засідань

	<p>його діяльності, вивчення обліково-аналітичного та контрольного процесу, оцінка ступеня ризику; складається попередній варіант загального плану аудиту та його програми, визначається обсяг роботи та його виконавці, встановлюється плановий рівень суттєвості доказів; вивчення організаційно-управлінської структури підприємства; отримання інформації про порядок розподілу прибутку, який залишається в розпорядженні підприємства, проведення аналізу системи внутрішнього контролю; ознайомлення з актами перевірок державних контролюючих органів; зі змінами в діяльності підприємства, які відбулися з моменту останнього аудиту, аналіз інформації про основних покупців і постачальників, розра-</p>	<p>ради директорів, зборів акціонерів або інших аналогічних органів управління підприємства; документи, які регламентують облікову політику підприємства; бухгалтерські документи та звітність; документи планування діяльності підприємства; статистична звітність; контракти, договори, угоди; внутрішні звіти аудиторів, консультантів, внутрішні інструкції; акти податкових перевірок; документи з арбітражних і судових справ; документи, які регламентують виробничу і організаційну структуру підприємства, список його філій і дочірніх компаній, відомості з бесід з керівником, про</p>
--	--	--

Розділ 3. Аудит в зарубіжних країнах: теоретичні і прикладні аспекти

	хунок основних економічних показників діяльності підприємства, фінансовий аналіз діяльності підприємства за попередній звітний період; аналіз структури власного і залученого капіталу, ознайомлення з технологічними особливостями виробництва продукції	існування споріднених підприємств
Укладення договору на здійснення аудиту	Узгодження із замовником плану і програми аудиту; форми представлення його результатів; узгодження рівня відповідальності сторін; підписання необхідної документації (договору)	Договір на проведення аудиту
Планування	Постановка мети і завдань аудиту. Мета: висловлення незалежної думки щодо достовірності фінансової звітності. Завдання: збіг загальних даних про бізнес клієнта, збір аудиторських доказів та їх аналіз; оцінка існуючого середовища	Загальний план аудиту

	суб'єкта перевірки (внутрішні і зовнішні фактори сфери), складання загального плану аудиту, розробка програм аудиту, визначення процедур для кожного етапу процесу аудиторської діяльності; коригування загального плану і програми протягом всього процесу аудиту	
Перевірка	Проводиться аудиторська перевірка та готується підсумкова аудиторська документація (аудит, висновок, аудиторський звіт)	Аудиторський звіт, робочі документи аудитора (фінансова звітність), документи по вивченню системи бухгалтерського обліку та внутрішнього контролю, графік документообороту
Заключний	Обговорюються із замовником результати аудиту, підписується акт приймання-здачі робіт (включає передачу аудиторського звіту та аудиторського висновку замовнику, формулюються рекомендації)	Аудиторський висновок, акт-приймання задачі робіт, аудиторський звіт

Приклад 4.

Ліміт – найбільша сума, яка є на кінець робочого дня.

		Надходження	Витрати
10.03		5	
10.03	виручка від реалізації	2456	
10.03	інкасація		2200
		261	
11.03	оплата за матеріали		200
11.03	виручка від реалізації	1685	
11.03	інкасація		1200
		546	
12.03	виручка від реалізації	860	
12.03	оплата за послуги автотранспорту		400
12.03	видані кошти на відрядження		647
12.03	інкасація		213
		146	
14.03	виручка від реалізації	1850	
14.03	взяті кошти у підзвіт		356
14.03	видана депонована заробітна плата		1200
14.03	інкасація		293
		147	

Аналіз ліміту каси за 10.03-14.03

Дата	Залишок за даними в обліковому реєстрі	Ліміт каси	Розрахункові дані	Надходження або недостача
10.03	-	180	261	+81
Дата	Від кого видано або кому видано	Надходження	Витрати	
15.03	Залишок	100		
15.03	ПКО № 155	1000		
15.03	ПКО № 156	1800		
15.03	ПКО № 157	600		
15.03	ВКО № 451		150	
15.03	ВКО № 452		1600	
15.03	ВКО № 453		200	
15.03	ВКО № 454		1100	
	Разом	3400	3050	
	Залишок	450		
Надходження 3500 грн. Витрачання 3050;				

Блок 5.

Характерні риси ризиків аудиторської діяльності:

1. Ризик аудиту – Ймовірність того, що аудитор зробить неправильний висновок з результатів виконаних ним процедур перевірки, а саме за неправильно складеною фінансовою звітністю буде надано аудиторський висновок без застережень.
2. Властивий ризик – Залежить від характеру бізнесу підприємства і умов, у яких воно здійснює свою діяльність, котру неможливо перевірити засобами зовнішнього контролю.
3. Ризик невідповідності внутрішнього контролю – Ймовірність того, що системи внутрішнього контролю не дадуть аудитору інформації або не виявлять істотних помилок та перекручень.
4. Ризик не виявлення помилок – Ймовірність того, що при виконанні аудитором процедури перевірки та проведений ним аналіз фінансової звітності не виявлять істотних помилок.

Джерела інформації, необхідні для оцінки властивого ризику та ризику невідповідності внутрішнього контролю.

↓ ↓ ↓

1. Який загальний стан економіки в галузі? (спад виробництва, депресія, зростання) – статистична звітність.
2. Яка форма власності підприємства? (державна, приватна, інша) – статут.
3. Як здійснюється керування підприємством? (одноосібно, колегіально) – статут (органи управління).
4. Чи має керівництво негативну репутацію? – письмові та усні заяви, пояснювальні й доповідні записки, суб'єктів підприємницької діяльності, замовником тощо.
5. Чи має керівництво достатню кваліфікацію, практичний досвід роботи? – особова справа у відділ кадрів.
6. Чи є ознаки недостатньої чесності керівництва? – матеріали перевірок і ревізій, проведених органами податкової служби, державної контрольно-ревізійної служби, статистик, банків та ін.

7. Чи є причини у керівництва прикрити фінансовий стан підприємства? (зміна форм власності, необхідність отримання кредиту, можлива зміна власника) – договори, накази, розпорядження.
8. Чи є чіткий розподіл обов'язків на підприємстві? – посадові обов'язки.
9. Чи здійснюється інвентаризація перед складанням звітності? – інвентаризаційні матеріали (описи, порівнювальні відомості, розрахунки природного убутку); форми фінансової звітності.
10. Чи були укладені договори про матеріальну відповідальність? – договори з матеріально-відповідальними особами, картки обліку.
11. Чи є підприємство прибутковим? – форми фінансової звітності (форма №2 “Звіт про фінансові результати”).
12. Чи здійснювались перевірки діяльності підприємства? – матеріали перевірок і ревізій, проведених органами податкової служби, державної контрольно-ревізійної служби, статистики, комерційних банків та ін.
13. Чи сплачувало підприємство фінансові санкції? – квитанції (чек) про сплату.
14. Чи відбулись зміни в обліковій політиці підприємства? – наказ або розпорядження керівництва та головного бухгалтера з обов'язковим розкриттям в окремих розділах методичних принципів побудови бухгалтерського обліку, техніки його ведення та складання фінансової і статистичної звітності, організації роботи бухгалтерської служби.

Задача 1

Визначити загальний аудиторський ризик на підставі того, що аудитор обчислив властивий ризик – 0,8, ризик контролю – 0,9 та визначив ризик не виявлення помилок на рівні 0,8.

Розв'язання

$$AP = BP \times PK \times PH = 0,8 \times 0,9 \times 0,8 = 0,576$$

Задача 2

Визначити ризик виявлення, враховуючи, що аудитор обчислив властивий ризик – 0,55, ризик контролю – 0,5 та визначив аудиторський ризик на рівні 0,1.

Розв'язання

$$AP = BP \times PK \times PH$$

$$PH = AP / (BP \times PK) = 0,1 / (0,55 \times 0,5) = 0,1 / 0,275 = 0,36.$$

Блок 6.

Об'єкти аудиту

Основні засоби: акти приймання-передачі основних засобів, баланс, акти інвентаризації діючих основних засобів, плани ремонтів основних засобів, акт про факт нестачі угоди про оренду, акти виконаних робіт, наданих послуг.

Нематеріальні активи: договори купівлі-продажу нематеріальних активів, результати опитувань керівництва з питань обліку нематеріальних активів, інвентарні картки нематеріальних активів, відповіді на запити постачальників нематеріальних активів, авторські договори.

Таблиця 4

Джерела одержання аудиторських доказів

Об'єкти контролю	Джерела аудиторських доказів
Облік операцій з підзвітними особами	Облікові реєстри за рахунком 372, наказ на осіб, яким видавалися кошти під звіт
Своєчасність перерахування податків до бюджету	Облікові реєстри за рахунком 64
Операції з валюти заробітної плати готівкою	Положення про оплату праці, видатковий касовий ордер
Документування операцій з	Корінець чекової книжки, прибутковий касовий ордер,

Бухгалтерський облік і аудит у зарубіжних країнах

готівкою	видатковий касовий ордер, виписка з банку
Облік операцій по рахунках в банках	–

Типи джерел аудиторських доказів за об'єктами контролю:

1) акти приймання-передачі основних засобів, баланс, облікові реєстри рахунка 10, результати опитувань керівництва з обліку основних засобів;

2) акти приймання-передачі основних засобів, положення про порядок забезпечення бухгалтерів чинними нормативними документами щодо обліку основних засобів;

3) договір про оренду 03;

4) інвентарний опис основних засобів згідно з п. 19 П(С)БО 7 "Основні засоби"; суму дооцінки залишкової вартості об'єкта основних засобів включають до складу додаткового капіталу (42 рахунок), а суму уцінки – до складу витрат. При вибутті об'єктів основних засобів, які раніше були переоцінені, перевищення сум попередніх дооцінок над сумою попередніх уцінок залишкової вартості цього об'єкта основних засобів включаються до складу нерозподіленого прибутку з одночасними зменшеннями додаткового капіталу;

5) наказ про матеріальну відповідальність;

6) облікові реєстри рахунка 12;

7) кошторис на виконання ремонтних робіт, плани ремонтів основних засобів, договір на проведення ремонту, оплата згідно Акту виконання робіт по ремонту 03;

8) форма №1 Баланс, облікові реєстри рахунків 10 і 12, Журнал ордеру.

Виробничі запаси: акти про приймання матеріалів, баланс, акти закупівлі запасів, картки складського обліку матеріалів, матеріальні звіти, журнал обліку вантажів, що надійшли.

Касові операції: прибуткові і видаткові касові ордери, журнал

реєстрації прибуткових і видаткових касових ордерів, касова книга, звіт касира, журнал №1 “Обліку грошових коштів та грошових документів”.

Операції на рахунках у банку: відомість №1.2 “Обліку за дебетом рахунку 31”, звіт про рух грошових коштів виписки з банку.

Розрахунки з покупцями та замовниками: грошові чеки, облікові реєстри по рахунку 63.

Розрахунки з підзвітними особами: облікові реєстри за рахунком 372; документи, які засвідчують нарахування лікарняних, авансові звіти підзвітних осіб, наказ на осіб, яким видаються кошти під звіт.

Розрахунки з постачальниками: облікові реєстри по рахунку 63, рахунки готелю, проїзні квитки, письмова інформація від постачальника, відомість 3.3 “Аналітичного обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками”, розрахунково-платіжні відомості.

Кредитні операції: кредитні договори, векселі, облікові реєстри за рахунками 50 і 60.

Розрахунки за претензіями: рішення судових органів, облікові реєстри за рахунками 374, 375 та 947, претензії про відшкодування вартості продукції, якої бракує, неналежної якості або не комплектуваної.

Розрахунки з бюджетом: облікові реєстри за рахунком 64, податкова звітність, податкові накладні, декларації про нарахування податків.

Розрахунки з оплати праці: накази про преміювання, трудові угоди, положення про оплату праці.

Розрахунки із замовниками: первинні документи, що засвідчують внески засновників, протоколи зборів засновників, протоколи про результати підписки на акції, об'ява на внесок готівкою, облікові реєстри за рахунками 46, 67 і 40.

Фінансова звітність: звіт про рух грошових коштів, баланс, звіт про власний капітал, звіт про фінансові результати.

1. П(С)БО 7 – наказ Мінфіну “Про затвердження Положення

(стандарту) бухгалтерського обліку 7 “Основні засоби” від 27.04.2000 р. №92.

2. План рахунків – Наказ Мінфіну “Про затвердження Плану рахунків бухгалтерського обліку й Інструкції про його виконання” від 30.11.1999 р. №291.

3. П(С)БО 16 – Наказ Мінфіну “Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 16 “Витрати” від 31.12.1999 р. №318.

4. П(С)БО 15 – Наказ Мінфіну “Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 15 “Дохід” від 29.11.1999 р. №290 (зі змінами і доповненнями, останні з яких внесено наказом Мінфіну від 11 грудня 2006 року №1176).

5. П(С)БО 14 – Наказ Мінфіну “Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 14 “Оренда” від 28 липня 2000 р. №181 (останні зміни – Наказ Мінфіну від 8 липня 2008 року №901).

6. Закон України від 28 грудня 1994 року №334/94-ВР “Про оподаткування прибутку підприємств”.

7. Закон України від 16 липня 1999 року №996-XIV “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні”.

8. П(С)БО 17 “Податок на прибуток” Наказ Мінфіну від 28 грудня 2000 р. №353 (останні зміни та доповнення від 14 жовтня 2008 року №1238).

Журнал 1 “Облік грошових коштів та грошових документів” – відображення операцій з грошовими документами: обороти за кредитом рахунків 30 “Каса”, 31 “Рахунки в банку”, “Інші рахунки” {відомість по дебету рахунку}

Журнал 2 “Облік довгострокових і короткострокових позик” – відображення операцій з довго- і короткостроковими позиками, 50, 60 рахунки

Журнал 3 “Облік розрахунків, довгострокових та поточних зобов’язань” – відображення розрахункових операцій, операцій з визнання і погашення довгострокових і поточних зобов’язань.

Розділ I : 16, 34, 36, 37, 38, 51, 62, 63, 68 рах.

Розділ II : 17, 52, 53, 54, 55, 61, 64, 67, 69 рах.

Журнал 4 “Облік необоротних активів та фінансових інвестицій”

Розділ I : 10, 11, 12, 13, 19 рах.

Розділ II : 14, 15, 35, 18 рах.

Розділ I + Розділ II = відомості аналітичного обліку капітальних інвестицій, фінансових інвестицій, нематеріальних активів

Журнали 5, 5А “Облік витрат” – відображення витрат виробничої діяльності 20, 22, 23, 24, 25, 26, 28, 39, 65, 66 рах.

Журнал 6 “Облік доходів і результатів діяльності”

Рах. 70-76, 79

Журнал 7 “Облік власного капіталу та забезпечення зобов’язань”

Рах. 40-49 ⇒ складається з трьох відомостей.

Таблиця 5

Методика проведення аудиту касових операцій

№ з/п	Стадії перевірки	Джерела інформації	Процедури аудиту
1	2	3	4
1	Організація збереження грошових коштів	Договір про повну матеріальну відповідальність касира (вимоги Правління НБУ щодо обладнання приміщень для зберігання і видачі готівки, посадова інструкція касира)	Спостереження і сканування. Аудитор перевіряє дотримання вимог Правління НБУ щодо обладнання приміщень для зберігання і видачі готівки, чи укладений договір про повну матеріальну відповідальність касира,

			чи виконується на підприємстві вимоги щодо оформлення надходження і вибуття готівки на підприємстві
2	Раптова інвентаризація каси	Акти проведення інвентаризації каси за минулі періоди, Звіт касира на день проходження інвентаризації, Інвентаризаційна відомість	За результатами інвентаризації аудитор складає інвентаризаційний опис, результати якого порівнює із даними в Касовій книзі і Звіті касира на день її проходження. Розбіжність свідчатиме про недостачу готівки, коли за даними інвентаризації в касі виявиться менша сума, ніж в останньому звіті касира, або про неповне оприбуткування готівки, коли ситуація буде навпаки
3	Перевірка правильності та достовірності заповнення прибуткових та видаткових касових ордерів та порядку ведення касової книги	Прибуткові касові ордери, видаткові касові ордери, Касова книга	Перевіряється правильність заповнення прибуткових і видаткових касових ордерів за формою і суттю; правильність оформлення платіжних відомостей;

			<p>порядок ведення Касової книги (чи пронумерована, пронумерована і скріплена сургучевою печаткою, чи немає відправлень, не засвідчених підписами касира і головного бухгалтера; дотримання реєстрації ПКО і ВКО у журналі реєстрації прибуткових і видаткових касових документів)</p>
4	<p>Перевірка повноти оприбуткування готівки</p>	<p>Касова книга, корінці чеків у чекових книжках, звіт касира, авансовий звіт</p>	<p>Дослідження повноти і своєчасності оприбуткування готівки в касі, отриманої з установ банків, здійснюються порівнянням сум, дат і призначення отриманої суми вказаних у прибуткових ордерах, якими оформлено ці надходження із банку, з якого надійшла готівка</p>

Бухгалтерський облік і аудит у зарубіжних країнах

5	Перевірка правильності видачі готівки з каси	Касова книга, Звіт касира, видаткові касові ордери, платіжні відомості на виплату заробітної плати, відомості на виплати сум під звіт, лікарняні листки, журнал депонованої заробітної плати, розрахунково-платіжні відомості	Аудитор зіставляє дані у Касовій книзі і Звіті касира з даними до нього ВКО; зіставляє суми і дати у ВКО з даними до них підтверджуючими документами
6	Перевірка встановленого ліміту каси та додержання його підприємством	Касова книга, Договір з банком та розрахунок ліміту каси	Аудитор порівнює залишки готівки на кінець дня по даних Касової книги із сумою ліміту каси

Блок 7.

Неповнота обліку – відображення в обліку не всіх фактично здійснюваних операцій.

Арифметична неточність – допущені помилки в підрахунках.

Неправильна кореспонденція рахунків – неправильне застосування кореспондуючих рахунків.

Неправильне віднесення інформації до певного звітного періоду – це відображення в обліку не всіх фактично здійснених операцій.

Облікові реєстри – розрахунково-платіжна відомість з нарахування заробітної плати, де відображається сума вирахувань із нарахованої заробітної плати (рахунок 65 Плану рахунків бухгалтерського обліку).

Інвестиційний фонд – юридична особа, заснована у формі ЗАТ, яка здійснює діяльність лише у галузі спільного інвестування.

Парабанки:

- 1) інвестиційні компанії;
- 2) лізингові компанії;
- 3) факторингові компанії (купують дебіторську заборгованість клієнтів);
- 4) страхові компанії;
- 5) пенсійні фонди;
- 6) фінансові компанії (кредитування продажу споживчих товарів);
- 7) ломбарди (надають кредити під заставу рухомого майна);
- 8) трастові операції, кредитні товариства.

Суть розрахунків платіжними дорученнями:

- 1) укладається угода між покупцем і постачальником;
- 2) постачальник відправляє товар і виставляє рахунок-фактуру;
- 3) покупець дає вказівку своєму комерційному банку здійснити оплату;
- 4) банк покупця списує кошти з рахунку покупця і повідомляє його про це;
- 5) банк покупця відправляє кошти в банк постачальника;
- 6) банк постачальника повідомляє його про надходження коштів.

Задача 3

Визначити правомірність списання сум з розрахункового рахунку фірми "Світанок":

- 1) платіжне доручення №245 – правомірно на суму 400 грн. – повна відповідність;
- 2) платіжне доручення №246 – неправомірно, оскільки, по-перше, на платіжному дорученні відсутній штамп банку, по-друге, документ складено на 400 грн., а списано тільки 200 грн.

У випадку 2 невідповідність платіжно-розрахункових документів випискам банку по банківських рахунках підприємства.

Задача 4

Перевірити правильність оформлення авансового звіту на відрядження.

При перевірці авансового звіту виявлено, що не наявні всі необхідні документи про здійснені витрати.

$800 - (480 + 50 + 50 + 180) = 40$ грн. повинно бути повернуто в касу підприємства Коваленком Є.М. Авансовий звіт складено правильно (30 грн. становлять добові, одноразовий розмір витрат 25 грн.). 14 квітня – кінцевий термін здачі.

Задача 5

Які порушення допустило підприємство в даній ситуації?

В.Т. Сіренко не є підзвітною особою підприємства (оскільки Трудова книжка, договір про співробітництво відсутні).

Задача 6

Пояснення ситуації. Первісну вартість комп'ютера і первісну вартість письмового стола списали на рахунок 947 ($700 + 600 = 1300$ грн.) “Нестачі і втрати від псування цінностей”.

Основні законодавчі і нормативні акти, які регулюють операції з ОЗ (основними засобами):

- Закон України “Про оподаткування прибутку підприємств”;
- Положення (Стандарти) бухгалтерського обліку 7 “Основні засоби”, “Оренда”, “Дохід”, “Витрати”;
- Закон України “Про бухгалтерський облік і фінансову звітність”.

Формула визначення суми збитку:

$$P_z = ((PВ - A) \times \text{Інф} + ПДВ + АЗ) \times 2$$

ПВ – залишкова вартість і знос;

A – амортизація;

Інф – індекс інфляції;

Якщо знос на момент виявлення нестачі перевищує 50%, у формулу підставляють вартість об'єкта, що становить 50% від початкової.

Наприклад, $P_z \text{ комп.} = ((700 - 200) \times 1 + 0,2 \times 500 + 0) \times 2 = 1200$ грн.

$P_z \text{ стола} = ((600 - 250) \times 1 + 0,2 \times 350 + 0) \times 2 = 840$ грн.

$\Sigma P_z = 2040$ (грн.)

Таблиця 6

Методи нарахування амортизації

$A = Q_1(\text{ПВ} - \text{ЛВ})/Q_p$	<u>виробничий</u> А – річна сума амортизаційних відрахувань; Q ₁ – факт. ОВ (обсяг виробництва); Q _p – загальний розрахований обсяг виробництва
$A = (\text{ПВ} - \text{ЛВ})/T_k$	<u>прямолінійне списання вартості</u>
$A = 3B \cdot \frac{N_a}{100};$ $N_a = 2 \cdot 100/T_k$	<u>прискорене зменшення залишкової вартості</u> N _a – норма амортизації
$A = 3B \cdot \frac{N_a}{100};$ $N_a = \left(1 - \sqrt[T_k]{\frac{\text{ЛВ}}{\text{ПВ}}}\right) \cdot 100\%$	<u>зменшення залишкової вартості</u> ЛВ – ліквідаційна вартість; ПВ – первісна вартість
$A = (\text{ПВ} - \text{ЛВ}) \cdot K^t$ $K^t = \frac{T_k - t + 1}{\sum_{t=1}^w t}$	<u>кумулятивний</u> K ^t – кумулятивний коефіцієнт; t – рік
$RCA_{ij} = (X_{ij} - M_{ij}) / [T_{kj} \left(\frac{T_{iw}}{T_{kw}}\right)]$ $T = (X + M) / 2$	індекс фактичних порівняльних переваг UNIDO; X – експорт; M – імпорт; K – уся продукція; j – країна; w – світовий показник

Тест на відповідність системи бухгалтерського обліку
законодавчо-нормативним та інструктивним матеріалам

1. Чи дотримується вимога Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку, затвердженого Міністерством фінансів України?
2. Чи ведуться експертизи якості обліку і звітності?
3. Чи ведуться службові розслідування працівників обліку і внутрішнього контролю (аудиту) у процесі виконання покладених на них обов'язків?
4. Чи застосовуються розрахунково-аналітичні методичні прийоми в установленні достовірності планових і фактичних показників, відображених в обліку і звітності, визначенні матеріального збитку?
5. Чи застосовуються документальні методичні прийоми у перевірці якості обліку, звітності і внутрішнього контролю при конкретизації недоліків в установленні відповідальних осіб за виявлені недоліки?
6. Чи достовірний облік на підприємстві?
7. Взаємовідповідність аналітичного і синтетичного обліку, Головної книги, балансу та іншої звітності про фінансово-господарську діяльність підприємства.
8. Чи тотожні показники статистичного внутрішньогосподарського (управлінського) бухгалтерського обліку між собою?
9. Чи виконуються законодавчі і нормативні акти при веденні обліку і складанні звітності та їх достовірність для обчислення податків, при розподіленні прибутку, задоволенні вимог засновників, акціонерів, контрагентів та інших учасників підприємницької діяльності?
10. Чи дотримується на підприємстві Єдиний План рахунків бухгалтерського обліку та Інструкція щодо його застосування?
11. Чи впроваджуються на підприємстві прогресивні методи і форми обліку, наукова організація обліку, машинно-орієнтовані

форми обліку, журнально-ордерна форма обліку, нормативний метод обліку витрат на виробництво, оперативно-бухгалтерський метод обліку матеріалів і ЕОМ?

12. Чи дотримуються на підприємстві вимоги нормативних документів (стандартів) з обліку основних засобів П(С)БО №7 “Основні засоби” (правильність визначення первісної вартості в актах приймання-видачі)?

13. Чи відображаються придбані або отримані нематеріальні активи в балансі згідно з вимогами П(С)БО №8 “Нематеріальні активи”, якщо існує ймовірність одержання майбутніх економічних вигод, пов’язаних з його використанням та його вартість можна достовірно визначити?

14. Чи дотримуються вимоги нормативних документів (стандартів) з інвентаризації коштів та товарно-матеріальних цінностей?

15. Чи дотримуються вимоги нормативних документів (стандартів) з обліку праці та заробітної плати?

16. Чи дотримуються вимоги нормативних документів (стандартів) з обліку і калькуляції витрат на виробництво продукції (робіт, послуг)?

17. Чи дотримуються вимоги нормативних документів (стандартів) з розрахунків з постачальниками?

18. Чи дотримуються на підприємстві вимоги Порядку ведення касових операцій у національному господарстві України, затвердженому Національним банком України?

19. Чи дотримуються на підприємстві вимоги Інструкції про порядок заповнення форм річного бухгалтерського звіту підприємств, об’єднань і організацій, затвердженої Міністерством фінансів України?

20. Чи дотримуються вимоги нормативних документів (з питань складання статистичної звітності)?

21. Чи виконуються вимоги П(С)БО №9 “Запаси” (правильність визначення первісної вартості виробничих запасів)?

22. Чи дотримуються вимоги нормативних документів (стандартів) з розрахунків із підзвітними особами?

23. Чи дотримуються вимоги нормативних документів (стандартів) з розрахунків із покупцями та замовниками?
24. Чи виконуються вимоги нормативних документів (стандартів) з розрахунків за претензіями та відшкодуваннями матеріальних збитків?
25. Чи враховані вимоги нормативних документів (стандартів) з розрахунків з бюджетом і позабюджетними фондами?
26. Чи керується підприємство затвердженими Міністерством фінансів України Положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку?
27. Чи застосовує підприємство основні методологічні принципи бухгалтерського обліку (до основних засобів відносяться матеріальні активи, очікуваний строк корисного використання (експлуатації) яких більше 1 року) відповідно до Закону України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні”, керуючись затвердженими Міністерством фінансів України П(С)БО?
28. Чи включено фактичні витрати на ремонт основних засобів до складу витрат виробництва згідно зі змінами Закону України “Про оподаткування прибутку підприємств”?
29. Чи здійснюється визнання та первісна оцінка запасів (матеріали, сировина, паливо, комплектуючі, вироби, товари) залежно від шляхів надходження на підприємство згідно з П(С)БО 9 “Запаси”?
30. Чи відображаються суми витрат в бухгалтерському обліку відповідно до Положення (Стандарту) бухгалтерського обліку 16 “Витрати”, яке затверджене наказом МФУ від 31.12.1999 р. №318?
31. Чи встановлена норма амортизації за методом зменшення залишку за ставками, передбаченими ст. 8.6 Закону України “Про оподаткування прибутку підприємств” у редакції від 22.05.97 р. №283/97-ВР, за змінами і доповненнями у розрізі семи груп, порядок формування яких встановлено п. 8.2.2. вище вказаного закону?

* * *

Інформаційні системи аудиту

Мова програмування XML

Комп'ютерна інженерія:

- ☒ комп'ютерні системи та мережі;
- ☒ системне програмування;
- ☒ спеціалізовані комп'ютерні системи.

Комп'ютерні науки:

- ☒ інформаційні управляючі системи та технології;
- ☒ програмне забезпечення автоматизованих систем;
- ☒ інтелектуальні системи прийняття рішень;
- ☒ інформаційні технології проектування.

Мова XML (Extensible Markup Language) – спосіб вкладення структурованих даних (наприклад, в електронній таблиці) у текстовий файл, який відповідає стандартним правилам і який можуть прочитати різноманітні додатки.

Можливості мови XML, що використовуються в Excel:

- відкриття файлів даних XML у новій книзі;
- розширення можливостей наявних шаблонів шляхом зіставлення елементів XML з існуючими полями;
- використання даних XML як вхідних відомостей для наявних моделей обчислень;
- зіставлення користувацьких схем XML із даними, уже наявними в книгах;
- включення даних XML, отриманих від web-служби, до аркуша Excel.

Команда – Дані → XML → Імпорт

Форматування – надання електронній таблиці бажаного вигляду

Команда Сервіс → Макрос → Редактор Visual Basic (Alt + F11).

Історія Microsoft Word

1983 – I версія була написана Ричардом Броді (Richard Brodie) для IBM PC, використовуючи DOS.

1984 – версія для Apple Macintosh

1989 – версія для SCO UNIX і Microsoft Windows

Попередником Word був Bravo – текстовий процесор з графічним інтерфейсом, розроблений в дослідницькому центрі “Xerox PARC” Чарльзом Сімоні. У 1985 році Word був повністю WYSIWYG-редактором (принцип “What You See Is What You Get” – “одержую те, що бачу”).

Головний конкурент – WordPerfect – не зміг випустити робочу версію під Windows.

Були програми Nisus.

1994 – версія 6.0 для Macintosh.

1991 – версія 5.0.

Починаючи з Word 7.0 застосовується мова VBA. Нові версії: 2003, 2004-2006 рр.

Програмне забезпечення аудитора

1. Юридичні бази даних по законодавству: Грант, Юрисконсульт, Консультант+, Ліга: Закон.
2. Довідники (різних ставок податків, банківських %, курсів валют, допустимі норми витрат на рекламу, розмірів міні заробітної плати, коефіцієнтів тарифної сітки, представницьких витрат на відрядження).
3. Електронні таблиці (I – журнал проводок; II – Головна книга; III – баланс).
4. Бухгалтерські програми.

Аудит за напрямком бухгалтерського обліку – “Турбо Бухгалтер версії 5” (на базі багатовіконного інтерфейсу Windows-98).

Зарубіжні аудиторські фірми: “Vector 6”, “My Client”, “Audit System / 2”.

Російські комп’ютерні програми: “ІТ: Аудитор”, “Abacus Professional”, “Експресс-Аудит.ПРОФ”.

Основні модулі цих програм: “Облік клієнтів”, “Зайнятість працівників”, “Аудиторські процедури”, “Потенційні порушення”, “Розрахунок рівня суттєвості”, “Робочі документи аудитора”, “План аудиту”, “Програма аудиту”.

КІС: 1) програми автоматизації управління аудитом; 2) пакети прикладних програм загального і проблемного орієнтованого призначення.

Програми бухгалтерського обліку

Програми бухгалтерського обліку:

- Реєстр продажу;
- Реєстр купівлі;
- Загальний реєстр;
- Контроль запасів;
- Платежі-програми Sage, MAP, Pegasus, Tabs, Pulsar.

У малих підприємствах виконують такі операції:

- підготовка текстів (Word processing);
- електронні таблиці (Spreadsheets);
- бази даних (databases / FoxPro, Microsoft Access);
- інтегровані пакети програм (Microsoft Works і Claris Works).

Види принтерів: Amstad, Brother, Canon, Citizen, Diablo, Epson, IBM Dot Matrix, Panasonic, Qume, Star.

Бухгалтерські системи – це програми для автоматизації і підготовки первинних бухгалтерських документів підприємства та їх обліку.

Можливості системи “Парус”:

- 1) готувати платіжні документи;
- 2) виписувати рахунки на оплату і накладні на товари;
- 3) вести облік ОЗ, ДЗ, КЗ, запасів, ГК;
- 4) отримувати щомісячну звітність щодо руху запасів за відповідними рахунками бухгалтерського обліку;
- 5) отримувати п'ять форм фінансової звітності.

Бухгалтерська система “FinExpert” – для великих підприємств з великими обсягами даних.

Головні опціональні можливості бухгалтерської системи “1-С Бухгалтерія”:

- 1) ведення синтетичного та аналітичного обліку відносно потреб підприємства;

- 2) отримувати необхідну звітність за синтетичним і аналітичним обліком;
- 3) ведення кількісного багатоваріантного обліку;
- 4) автоматичний друк первинних документів;
- 5) повна адаптованість системи.

Фінансові аналітичні системи – програми для контролю і прогнозування ситуації на фінансових, товарних і сировинних біржах.

Мова Lisp – штучний інтелект, переклад текстів, автоматична генерація оригінальних текстів (1959-1960).

Електронні таблиці “Lotus 1-2-3” можуть представляти результати у вигляді стовпчиків або колових діаграм.

Графічне програмне забезпечення

Програма CorelDraw10 – досить потужний графічний редактор.

Можливості:

1) Ефекти:

Коректування (Гамма, відтінок, авто-урівнювання, каналний міксер).

Трансформація (Расплести, Инвертировать, Пастеризация).

Корекція (грязь и царапины)

Художній спосіб

Змішане

Контур

Додавання перспективи.

2) Растрове зображення:

3D Ефекти (3D Вращение, Цилиндр, Чеканка, Заворот страницы, Зажим / Отжим, Сфера).

Художній штрих: 1) Вугілля; 2) Мелок; 3) Олівець; 4) Кубіст; 5) Імпресіоніст; 6) Палітровий ніж; 7) Пастельний олівець; 8) Ручка і чорнила; 9) Пуантіліст; 10) Скребок дошка; 11) Планшет для накидів; 12) Акварель; 13) Водяний маркер.

Творчість: Ремесла, Кристалізація, Матеріал, Рамка, Скляний

блок, Дитяча гра, Мозаїка, Частинки, Розкид, Погода та ін.

Corel Draw – оброблює як векторну, так і растрову графіку (Photo Paint), шрифти, підготовку текстур і створює штрихкоди.

Corel Corporation заснована у 1985 році.

Програма Corel Photo-Paint 11 (2002 рік)

Головне меню складається з розділів: Файл, Редагування, Показати, Зображення, Ефекти, Маска, Об'єкт, Фільм, Web, Інструменти, Вікно, Допомога.

Можливості:

- 1) Підтримка мови VBA;
- 2) Створення фільмів;
- 3) Створення фотографій і малюнків (стилі: вуглинка, мелок, імпресіоніст, олівець, кубіст, бризки, палітровий ніж та решта).

Головний колір:

- 1) 1-Bit Чорний і Білий;
- 2) 8-Bit Градації Сірого;
- 3) 24-Bit RGB;
- 4) 24-Bit Lab;
- 5) 32-Bit CMYK;
- 6) HSB;
- 7) HLS;
- 8) YIQ;
- 9) Всього чорнил;
- 10) 16-тирічний.

Програма Font Navigator – для створення шрифтів.

Вікно програми містить 4 підвікна:

- 1) Содержимое каталога шрифтов;
- 2) Установление шрифтов 325;
- 3) Группы шрифтов;
- 4) Пример шрифта.

Програма Panorama Maker

Створення з кількох фотографій панорам:

- 1) Горизонтальний.

2) Вертикальний.

3) 360°.

Програма Windows Maker для монтажу фільмів

1. Запис відео:

- а) запис з відеопристрою;
- б) імпорт відео;
- в) імпорт зображень;
- г) імпорт звуку або музики.

2. Монтаж фільму:

- а) відображення збірників;
- б) перегляд відеопереходів;
- в) перегляд відеоефектів;
- г) створення назв і титрів;
- д) створення автофільму.

3. Завершення створення фільму.

Програма Nokia Ulead Video Toolbox:

Start: Choose the format ⇒ Step 1 Edit Media ⇒ Step 2 Select a Style
⇒ Step 3 Preview and Output.

Формати: Mpeg 4 або 3gpp.

AutoCAD: елементи креслення в документах аудиторської
перевірки

1) Задати точку з координатами (x, y)

Command: POINT

Point: {значення x}, {значення y} ↵

2) Відносні координати точки:

Command : POINT

Point : @-25,17 ↵

{треба ввести точку на 25 одиниць лівіше і на 17 одиниць вище}

3) Полярні координати точки:

Command: POINT

Point: @125<-30°

– в напрямку годинникової стрілки

+ в протилежному напрямку

4) Відрізок прямої лінії:

Command: LINE From point: {Від точки}

{введення}

To point:

Close або C↓ - закрити ламану

5) Tan – дотична

Rad – радіус

2P – 2 точки, на діам.

CEN, RAD – центр, радіус; CEN, DIA – центр, діаметр

Command: CIRCLE

3P/2P/TTR/<Center>: ... , ... ↓

Diameter / <Radius> : DRAG ... ↓

Якщо задається не радіус, а діаметр

6) Command: CIRCLE

3P/2P/TTR/<Center>:..., ... ↓

Diameter / <Radius>: D

Diameter: ... ↓

Побудова за трьома точками

7) Command: CIRCLE

3P/2P/TTR/<Center>: 3P

First point: ... , ... ↓ (I точка)

Second point: ... , ... ↓ (II точка)

Third point: ... , ... ↓ (III точка)

8) За 2-ома точками: замість 3P буде 2P і не задається Third point.

9) За двома дотичними і радіусом:

Command: CIRCLE 3P/2P/TTR/<Center>: TTR

Enter Tangent spec: 1 ↓ {Ввести дотичну лінію}

Enter second Tangent spec: 2 ↓ {Ввести другу дотичну}

Radius: ... ↓ (Ввести величину радіуса)

10) Побудова за трьома дотичними:

Command: CIRCLE 3P/2P/TTR/<Center point> :

3P First point : _tan to 1

Second point : _tan to 2

Third point : _tan to 3

11) ARC – дуга

Умовні латинські позначення:

S – starting point (початкова точка дуги)

C – центр дуги

E – кінцева точка дуги

A – центральний кут дуги в градусах

R – радіус дуги (може бути від'ємним)

D – напрямок дотичної в початковій точці дуги в градусах
щодо напрямку осі X

L – хорда.

12) Побудувати правильний багатокутник:

POLYGON в підменю DRAW;

Існують варіанти побудови:

* за центром і радіусом описаного кола;

* за центром і радіусом вписаного кола;

* за стороною.

Command: POLYGON

Number of sides: (кількість сторін)

Edge / <Center of polygon>: (сторона / центр багатокутника)

Inscribed in circle / Circumscribed about circle (I/C) <I>

(вписаний / описаний)

Radius of circle:

13) Кільце в AutoCAD Donut

або PLINE

Inside diameter <0,50> : 15 (внутрішній діаметр)

Outside diameter <1,00> : 18 (зовнішній діаметр)

14) ELLIPSE – еліпс

Command: ELLIPSE

<Axis endpoint 1> / Center : 30, 10 (точка осі еліпса)

Axis endpoint 2 : 50, 30 (точка осі 2)

<Other axis distance> / Rotation : 4

(величина другої півосі)

SHX – Acadiso.dwt під назвою Standard

TTF – шрифти – два

→GOST type A

→GOST type B

New → GOST

Кут нахилу в точці: Effects (OliqueAngle)

Щоб створити текстовий рядок:

Commad: TEXT

Justify / Style / <Start point>: 320,50 ↵

Height <0,0000> : 5 ↵ (Висота)

Rotation angle <0> : ↵ (Кут повороту)

Text: Планта ↵ (Вводимо необхідний текст)

ДОДАТКИ

Додаток А

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства фінансів України 30.11.1999 № 291

Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України 21 грудня 1999 р.
за № 893/4186

ІНСТРУКЦІЯ

про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу,
зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій

*{Із змінами, внесеними Наказами Міністерства фінансів
№ 379 від 16.09.2019}*

I. Загальні положення. Рахунок 10 "Основні засоби" має такі субрахунки:

- 100 "Інвестиційна нерухомість"
- 101 "Земельні ділянки"
- 102 "Капітальні витрати на поліпшення земель"
- 103 "Будинки та споруди"
- 104 "Машини та обладнання"
- 105 "Транспортні засоби"
- 106 "Інструменти, прилади та інвентар"
- 107 "Тварини"
- 108 "Багаторічні насадження"
- 109 "Інші основні засоби"

Рахунок 10 "Основні засоби" кореспондує

за дебетом з кредитом рахунків:		за кредитом з дебетом рахунків:	
13 "Знос (амортизація) необоротних активів"	13 "Знос (амортизація) необоротних активів"		
15 "Капітальні інвестиції"			
16 "Позицію виключено"	16 "Позицію виключено"		
18 "Довгострокова дебіторська заборгованість та інші необоротні активи"	18 "Довгострокова дебіторська заборгованість та інші необоротні активи"		
	28 "Товари"		
37 "Розрахунки з різними дебіторами"	37 "Розрахунки з різними дебіторами"		
40 "Зареєстрований (пайовий) капітал"	41 "Капітал у дооцінках"		
41 "Капітал у дооцінках"	42 "Додатковий капітал"		
42 "Додатковий капітал"			
46 "Неоплачений капітал"	85 "Інші затрати"		

Додатки

47	"Забезпечення майбутніх витрат і платежів"		
48	"Цільове фінансування і цільові надходження"	94	"Інші витрати операційної діяльності"
53	"Довгострокові зобов'язання оренди"	97	"Інші витрати"
64	"Розрахунки за податками й платежами"		
68	"Розрахунки за іншими операціями"		
74	"Інші доходи"		
Рахунок 11 "Інші необоротні матеріальні активи" має такі субрахунки:			
111	"Бібліотечні фонди"		
112	"Малоцінні необоротні матеріальні активи"		
113	"Тимчасові (нетитульні) споруди"		
114	"Природні ресурси"		
115	"Інвентарна тара"		
116	"Предмети прокату"		
117	"Інші необоротні матеріальні активи"		
Рахунок 11 "Інші необоротні матеріальні активи" кореспондує за дебетом з кредитом рахунків:			
13	"Знос (амортизація) необоротних активів"	13	"Знос (амортизація) необоротних активів"
15	"Капітальні інвестиції"		
16	Позицію виключено	16	Позицію виключено
18	"Довгострокова дебіторська заборгованість та інші необоротні активи"	18	"Довгострокова дебіторська заборгованість та інші необоротні активи"
		28	"Товари"
23	"Виробництво"	37	"Розрахунки з різними дебіторами"
37	"Розрахунки з різними дебіторами"	39	"Витрати майбутніх періодів"
40	"Зареєстрований (пайовий) капітал"	41	"Капітал у дооцінках"
41	"Капітал у дооцінках"	42	"Додатковий капітал"
42	"Додатковий капітал"		
46	"Неоплачений капітал"	85	"Інші затрати"
48	"Цільове фінансування і цільові надходження"	94	"Інші витрати операційної діяльності"
53	"Довгострокові зобов'язання оренди"	97	"Інші витрати"

Бухгалтерський облік і аудит у зарубіжних країнах

64	"Розрахунки за податками й платежами"		
68	"Розрахунки за іншими операціями"		
74	"Інші доходи"		
	Рахунок 12 "Нематеріальні активи" має такі субрахунки:		
	121	"Права користування природними ресурсами"	
	122	"Права користування майном"	
	123	"Права на комерційні позначення"	
	124	"Права на об'єкти промислової власності"	
	125	"Авторське право та суміжні з ним права"	
	127	"Інші нематеріальні активи"	
	Рахунок 12 "Нематеріальні активи" кореспондує		
	за дебетом з кредитом рахунків:		за кредитом з дебетом рахунків:
13	"Знос (амортизація) необоротних активів"	13	"Знос (амортизація) необоротних активів"
14	"Довгострокові фінансові інвестиції"		
15	"Капітальні інвестиції"	16	Позицію виключено
16	Позицію виключено	18	"Довгострокова дебіторська заборгованість та інші необоротні активи"
18	"Довгострокова дебіторська заборгованість та інші необоротні активи"	28	"Товари"
37	"Розрахунки з різними дебіторами"	41	"Капітал у дооцінках"
40	"Зареєстрований (пайовий) капітал"	42	"Додатковий капітал"
41	"Капітал у дооцінках"	85	"Інші затрати"
42	"Додатковий капітал"	94	"Інші витрати операційної діяльності"
46	"Неоплачений капітал"	97	"Інші витрати"
48	"Цільове фінансування і цільові надходження"		
53	"Довгострокові зобов'язання з оренди"		
74	"Інші доходи"		
	Рахунок 13 "Знос необоротних активів" має такі субрахунки:		
	131	"Знос основних засобів"	
	132	"Знос інших необоротних матеріальних активів"	
	133	"Накопичена амортизація нематеріальних активів"	

Додатки

134 "Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів"

135 "Знос інвестиційної нерухомості"

Рахунок 13 "Знос (амортизація) необоротних активів" кореспондує

за дебетом з кредитом рахунків:	за кредитом з дебетом рахунків:
10 "Основні засоби"	10 "Основні засоби"
11 "Інші необоротні матеріальні активи"	11 "Інші необоротні матеріальні активи"
12 "Нематеріальні активи"	12 "Нематеріальні активи"
	15 "Капітальні інвестиції"
16 "Довгострокові біологічні активи"	16 "Довгострокові біологічні активи"
	23 "Виробництво"
	39 "Витрати майбутніх періодів"
41 "Капітал у дооцінках"	41 "Капітал у дооцінках"
42 "Додатковий капітал"	42 "Додатковий капітал"
74 "Інші доходи"	83 "Амортизація"
	91 "Загальновиробничі витрати"
	92 "Адміністративні витрати"
	93 "Витрати на збут"
	94 "Інші витрати операційної діяльності"

Рахунок 14 "Довгострокові фінансові інвестиції" має такі субрахунки:

141 "Інвестиції пов'язаним сторонам за методом обліку участі в капіталі"

142 "Інші інвестиції пов'язаним сторонам"

143 "Інвестиції непов'язаним сторонам"

Рахунок 14 "Довгострокові фінансові інвестиції" кореспондує

за дебетом з кредитом рахунків:	за кредитом з дебетом рахунків:
14 "Довгострокові фінансові інвестиції"	12 "Нематеріальні активи"
16 "Позицію виключено"	14 "Довгострокові фінансові інвестиції"
	19 "Гудвіл"
	28 "Товари"
18 "Довгострокова дебіторська заборгованість та інші необоротні активи"	30 "Готівка"
19 "Гудвіл"	31 "Рахунки в банках"
30 "Готівка"	35 "Поточні фінансові інвестиції"
31 "Рахунки в банках"	37 "Розрахунки з різними дебіторами"
	41 "Капітал у дооцінках"
35 "Поточні фінансові інвестиції"	42 "Додатковий капітал"
37 "Розрахунки з різними дебіторами"	60 "Короткострокові позики"

Бухгалтерський облік і аудит у зарубіжних країнах

40	"Зареєстрований капітал"	(пайовий)	
41	"Капітал у дооцінках"		68 "Розрахунки за іншими операціями"
42	"Додатковий капітал"		85 "Інші затрати"
46	"Неоплачений капітал"		96 "Втрати від участі в капіталі"
50	"Довгострокові позики"		97 "Інші витрати"
60	"Короткострокові позики"		
64	"Розрахунки за податками й платежами"		
68	"Розрахунки за іншими операціями"		
72	"Дохід від участі в капіталі"		
73	"Інші фінансові доходи"		
74	"Інші доходи"		
Рахунок 15 "Капітальні інвестиції" має такі субрахунки:			
151	"Капітальне будівництво"		
152	"Придбання (виготовлення) основних засобів"		
153	"Придбання (виготовлення) інших необоротних матеріальних активів"		
154	"Придбання (створення) нематеріальних активів"		
155	"Придбання (вирощування) довгострокових біологічних активів"		
Рахунок 15 "Капітальні інвестиції" кореспондує			
за дебетом з кредитом рахунків:		за кредитом з дебетом рахунків:	
13	"Знос (амортизація) необоротних активів"	10	"Основні засоби"
20	"Виробничі запаси"	11	"Інші необоротні матеріальні активи"
21	"Поточні біологічні активи"		
		12	"Нематеріальні активи"
		16	"Довгострокові біологічні активи"
22	"Малоцінні та швидкозношувані предмети"	28	"Товари"
		30	"Готівка"
23	"Виробництво"	31	"Рахунки в банках"
28	"Товари"		
30	"Готівка"		
31	"Рахунки в банках"	42	"Додатковий капітал"
33	"Інші кошти"	48	"Цільове фінансування і цільові надходження"
37	"Розрахунки з різними дебіторами"		
		50	"Довгострокові позики"
39	"Витрати майбутніх періодів"	60	"Короткострокові позики"

Додатки

40	"Зареєстрований (пайовий) капітал"		
41	"Капітал у дооцінках"	64	"Розрахунки за податками й платежами"
42	"Додатковий капітал"		
46	"Неоплачений капітал"	85	"Інші затрати"
47	"Забезпечення майбутніх витрат і платежів"	97	"Інші витрати"
48	"Цільове фінансування і цільові надходження"		
50	"Довгострокові позики"		
53	"Довгострокові зобов'язання з оренди"		
60	"Короткострокові позики"		
63	"Розрахунки з постачальниками та підрядниками"		
64	"Розрахунки за податками й платежами"		
65	"Розрахунки за страхуванням"		
66	"Розрахунки за виплатами працівникам"		
68	"Розрахунки за іншими операціями"		
74	"Інші доходи"		
95	"Фінансові витрати"		
	Рахунок 16 "Довгострокові біологічні активи" має такі субрахунки:		
	161 "Довгострокові біологічні активи рослинництва, які оцінені за справедливою вартістю";		
	162 "Довгострокові біологічні активи рослинництва, які оцінені за первісною вартістю";		
	163 "Довгострокові біологічні активи тваринництва які оцінені за справедливою вартістю";		
	164 "Довгострокові біологічні активи тваринництва, які оцінені за первісною вартістю";		
	165 "Незрілі довгострокові біологічні активи, які оцінюються за справедливою вартістю";		
	166 "Незрілі довгострокові біологічні активи, які оцінюються за первісною вартістю".		
	Рахунок 16 "Довгострокові біологічні активи" кореспондує:		
	за дебетом з кредитом рахунків:		за кредитом з дебетом рахунків:
13	"Знос (амортизація) необоротних активів";	13	"Знос (амортизація) необоротних активів";
15	"Капітальні інвестиції";	18	"Довгострокова дебіторська"

Бухгалтерський облік і аудит у зарубіжних країнах

	заборгованість та інші необоротні активи";
18 "Довгострокова дебіторська заборгованість та інші необоротні активи";	21 "Поточні біологічні активи";
	28 "Товари";
37 "Розрахунки з різними дебіторами";	42 "Додатковий капітал";
40 "Зареєстрований (пайовий) капітал";	
	85 "Інші затрати";
42 "Додатковий капітал";	94 "Інші витрати операційної діяльності";
46 "Неоплачений капітал";	97 "Інші витрати".
48 "Цільове фінансування і цільові надходження";	
53 "Довгострокові зобов'язання з оренди";	
71 "Інший операційний дохід";	
74 "Інші доходи".	
Рахунок 17 "Відстрочені податкові активи" кореспондує за дебетом з кредитом рахунків:	
54 "Відстрочені податкові зобов'язання"	54 "Відстрочені податкові зобов'язання"
64 "Розрахунки за податками й платежами"	64 "Розрахунки за податками й платежами"
74 "Інші доходи"	85 "Інші затрати"
98 "Податок на прибуток"	98 "Податок на прибуток"
Рахунок 18 "Довгострокова дебіторська заборгованість та інші необоротні активи"	
Рахунок 18 "Довгострокова дебіторська заборгованість та інші необоротні активи" має такі субрахунки:	
181 "Заборгованість за майно, що передано у фінансову оренду";	
182 "Довгострокові векселі одержані";	
183 "Інша дебіторська заборгованість";	
184 "Інші необоротні активи".	
Рахунок 18 "Довгострокова дебіторська заборгованість та інші необоротні активи" кореспондує:	
за дебетом з кредитом рахунків:	за кредитом з дебетом рахунків:
10 "Основні засоби";	10 "Основні засоби";
11 "Інші необоротні матеріальні активи";	11 "Інші необоротні матеріальні активи";
12 "Нематеріальні активи";	12 "Нематеріальні активи";

Додатки

31 "Рахунки в банках";	14 "Довгострокові фінансові інвестиції";
	28 "Товари";
33 "Інші кошти";	30 "Готівка";
35 "Поточні фінансові інвестиції";	31 "Рахунки в банках";
37 "Розрахунки з різними дебіторами";	33 "Інші кошти";
69 "Доходи майбутніх періодів";	35 "Поточні фінансові інвестиції";
70 "Доходи від реалізації";	37 "Розрахунки з різними дебіторами";
73 "Інші фінансові доходи";	85 "Інші затрати";
74 "Інші доходи".	97 "Інші витрати".
Рахунок 19 "Гудвіл" має такі субрахунки:	
191 "Гудвіл при придбанні"	
193 "Гудвіл при приватизації (корпоратизації)"	
Рахунок 19 "Гудвіл" кореспондує	
за дебетом з кредитом рахунків:	
14 "Довгострокові фінансові інвестиції"	14 "Довгострокові фінансові інвестиції"
37 "Розрахунки з різними дебіторами"	37 "Розрахунки з різними дебіторами"
68 "Розрахунки за іншими операціями"	45 "Вилучення капіталу"
	68 "Розрахунки за іншими операціями"
	97 "Інші витрати"
Рахунок 20 має такі субрахунки:	
201 "Сировина й матеріали"	
202 "Купівельні напівфабрикати та комплектуючі вироби"	
203 "Паливо"	
204 "Тара й тарні матеріали"	
205 "Будівельні матеріали"	
206 "Матеріали, передані в переробку"	
207 "Запасні частини"	
208 "Матеріали сільськогосподарського призначення"	
209 "Інші матеріали"	
Рахунок 20 "Виробничі запаси" кореспондує	
за дебетом з кредитом рахунків:	
20 "Виробничі запаси"	15 "Капітальні інвестиції"
23 "Виробництво"	20 "Виробничі запаси"
24 "Брак у виробництві"	23 "Виробництво"
26 "Готова продукція"	24 "Брак у виробництві"
27 "Продукція сільськогосподарського виробництва"	28 "Товари"
	37 "Розрахунки з різними дебіторами"
	39 "Витрати майбутніх періодів"
28 "Товари"	42 "Додатковий капітал"
37 "Розрахунки з різними дебіторами"	47 "Забезпечення майбутніх витрат і

Бухгалтерський облік і аудит у зарубіжних країнах

40 "Зареєстрований (пайовий) капітал"	платежів"	
42 "Додатковий капітал"	80 "Матеріальні витрати"	
46 "Неоплачений капітал"	84 "Інші операційні витрати"	
48 "Цільове фінансування і цільові надходження"	85 "Інші затрати"	91 "Загальновиробничі витрати"
63 "Розрахунки з постачальниками та підрядниками"	92 "Адміністративні витрати"	93 "Витрати на збут"
64 "Розрахунки за податками й платежами"	94 "Інші витрати операційної діяльності"	
68 "Розрахунки за іншими операціями"		
71 "Інший операційний дохід"		
74 "Інші доходи"		
Рахунок 21 "Поточні біологічні активи" має такі субрахунки:		
211 "Поточні біологічні активи рослинництва, які оцінені за справедливою вартістю";		
212 "Поточні біологічні активи тваринництва, які оцінені за справедливою вартістю";		
213 "Поточні біологічні активи тваринництва, які оцінені за первісною вартістю".		
Рахунок 21 "Поточні біологічні активи" кореспондує		
за дебетом з кредитом рахунків:		за кредитом з дебетом рахунків:
		15 "Капітальні інвестиції"
21 "Поточні біологічні активи"		21 "Поточні біологічні активи"
23 "Виробництво"		23 "Виробництво"
		28 "Товари"
37 "Розрахунки з різними дебіторами"		37 "Розрахунки з різними дебіторами"
40 "Зареєстрований (пайовий) капітал"		80 "Матеріальні витрати"
42 "Додатковий капітал"		84 "Інші операційні витрати"
46 "Неоплачений капітал"		85 "Інші затрати"
48 "Цільове фінансування і цільові надходження"		90 "Собівартість реалізації"
63 "Розрахунки з постачальниками та підрядниками"		94 "Інші витрати операційної діяльності"
64 "Розрахунки за податками й платежами"		
68 "Розрахунки за іншими операціями"		
71 "Інший операційний дохід"		
74 "Інші доходи"		

Додатки

Рахунок 22 "Малоцінні та швидкозношувані предмети" кореспондує	
за дебетом з кредитом рахунків:	за кредитом з дебетом рахунків:
23 "Виробництво"	15 "Капітальні інвестиції"
24 "Брак у виробництві"	23 "Виробництво"
	28 "Товари"
26 "Готова продукція"	37 "Розрахунки з різними дебіторами"
37 "Розрахунки з різними дебіторами"	39 "Витрати майбутніх періодів"
40 "Зареєстрований (пайовий) капітал"	42 "Додатковий капітал"
42 "Додатковий капітал"	80 "Матеріальні витрати"
46 "Неоплачений капітал"	84 "Інші операційні витрати"
48 "Цільове фінансування і цільові надходження"	85 "Інші затрати"
	91 "Загальновиробничі витрати"
63 "Розрахунки з постачальниками та підрядниками"	92 "Адміністративні витрати"
	93 "Витрати на збут"
64 "Розрахунки за податками й платежами"	94 "Інші витрати операційної діяльності"
68 "Розрахунки за іншими операціями"	
71 "Інший операційний дохід"	
74 "Інші доходи"	
Рахунок 23 "Виробництво" кореспондує	
за дебетом з кредитом рахунків:	за кредитом з дебетом рахунків:
13 "Знос (амортизація) необоротних активів"	11 "Інші необоротні матеріальні активи"
20 "Виробничі запаси"	
21 "Поточні біологічні активи"	15 "Капітальні інвестиції"
	20 "Виробничі запаси"
22 "Малоцінні та швидкозношувані предмети"	21 "Поточні біологічні активи"
	22 "Малоцінні та швидкозношувані предмети"
23 "Виробництво"	
24 "Брак у виробництві"	23 "Виробництво"
25 "Напівфабрикати"	24 "Брак у виробництві"
26 "Готова продукція"	25 "Напівфабрикати"
27 "Продукція сільськогосподарського виробництва"	26 "Готова продукція"
	27 "Продукція сільськогосподарського виробництва"
28 "Товари"	
	28 "Товари"
37 "Розрахунки з різними дебіторами"	37 "Розрахунки з різними дебіторами"
	47 "Забезпечення майбутніх витрат і

Бухгалтерський облік і аудит у зарубіжних країнах

			платежів"
39	"Витрати майбутніх періодів"	79	"Фінансові результати"
47	"Забезпечення майбутніх витрат і платежів"	80	"Матеріальні витрати"
		84	"Інші операційні витрати"
63	"Розрахунки з постачальниками та підрядниками"	85	"Інші затрати"
		90	"Собівартість реалізації"
		91	"Загальновиробничі витрати"
		92	"Адміністративні витрати"
		93	"Витрати на збут"
64	"Розрахунки за податками й платежами"	94	"Інші витрати операційної діяльності"
		97	"Інші витрати"
65	"Розрахунки за страхуванням"		
66	"Розрахунки за виплатами працівникам"		
68	"Розрахунки за іншими операціями"		
71	"Інший операційний дохід"		
80	"Матеріальні витрати"		
81	"Витрати на оплату праці"		
82	"Відрахування на соціальні заходи"		
83	"Амортизація"		
84	"Інші операційні витрати"		
91	"Загальновиробничі витрати"		
95	"Фінансові витрати"		
	Рахунок 24 "Брак у виробництві" кореспондує за дебетом з кредитом рахунків:		за кредитом з дебетом рахунків:
20	"Виробничі запаси"	20	"Виробничі запаси"
23	"Виробництво"	22	"Малоцінні та швидкозношувані предмети"
25	"Напівфабрикати"	23	"Виробництво"
63	"Розрахунки з постачальниками та підрядниками"	37	"Розрахунки з різними дебіторами"
65	"Розрахунки за страхуванням"	47	"Забезпечення наступних витрат і платежів"
66	"Розрахунки за виплатами працівникам"		
68	"Розрахунки за іншими операціями"	63	"Розрахунки з постачальниками та підрядниками"
		66	"Розрахунки за виплатами працівникам"

Додатки

	80 "Матеріальні витрати"	
	84 "Інші операційні витрати"	
	85 "Інші затрати"	
	94 "Інші витрати операційної діяльності"	
Рахунок 25 "Напівфабрикати" кореспондує		
за дебетом з кредитом рахунків:		за кредитом з дебетом рахунків:
23 "Виробництво"		23 "Виробництво"
37 "Розрахунки з різними дебіторами"		24 "Брак у виробництві"
		26 "Готова продукція"
42 "Додатковий капітал"		27 "Продукція сільськогосподарського виробництва"
71 "Інший операційний дохід"		28 "Товари"
		37 "Розрахунки з різними дебіторами"
		47 "Забезпечення майбутніх витрат і платежів"
		80 "Матеріальні витрати"
		84 "Інші операційні витрати"
		85 "Інші затрати"
		93 "Витрати на збут"
		94 "Інші витрати операційної діяльності"
Рахунок 26 "Готова продукція" кореспондує		
за дебетом з кредитом рахунків:		за кредитом з дебетом рахунків:
23 "Виробництво"		20 "Виробничі запаси"
25 "Напівфабрикати"		22 "Малоцінні та швидкозношувані предмети"
		23 "Виробництво"
		28 "Товари"
37 "Розрахунки з різними дебіторами"		37 "Розрахунки з різними дебіторами"
		79 "Фінансові результати"
42 "Додатковий капітал"		
71 "Інший операційний дохід"		80 "Матеріальні витрати"
		84 "Інші операційні витрати"
		85 "Інші затрати"
		90 "Собівартість реалізації"
		92 "Адміністративні витрати"
		93 "Витрати на збут"
		94 "Інші витрати операційної діяльності"

Бухгалтерський облік і аудит у зарубіжних країнах

Рахунок 27 "Продукція сільськогосподарського виробництва" кореспондує за дебетом з кредитом рахунків:

за дебетом з кредитом рахунків:		за кредитом з дебетом рахунків:	
23	"Виробництво"	20	"Виробничі запаси"
25	"Напівфабрикати"	23	"Виробництво"
37	"Розрахунки з різними дебіторами"	28	"Товари"
42	"Додатковий капітал"	37	"Розрахунки з різними дебіторами"
71	"Інший операційний дохід"	80	"Матеріальні витрати"
		84	"Інші операційні витрати"
		85	"Інші затрати"
		90	"Собівартість реалізації"
		92	"Адміністративні витрати"
		93	"Витрати на збут"
		94	"Інші витрати операційної діяльності"

Рахунок 28 "Товари" має такі субрахунки:

- 281 "Товари на складі"
- 282 "Товари в торгівлі"
- 283 "Товари на комісії"
- 284 "Тара під товарами"
- 285 "Торгова націнка"
- 286 "Необоротні активи та групи вибуття, утримувані для продажу"

Рахунок 28 "Товари" кореспондує

за дебетом з кредитом рахунків:

за дебетом з кредитом рахунків:		за кредитом з дебетом рахунків:	
10	"Основні засоби"		
11	"Інші необоротні матеріальні активи"		
12	"Нематеріальні активи"		
14	"Довгострокові фінансові інвестиції"		
15	"Капітальні інвестиції"	15	"Капітальні інвестиції"
16	"Довгострокові біологічні активи"		
18	"Довгострокова дебіторська заборгованість та інші необоротні активи"		
20	"Виробничі запаси"	20	"Виробничі запаси"
21	"Поточні біологічні активи"		
22	"Малоцінні та швидкозношувані предмети"		
23	"Виробництво"		
25	"Напівфабрикати"		
26	"Готова продукція"		

Додатки

27 "Продукція сільськогосподарського виробництва"	23 "Виробництво"
28 "Товари"	28 "Товари"
37 "Розрахунки з різними дебіторами"	37 "Розрахунки з різними дебіторами"
	42 "Додатковий капітал"
	80 "Матеріальні витрати"
40 "Зареєстрований (пайовий) капітал"	
	84 "Інші операційні витрати"
42 "Додатковий капітал"	85 "Інші затрати"
46 "Неоплачений капітал"	90 "Собівартість реалізації"
63 "Розрахунки з постачальниками та підрядниками"	92 "Адміністративні витрати"
	93 "Витрати на збут"
64 "Розрахунки за податками й платежами"	94 "Інші витрати операційної діяльності"
68 "Розрахунки за іншими операціями"	
71 "Інший операційний дохід"	
74 "Інші доходи"	
Рахунок 30 "Готівка" має такі субрахунки:	
301 "Готівка в національній валюті"	
302 "Готівка в іноземній валюті"	
Рахунок 30 "Готівка" кореспондує	
за дебетом з кредитом рахунків:	
14 "Довгострокові фінансові інвестиції"	14 "Довгострокові фінансові інвестиції"
15 "Капітальні інвестиції"	15 "Капітальні інвестиції"
16 "Позицію виключено"	30 "Готівка"
	31 "Рахунки в банках"
18 "Довгострокова дебіторська заборгованість та інші необоротні активи"	
30 "Готівка"	33 "Інші кошти"
31 "Рахунки в банках"	35 "Поточні фінансові інвестиції"
34 "Короткострокові векселі одержані"	36 "Розрахунки з покупцями та замовниками"
36 "Розрахунки з покупцями та замовниками"	37 "Розрахунки з різними дебіторами"
37 "Розрахунки з різними дебіторами"	39 "Витрати майбутніх періодів"
	40 "Зареєстрований (пайовий) капітал"
40 "Зареєстрований (пайовий) капітал"	
42 "Додатковий капітал"	45 "Вилучений капітал"

Бухгалтерський облік і аудит у зарубіжних країнах

	46 "Неоплачений капітал"	
45 "Вилучений капітал"	47 "Забезпечення майбутніх витрат і платежів"	
46 "Неоплачений капітал"	48 "Цільове фінансування і цільові надходження"	
48 "Цільове фінансування і цільові надходження"	50 "Довгострокові позики"	
50 "Довгострокові позики"	51 "Довгострокові векселі видані"	
52 "Довгострокові зобов'язання за облігаціями"	52 "Довгострокові зобов'язання за облігаціями"	
	53 "Довгострокові зобов'язання з оренди"	
55 "Інші довгострокові зобов'язання"		
60 "Короткострокові позики"	55 "Інші довгострокові зобов'язання"	
63 "Розрахунки з постачальниками та підрядниками"	60 "Короткострокові позики"	
66 "Розрахунки за виплатами працівникам"	61 "Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями"	
68 "Розрахунки за іншими операціями"		
	62 "Короткострокові векселі видані"	
69 "Доходи майбутніх періодів"	63 "Розрахунки з постачальниками та підрядниками"	
70 "Доходи від реалізації"		
71 "Інший операційний дохід"	65 "Розрахунки за страхуванням"	
73 "Інші фінансові доходи"	66 "Розрахунки за виплатами працівникам"	
	67 "Розрахунки з учасниками"	
74 "Інші доходи"	68 "Розрахунки за іншими операціями"	
76 "Страхові платежі"	69 "Доходи майбутніх періодів"	
	70 "Доходи від реалізації"	
	76 "Страхові платежі"	
	84 "Інші операційні витрати"	
	85 "Інші затрати"	
	90 "Собівартість реалізації"	
	91 "Загальновиробничі витрати"	
	92 "Адміністративні витрати"	
	93 "Витрати на збут"	
	94 "Інші витрати операційної діяльності"	
	95 "Фінансові витрати"	
	97 "Інші витрати"	

Додатки

Рахунок 31 "Рахунки в банках" має такі субрахунки:

311 "Поточні рахунки в національній валюті"

312 "Поточні рахунки в іноземній валюті"

313 "Інші рахунки в банку в національній валюті"

314 "Інші рахунки в банку в іноземній валюті"

315 "Спеціальні рахунки в національній валюті"

316 "Спеціальні рахунки в іноземній валюті".

Рахунок 31 "Рахунки в банках" кореспондує

за дебетом з кредитом рахунків:

за кредитом з дебетом рахунків:

14 "Довгострокові фінансові інвестиції"

14 "Довгострокові фінансові інвестиції"

15 "Капітальні інвестиції"

15 "Капітальні інвестиції"

16 Позицію виключено

18 "Довгострокова дебіторська заборгованість та інші необоротні активи"

18 "Довгострокова дебіторська заборгованість та інші необоротні активи"

30 "Готівка"

30 "Готівка"

31 "Рахунки в банках"

31 "Рахунки в банках"

33 "Інші кошти"

33 "Інші кошти"

35 "Поточні фінансові інвестиції"

34 "Короткострокові векселі одержані"

36 "Розрахунки з покупцями та замовниками"

35 "Поточні фінансові інвестиції"

37 "Розрахунки з різними дебіторами"

36 "Розрахунки з покупцями та замовниками"

39 "Витрати майбутніх періодів"

40 "Зареєстрований (пайовий) капітал"

37 "Розрахунки з різними дебіторами"

45 "Вилучений капітал"

40 "Зареєстрований (пайовий) капітал"

46 "Неоплачений капітал"

42 "Додатковий капітал"

47 "Забезпечення майбутніх витрат і платежів"

45 "Вилучений капітал"

46 "Неоплачений капітал"

48 "Цільове фінансування і цільові надходження"

48 "Цільове фінансування і цільові надходження"

50 "Довгострокові позики"

50 "Довгострокові позики"

51 "Довгострокові векселі видані"

52 "Довгострокові зобов'язання за облігаціями"

52 "Довгострокові зобов'язання за облігаціями"

55 "Інші довгострокові зобов'язання"

53 "Довгострокові зобов'язання з оренди"

60 "Короткострокові позики"

Бухгалтерський облік і аудит у зарубіжних країнах

63 "Розрахунки з постачальниками та підрядниками"	55 "Інші довгострокові зобов'язання"
64 "Розрахунки за податками й платежами"	60 "Короткострокові позики"
65 "Розрахунки за страхуванням"	61 "Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями"
66 "Розрахунки за виплатами працівникам"	
68 "Розрахунки за іншими операціями"	62 "Короткострокові векселі видані"
69 "Доходи майбутніх періодів"	63 "Розрахунки з постачальниками та підрядниками"
70 "Доходи від реалізації"	64 "Розрахунки за податками й платежами"
71 "Інший операційний дохід"	65 "Розрахунки за страхуванням"
73 "Інші фінансові доходи"	66 "Розрахунки за виплатами працівникам"
74 "Інші доходи"	67 "Розрахунки з учасниками"
76 "Страхові платежі"	68 "Розрахунки за іншими операціями"
	69 "Доходи майбутніх періодів"
	76 "Страхові платежі"
	84 "Інші операційні витрати"
	85 "Інші затрати"
	90 "Собівартість реалізації"
	91 "Загальновиробничі витрати"
	92 "Адміністративні витрати"
	93 "Витрати на збут"
	94 "Інші витрати операційної діяльності"
	95 "Фінансові витрати"
	97 "Інші витрати"

Рахунок 33 "Інші кошти" має такі субрахунки:

331 "Грошові документи в національній валюті"
332 "Грошові документи в іноземній валюті"
333 "Грошові кошти в дорозі в національній валюті"
334 "Грошові кошти в дорозі в іноземній валюті"
335 "Електронні гроші, номіновані в національній валюті"

Рахунок 33 "Інші кошти" кореспондує

за дебетом з кредитом рахунків:	за кредитом з дебетом рахунків:
16 Позицію виключено	15 "Капітальні інвестиції"
18 "Довгострокова дебіторська"	18 "Довгострокова дебіторська"

Додатки

заборгованість та інші необоротні активи"	заборгованість та інші необоротні активи"
30 "Готівка"	31 "Рахунки в банках"
31 "Рахунки в банках"	37 "Розрахунки з різними дебіторами"
37 "Розрахунки з різними дебіторами"	50 "Довгострокові позики"
50 "Довгострокові позики"	60 "Короткострокові позики"
60 "Короткострокові позики"	66 "Розрахунки за виплатами працівникам"
68 "Розрахунки за іншими операціями"	68 "Розрахунки за іншими операціями"
	84 "Інші операційні витрати"
	85 "Інші затрати"
	92 "Адміністративні витрати"
70 "Доходи від реалізації"	
71 "Інший операційний дохід"	93 "Витрати на збут"
	94 "Інші витрати операційної діяльності"
	99 Позицію виключено
Рахунок 34 "Короткострокові векселі одержані" має такі субрахунки:	
341 "Короткострокові векселі, одержані в національній валюті"	
342 "Короткострокові векселі, одержані в іноземній валюті"	
Рахунок 34 "Короткострокові векселі одержані" кореспондує	
за дебетом з кредитом рахунків:	за кредитом з дебетом рахунків:
36 "Розрахунки з покупцями та замовниками"	30 "Готівка"
37 "Розрахунки з різними дебіторами"	31 "Рахунки в банках"
	45 "Вилучений капітал"
	50 "Довгострокові позики"
	60 "Короткострокові позики"
70 "Доходи від реалізації"	63 "Розрахунки з постачальниками та підрядниками"
71 "Інший операційний дохід"	
73 "Інші фінансові доходи"	64 "Розрахунки за податками й платежами"
74 "Інші доходи"	68 "Розрахунки за іншими операціями"
	84 "Інші операційні витрати"
	85 "Інші затрати"
	94 "Інші витрати операційної діяльності"
	97 "Інші витрати"
Рахунок 35 "Поточні фінансові інвестиції" має такі субрахунки:	
351 "Еквіваленти грошових коштів"	
352 "Інші поточні фінансові інвестиції"	

Бухгалтерський облік і аудит у зарубіжних країнах

Рахунок 35 "Поточні фінансові інвестиції" кореспондує

за дебетом з кредитом рахунків:	за кредитом з дебетом рахунків:
14 "Довгострокові фінансові інвестиції"	14 "Довгострокові фінансові інвестиції"
16 Позичку виключено	18 "Довгострокова дебіторська заборгованість та інші необоротні активи"
	31 "Рахунки в банках"
	41 "Капітал у дооцінках"
18 "Довгострокова дебіторська заборгованість та інші необоротні активи"	42 "Додатковий капітал"
30 "Готівка"	85 "Інші затрати"
31 "Рахунки в банках"	97 "Інші витрати"
36 "Розрахунки з покупцями та замовниками"	
37 "Розрахунки з різними дебіторами"	
40 "Зареєстрований (пайовий) капітал"	
41 "Капітал у дооцінках"	
42 "Додатковий капітал"	
46 "Неоплачений капітал"	
50 "Довгострокові позики"	
60 "Короткострокові позики"	
64 "Розрахунки за податками й платежами"	
68 "Розрахунки за іншими операціями"	
73 "Інші фінансові доходи"	
74 "Інші доходи"	

Рахунок 36 "Розрахунки з покупцями та замовниками" має такі субрахунки:

- 361 "Розрахунки з вітчизняними покупцями"
- 362 "Розрахунки з іноземними покупцями"
- 363 "Розрахунки з учасниками ПФГ"
- 364 "Розрахунки за гарантійним забезпеченням"

Рахунок 36 "Розрахунки з покупцями та замовниками" кореспондує

за дебетом з кредитом рахунків:	за кредитом з дебетом рахунків:
30 "Готівка"	30 "Готівка"
31 "Рахунки в банках"	31 "Рахунки в банках"
37 "Розрахунки з різними дебіторами"	
42 "Додатковий капітал"	

Додатки

48 "Цільове фінансування і цільові надходження"	
64 "Розрахунки за податками й платежами"	
70 "Дохід від реалізації"	34 "Короткострокові векселі одержані"
71 "Інший операційний дохід"	
76 "Страхові платежі"	35 "Поточні фінансові інвестиції"
	37 "Розрахунки з різними дебіторами"
	38 "Резерв сумнівних боргів"
	42 "Додатковий капітал"
	50 "Довгострокові позики"
	51 "Довгострокові векселі видані"
	60 "Короткострокові позики"
	62 "Короткострокові векселі видані"
	63 "Розрахунки з постачальниками та підрядниками"
	64 "Розрахунки за податками й платежами"
	65 "Розрахунки за страхуванням"
	68 "Розрахунки за іншими операціями"
	70 "Дохід від реалізації"
	76 "Страхові платежі"
	84 "Інші операційні витрати"
	85 "Інші затрати"
	90 "Собівартість реалізації"
	93 "Витрати на збут"
	94 "Інші витрати операційної діяльності"
	99 "Позицію виключено"

Рахунок 37 "Розрахунки з різними дебіторами" має такі субрахунки:

371 "Розрахунки за виданими авансами"
372 "Розрахунки з підзвітними особами"
373 "Розрахунки за нарахованими доходами"
374 "Розрахунки за претензіями"
375 "Розрахунки за відшкодуванням завданих збитків"
376 "Розрахунки за позиками членам кредитних спілок"
377 "Розрахунки з іншими дебіторами"
378 "Розрахунки з державними цільовими фондами"
379 "Розрахунки за операціями з деривативами"

Бухгалтерський облік і аудит у зарубіжних країнах

Рахунок 37 "Розрахунки з різними дебіторами" кореспондує	
за дебетом з кредитом рахунків:	за кредитом з дебетом рахунків:
10 "Основні засоби"	10 "Основні засоби"
11 "Інші необоротні матеріальні активи"	11 "Інші необоротні матеріальні активи"
14 "Довгострокові фінансові інвестиції"	12 "Нематеріальні активи"
	14 "Довгострокові фінансові інвестиції"
16 Позичку виключено	15 "Капітальні інвестиції"
	16 Позичку виключено
18 "Довгострокова дебіторська заборгованість та інші необоротні активи"	18 "Довгострокова дебіторська заборгованість та інші необоротні активи"
19 "Гудвіл"	19 "Гудвіл"
20 "Виробничі запаси"	20 "Виробничі запаси"
21 "Поточні біологічні активи"	21 "Поточні біологічні активи"
22 "Малоцінні та швидкозношувані предмети"	22 "Малоцінні та швидкозношувані предмети"
23 "Виробництво"	23 "Виробництво"
24 "Брак у виробництві"	25 "Напівфабрикати"
25 "Напівфабрикати"	26 "Готова продукція"
26 "Готова продукція"	27 "Продукція сільськогосподарського виробництва"
27 "Продукція сільськогосподарського виробництва"	28 "Товари"
28 "Товари"	30 "Готівка"
30 "Готівка"	31 "Рахунки в банках"
31 "Рахунки в банках"	33 "Інші кошти"
33 "Інші кошти"	34 "Короткострокові векселі одержані"
36 "Розрахунки з покупцями та замовниками"	35 "Поточні фінансові інвестиції"
	36 "Розрахунки з покупцями та замовниками"
	39 "Витрати майбутніх періодів"
	42 "Додатковий капітал"
39 "Витрати майбутніх періодів"	48 "Цільове фінансування і цільові надходження"
42 "Додатковий капітал"	
48 "Цільове фінансування і цільові надходження"	
50 "Довгострокові позики"	

Додатки

60 "Короткострокові позики"	50 "Довгострокові позики"
64 "Розрахунки за податками й платежами"	51 "Довгострокові векселі видані"
66 "Розрахунки за виплатами працівникам"	60 "Короткострокові позики"
68 "Розрахунки за іншими операціями"	61 "Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями"
69 "Доходи майбутніх періодів"	62 "Короткострокові векселі видані"
70 "Доходи від реалізації"	63 "Розрахунки з постачальниками та підрядниками"
71 "Інший операційний дохід"	64 "Розрахунки за податками й платежами"
73 "Інші фінансові доходи"	65 "Розрахунки за страхуванням"
74 "Інші доходи"	66 "Розрахунки за виплатами працівникам"
	67 "Розрахунки з учасниками"
	68 "Розрахунки за іншими операціями"
	80 "Матеріальні витрати"
	84 "Інші операційні витрати"
	85 "Інші затрати"
	91 "Загальновиробничі витрати"
	92 "Адміністративні витрати"
	93 "Витрати на збут"
	94 "Інші витрати операційної діяльності"
Рахунок 38 "Резерв сумнівних боргів" кореспондує	
за дебетом з кредитом рахунків: за кредитом з дебетом рахунків:	
36 "Розрахунки з покупцями та замовниками"	84 "Інші операційні витрати"
71 "Інший операційний дохід"	93 "Позицію виключено"
	94 "Інші витрати операційної діяльності"
Рахунок 39 "Витрати майбутніх періодів" кореспондує	
за дебетом з кредитом рахунків: за кредитом з дебетом рахунків:	
11 "Інші необоротні матеріальні активи"	15 "Капітальні інвестиції"
13 "Знос (амортизація) необоротних активів"	23 "Виробництво"
20 "Виробничі запаси"	37 "Розрахунки з різними дебіторами"
22 "Малоцінні та швидкозношувані предмети"	84 "Інші операційні витрати"
30 "Готівка"	85 "Інші затрати"

Бухгалтерський облік і аудит у зарубіжних країнах

31 "Рахунки в банках"	91 "Загальновиробничі витрати"
37 "Розрахунки з різними дебіторами"	92 "Адміністративні витрати"
47 "Забезпечення майбутніх витрат і платежів"	93 "Витрати на збут"
63 Розрахунки з постачальниками та підрядниками"	94 "Інші витрати операційної діяльності"
64 "Розрахунки за податками й платежами"	
65 "Розрахунки за страхуванням"	
66 "Розрахунки за виплатами працівникам"	
68 "Розрахунки за іншими операціями"	
91 "Загальновиробничі витрати"	
Рахунок 40 "Зареєстрований (пайовий) капітал" має такі субрахунки:	
401 "Статутний капітал"	
402 "Пайовий капітал"	
403 "Інший зареєстрований капітал"	
404 "Внески до незареєстрованого статутного капіталу"	
Рахунок 40 "Зареєстрований (пайовий) капітал" кореспондує за дебетом з кредитом рахунків: за кредитом з дебетом рахунків:	
30 "Готівка"	10 "Основні засоби"
31 "Рахунки в банках"	
42 "Додатковий капітал"	11 "Інші необоротні матеріальні активи"
44 "Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)"	12 "Нематеріальні активи"
	14 "Довгострокові фінансові інвестиції"
45 "Вилучений капітал"	
46 "Неоплачений капітал"	15 "Капітальні інвестиції"
67 "Розрахунки з учасниками"	16 "Довгострокові біологічні активи"
	20 "Виробничі запаси"
	21 "Поточні біологічні активи"
	22 "Малоцінні та швидкозношувані предмети"
	28 "Товари"
	30 "Готівка"
	31 "Рахунки в банках"
	35 "Поточні фінансові інвестиції"
	41 "Капітал у дооцінках"
	42 "Додатковий капітал"
	43 "Резервний капітал"

Бухгалтерський облік і аудит у зарубіжних країнах

Рахунок 42 "Додатковий капітал" кореспондує

за дебетом з кредитом рахунків:	за кредитом з дебетом рахунків:
10 "Основні засоби"	10 "Основні засоби"
11 "Інші необоротні матеріальні активи"	11 "Інші необоротні матеріальні активи"
12 "Нематеріальні активи"	12 "Нематеріальні активи"
13 "Знос (амортизація) необоротних активів"	13 "Знос (амортизація) необоротних активів"
14 "Довгострокові фінансові інвестиції"	14 "Довгострокові фінансові інвестиції"
15 "Капітальні інвестиції"	15 "Капітальні інвестиції"
16 "Довгострокові біологічні активи"	16 "Довгострокові біологічні активи"
20 "Виробничі запаси"	20 "Виробничі запаси"
22 "Малоцінні та швидкозношувані предмети"	21 "Поточні біологічні активи"
28 "Товари"	22 "Малоцінні та швидкозношувані предмети"
35 "Поточні фінансові інвестиції"	
36 "Розрахунки з покупцями та замовниками"	
37 "Розрахунки з іншими дебіторами"	
40 "Зареєстрований (пайовий) капітал"	25 "Напівфабрикати"
41 "Капітал у дооцінках"	26 "Готова продукція"
43 "Резервний капітал"	27 "Продукція сільськогосподарського виробництва"
44 "Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)"	
45 "Вилучений капітал"	28 "Товари"
46 "Неоплачений капітал"	30 "Готівка"
50 "Довгострокові позики"	
51 "Довгострокові векселі видані"	
52 "Довгострокові зобов'язання за облігаціями"	
53 "Довгострокові зобов'язання з оренди"	
54 "Відстрочені податкові зобов'язання"	
55 "Інші довгострокові зобов'язання"	
60 "Короткострокові позики"	
62 "Короткострокові векселі видані"	
63 "Розрахунки з постачальниками та підрядниками"	
64 "Розрахунки за податками й платежами"	
68 "Розрахунки за іншими операціями"	

Додатки

74 "Інші доходи"	31 "Рахунки в банках"
	35 "Поточні фінансові інвестиції"
	36 "Розрахунки з покупцями та замовниками"
	37 "Розрахунки з іншими дебіторами"
	40 "Зареєстрований (пайовий) капітал"
	44 "Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)"
	45 "Вилучений капітал"
	46 "Неоплачений капітал"
	48 "Цільове фінансування і цільові надходження"
	50 "Довгострокові позики"
	51 "Довгострокові векселі видані"
	52 "Довгострокові зобов'язання за облігаціями"
	53 "Довгострокові зобов'язання з оренди"
	55 "Інші довгострокові зобов'язання"
	60 "Короткострокові позики"
	62 "Короткострокові векселі видані"
	63 "Розрахунки з постачальниками та підрядниками"
	68 "Розрахунки за іншими операціями"
	97 "Інші витрати"

Рахунок 43 "Резервний капітал" кореспондує

за дебетом з кредитом рахунків: за кредитом з дебетом рахунків:

40 "Зареєстрований (пайовий) капітал"	42 "Додатковий капітал"
44 "Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)"	44 "Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)"
67 "Розрахунки з учасниками"	

Рахунок 44 "Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)" має такі субрахунки:

441 "Прибуток нерозподілений"
442 "Непокриті збитки"
443 "Прибуток, використаний у звітному періоді"

Рахунок 44 "Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)" кореспондує

за дебетом з кредитом рахунків: за кредитом з дебетом рахунків:

40 "Зареєстрований (пайовий) капітал"	40 "Зареєстрований (пайовий) капітал"
	41 "Капітал у дооцінках"
	42 "Додатковий капітал"

Бухгалтерський облік і аудит у зарубіжних країнах

42 "Додатковий капітал"	
43 "Резервний капітал"	43 "Резервний капітал"
44 "Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)"	44 "Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)"
45 "Вилучений капітал"	45 "Вилучений капітал"
	79 "Фінансові результати"
67 "Розрахунки з учасниками"	
68 "Розрахунки за іншими операціями"	
79 "Фінансові результати"	
Рахунок 45 "Вилучений капітал" має такі субрахунки:	
451 "Вилучені акції"	
452 "Вилучені вклади й паї"	
453 "Інший вилучений капітал"	
Рахунок 45 "Вилучений капітал" кореспондує	
за дебетом з кредитом рахунків:	
19 "Гудвіл"	
30 "Готівка"	30 "Готівка"
31 "Рахунки в банках"	31 "Рахунки в банках"
34 "Короткострокові векселі одержані"	40 "Зареєстрований (пайовий) капітал"
	41 "Капітал у дооцінках"
42 "Додатковий капітал"	42 "Додатковий капітал"
44 "Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)"	44 "Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)"
50 "Довгострокові позики"	46 "Неоплачений капітал"
52 "Довгострокові зобов'язання за облігаціями"	
60 "Короткострокові позики"	
62 "Короткострокові векселі видані"	
Рахунок 46 "Неоплачений капітал" кореспондує	
за дебетом з кредитом рахунків:	
30 "Готівка"	10 "Основні засоби"
31 "Рахунки в банках"	11 "Інші необоротні матеріальні активи"
40 "Зареєстрований (пайовий) капітал"	
42 "Додатковий капітал"	12 "Нематеріальні активи"
45 "Вилучений капітал"	14 "Довгострокові фінансові інвестиції"
74 "Інші доходи"	15 "Капітальні інвестиції"
	16 "Довгострокові біологічні активи"
	20 "Виробничі запаси"
	21 "Поточні біологічні активи"

Додатки

- 22 "Малоцінні та швидкозношувані предмети"
- 28 "Товари"
- 30 "Готівка"
- 31 "Рахунки в банках"
- 35 "Поточні фінансові інвестиції"
- 40 "Зареєстрований (пайовий) капітал"
- 42 "Додатковий капітал"
- 50 "Довгострокові позики"
- 51 "Довгострокові векселі видані"
- 52 "Довгострокові зобов'язання за облігаціями"
- 60 "Короткострокові позики"
- 62 "Короткострокові векселі видані"
- 63 "Розрахунки з постачальниками та підрядниками"
- 64 "Розрахунки за податками й платежами"
- 66 "Розрахунки за виплатами працівникам"
- 67 "Розрахунки з учасниками"
- 68 "Розрахунки за іншими операціями"
- 97 "Інші витрати"

Рахунок 47 "Забезпечення майбутніх витрат і платежів" має такі субрахунки:

- 471 "Забезпечення виплат відпусток"
- 472 "Додаткове пенсійне забезпечення"
- 473 "Забезпечення гарантійних зобов'язань"
- 474 "Забезпечення інших витрат і платежів"
- 475 "Забезпечення призового фонду (резерв виплат)"
- 476 "Резерв на виплату джек-поту, не забезпеченого сплатою участі у лотереї"
- 477 "Забезпечення матеріального заохочення"
- 478 "Забезпечення відновлення земельних ділянок"

Рахунок 47 "Забезпечення майбутніх витрат і платежів" кореспондує за дебетом з кредитом рахунків: за кредитом з дебетом рахунків:

20 "Виробничі запаси"	10 "Основні засоби"
23 "Виробництво"	15 "Капітальні інвестиції"
24 "Брак у виробництві"	23 "Виробництво"
25 "Напівфабрикати"	39 "Витрати майбутніх періодів"
	68 "Розрахунки за іншими операціями"

Бухгалтерський облік і аудит у зарубіжних країнах

30 "Готівка"	
31 "Рахунки в банках"	81 "Витрати на оплату праці"
63 "Розрахунки з постачальниками і підрядниками"	82 "Відрахування на соціальні заходи"
65 "Розрахунки за страхуванням"	84 "Інші операційні витрати"
	90 "Собівартість реалізації"
66 "Розрахунки за виплатами працівникам"	91 "Загальновиробничі витрати"
68 "Розрахунки за іншими операціями"	92 "Адміністративні витрати"
	93 "Витрати на збут"
71 "Інший операційний дохід"	94 "Інші витрати операційної діяльності"
Рахунок 48 "Цільове фінансування і цільові надходження" має такі субрахунки:	
481 "Кошти, вивільнені від оподаткування"	
482 "Кошти з бюджету та державних цільових фондів"	
483 "Благодійна допомога"	
484 "Інші кошти цільового фінансування і цільових надходжень"	
Рахунок 48 "Цільове фінансування і цільові надходження" кореспондує	
за дебетом з кредитом рахунків:	за кредитом з дебетом рахунків:
15 "Капітальні інвестиції"	10 "Основні засоби"
30 "Готівка"	11 "Інші необоротні матеріальні активи"
31 "Рахунки в банках"	
37 "Розрахунки з різними дебіторами"	12 "Нематеріальні активи"
	15 "Капітальні інвестиції"
	16 "Довгострокові біологічні активи"
42 "Додатковий капітал"	20 "Виробничі запаси"
50 "Довгострокові позики"	
60 "Короткострокові позики"	21 "Поточні біологічні активи"
64 "Розрахунки за податками й платежами"	22 "Малоцінні та швидкозношувані предмети"
66 "Розрахунки за виплатами працівникам"	
69 "Доходи майбутніх періодів"	30 "Готівка"
71 "Інший операційний дохід"	31 "Рахунки в банках"
	36 "Розрахунки з покупцями та замовниками"
	37 "Розрахунки з різними дебіторами"
	50 "Довгострокові позики"
74 "Інші доходи"	60 "Короткострокові позики"

Додатки

- 63 "Розрахунки з постачальниками та підрядниками"
- 64 "Розрахунки за податками й платежами"
- 68 "Розрахунки за іншими операціями"
- 98 "Податок на прибуток"

Рахунок 49 "Страхові резерви" має такі субрахунки:

- 491 "Технічні резерви"
- 492 "Резерви із страхування життя"
- 493 "Частка перестраховиків у технічних резервах"
- 494 "Частка перестраховиків у резервах із страхування життя"
- 495 "Результат зміни технічних резервів"
- 496 "Результат зміни резервів із страхування життя"

Рахунок 49 "Страхові резерви" кореспондує

за дебетом з кредитом рахунків:	за кредитом з дебетом рахунків:
49 "Страхові резерви"	49 "Страхові резерви"
70 "Доходи від реалізації"	70 "Доходи від реалізації"
71 "Інший операційний дохід"	

94 "Інші витрати операційної діяльності"

Рахунок 50 "Довгострокові позики" має такі субрахунки:

- 501 "Довгострокові кредити банків у національній валюті"
- 502 "Довгострокові кредити банків в іноземній валюті"
- 503 "Відстрочені довгострокові кредити банків у національній валюті"
- 504 "Відстрочені довгострокові кредити банків в іноземній валюті"
- 505 "Інші довгострокові позики в національній валюті"
- 506 "Інші довгострокові позики в іноземній валюті"

Рахунок 50 "Довгострокові позики" кореспондує

за дебетом з кредитом рахунків:	за кредитом з дебетом рахунків:
15 "Капітальні інвестиції"	14 "Довгострокові фінансові інвестиції"
30 "Готівка"	15 "Капітальні інвестиції"
31 "Рахунки в банках"	30 "Готівка"
33 "Інші кошти"	31 "Рахунки в банках"
34 "Короткострокові векселі одержані"	33 "Інші кошти"
	35 "Поточні фінансові інвестиції"
	37 "Розрахунки з різними дебіторами"
36 "Розрахунки з покупцями та замовниками"	
	42 "Додатковий капітал"
	45 "Вилучений капітал"

Бухгалтерський облік і аудит у зарубіжних країнах

37 "Розрахунки з різними дебіторами"	48 "Цільове фінансування і цільові надходження"
40 "Зареєстрований (пайовий) капітал"	50 "Довгострокові позики"
42 "Додатковий капітал"	51 "Довгострокові векселі видані"
46 "Неоплачений капітал"	52 "Довгострокові зобов'язання за облігаціями"
48 "Цільове фінансування і цільові надходження"	53 "Довгострокові зобов'язання з оренди"
50 "Довгострокові позики"	60 "Короткострокові позики"
52 "Довгострокові зобов'язання за облігаціями"	61 "Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями"
55 "Інші довгострокові зобов'язання"	62 "Короткострокові векселі видані"
60 "Короткострокові позики"	63 "Розрахунки з постачальниками та підрядниками"
61 "Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями"	64 "Розрахунки за податками й платежами"
68 "Розрахунки за іншими операціями"	65 "Розрахунки за страхуванням"
71 "Інший операційний дохід"	68 "Розрахунки за іншими операціями"
73 "Інші фінансові доходи"	84 "Інші операційні витрати"
74 "Інші доходи"	85 "Інші затрати"
	91 "Загальновиробничі витрати"
	92 "Адміністративні витрати"
	93 "Витрати на збут"
	94 "Інші витрати операційної діяльності"
	95 "Фінансові витрати"
Рахунок 51 "Довгострокові векселі видані" кореспондує за дебетом з кредитом рахунків:	за кредитом з дебетом рахунків:
30 "Готівка"	42 "Додатковий капітал"
31 "Рахунки в банках"	63 "Розрахунки з постачальниками та підрядниками"
36 "Розрахунки з покупцями та замовниками"	64 "Розрахунки за податками й платежами"
37 "Розрахунки з різними дебіторами"	65 "Розрахунки за страхуванням"
	68 "Розрахунки за іншими операціями"

Додатки

42 "Додатковий капітал"	
46 "Неоплачений капітал"	
50 "Довгострокові позики"	84 "Інші операційні витрати"
60 "Короткострокові позики"	94 "Інші витрати операційної діяльності"
61 "Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями"	95 "Фінансові витрати"
74 "Інші доходи"	
Рахунок 52 "Довгострокові зобов'язання за облігаціями" має такі субрахунки:	
521 "Зобов'язання за облігаціями"	
522 "Премія за випущеними облігаціями"	
523 "Дисконт за випущеними облігаціями"	
Рахунок 52 "Довгострокові зобов'язання за облігаціями" кореспондує за дебетом з кредитом рахунків:	
30 "Готівка"	30 "Готівка"
31 "Рахунки в банках"	31 "Рахунки в банках"
42 "Додатковий капітал"	42 "Додатковий капітал"
46 "Неоплачений капітал"	
50 "Довгострокові позики"	
52 "Довгострокові зобов'язання облігаціями"	45 "Вилучений капітал"
	50 "Довгострокові позики"
61 "Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями"	52 "Довгострокові зобов'язання за облігаціями"
	63 "Розрахунки з постачальниками та підрядниками"
73 "Інші фінансові доходи"	
74 "Інші доходи"	68 "Розрахунки за іншими операціями"
	95 "Фінансові витрати"
Рахунок 53 "Довгострокові зобов'язання з оренди" має такі субрахунки:	
531 "Зобов'язання з фінансової оренди"	
532 "Зобов'язання з оренди цілісних майнових комплексів"	
Рахунок 53 "Довгострокові зобов'язання з оренди" кореспондує за дебетом з кредитом рахунків:	
30 "Готівка"	10 "Основні засоби"
31 "Рахунки в банках"	11 "Інші необоротні матеріальні активи"
42 "Додатковий капітал"	
50 "Довгострокові позики"	
60 "Короткострокові позики"	12 "Нематеріальні активи"
	15 "Капітальні інвестиції"

Бухгалтерський облік і аудит у зарубіжних країнах

<p>61 "Поточна заборгованість довгостроковими зобов'язаннями"</p> <p>74 "Інші доходи"</p> <p style="padding-left: 20px;">Рахунок 54 "Відстрочені податкові зобов'язання" кореспондує за дебетом з кредитом рахунків:</p> <p>17 "Відстрочені податкові активи"</p> <p>64 "Розрахунки за податками платежами"</p> <p>98 "Податок на прибуток"</p> <p style="padding-left: 20px;">Рахунок 55 "Інші довгострокові зобов'язання" кореспондує за дебетом з кредитом рахунків:</p> <p>30 "Готівка"</p> <p>31 "Рахунки в банках"</p> <p>42 "Додатковий капітал"</p> <p>61 "Поточна заборгованість довгостроковими зобов'язаннями"</p> <p>74 "Інші доходи"</p> <p style="padding-left: 20px;">Рахунок 60 "Короткострокові позики" має такі субрахунки:</p> <p>601 "Короткострокові кредити банків у національній валюті"</p> <p>602 "Короткострокові кредити банків в іноземній валюті"</p> <p>603 "Відстрочені короткострокові кредити банків у національній валюті"</p> <p>604 "Відстрочені короткострокові кредити банків в іноземній валюті"</p> <p>605 "Прострочені позики в національній валюті"</p> <p>606 "Прострочені позики в іноземній валюті"</p> <p style="padding-left: 20px;">Рахунок 60 "Короткострокові позики" кореспондує за дебетом з кредитом рахунків:</p> <p>14 "Довгострокові фінансові інвестиції"</p> <p>15 "Капітальні інвестиції"</p> <p>30 "Готівка"</p>	<p>за 16 "Довгострокові біологічні активи"</p> <p>42 "Додатковий капітал"</p> <p>64 "Розрахунки за податками платежами"</p> <p>95 "Фінансові витрати"</p> <p>17 "Відстрочені податкові активи"</p> <p>42 "Додатковий капітал"</p> <p>64 "Розрахунки за податками платежами"</p> <p>85 "Інші затрати"</p> <p>98 "Податок на прибуток"</p> <p>30 "Готівка"</p> <p>31 "Рахунки в банках"</p> <p>42 "Додатковий капітал"</p> <p>50 "Довгострокові позики"</p> <p>60 "Короткострокові позики"</p> <p>63 "Розрахунки з постачальниками та підрядниками"</p> <p>64 "Розрахунки за податками платежами"</p> <p>65 "Розрахунки за страхуванням"</p> <p>68 "Розрахунки за іншими операціями"</p> <p>14 "Довгострокові фінансові інвестиції"</p> <p>15 "Капітальні інвестиції"</p> <p>30 ""Готівка"</p>
--	--

Додатки

31 "Рахунки в банках"	31 "Рахунки в банках"
33 "Інші кошти"	33 "Інші кошти"
34 "Короткострокові векселі одержані"	35 "Поточні фінансові інвестиції"
	37 "Розрахунки з різними дебіторами"
	42 "Додатковий капітал"
36 "Розрахунки з покупцями та замовниками"	45 "Вилучений капітал"
37 "Розрахунки з різними дебіторами"	48 "Цільове фінансування і цільові надходження"
40 "Зареєстрований (пайовий) капітал"	50 "Довгострокові позики"
42 "Додатковий капітал"	
46 "Неоплачений капітал"	51 "Довгострокові векселі видані"
48 "Цільове фінансування і цільові надходження"	53 "Довгострокові зобов'язання з оренди"
50 "Довгострокові позики"	60 "Короткострокові позики"
55 "Інші довгострокові зобов'язання"	61 "Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями"
60 "Короткострокові позики"	
68 "Розрахунки за іншими операціями"	62 "Короткострокові векселі видані"
	63 "Розрахунки з постачальниками та підрядниками"
71 "Інший операційний дохід"	64 "Розрахунки за податками й платежами"
73 "Інші фінансові доходи"	
	65 "Розрахунки за страхуванням"
	68 "Розрахунки за іншими операціями"
	84 "Інші операційні витрати"
	91 "Загальновиробничі витрати"
	92 "Адміністративні витрати"
	93 "Витрати на збут"
	94 "Інші витрати операційної діяльності"
	95 "Фінансові витрати"

Рахунок 61 "Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями" має такі субрахунки:

611 "Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями в національній валюті"

612 "Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями в іноземній валюті"

Бухгалтерський облік і аудит у зарубіжних країнах

Рахунок 61 "Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями" кореспондує

за дебетом з кредитом рахунків:	за кредитом з дебетом рахунків:
30 "Готівка"	50 "Довгострокові позики"
31 "Рахунки в банках"	51 "Довгострокові векселі видані"
37 "Розрахунки з різними дебіторами"	52 "Довгострокові зобов'язання за облігаціями"
50 "Довгострокові позики"	53 "Довгострокові зобов'язання з оренди"
60 "Короткострокові позики"	
62 "Короткострокові векселі видані"	55 "Інші довгострокові зобов'язання"
64 "Розрахунки за податками й платежами"	
71 "Інший операційний дохід"	

Рахунок 62 "Короткострокові векселі видані" має такі субрахунки:

- 621 "Короткострокові векселі, видані в національній валюті"
- 622 "Короткострокові векселі, видані в іноземній валюті"

Рахунок 62 "Короткострокові векселі видані" кореспондує:

за дебетом з кредитом рахунків:	за кредитом з дебетом рахунків:
30 "Готівка"	42 "Додатковий капітал"
31 "Рахунки в банках"	45 "Вилучений капітал"
36 "Розрахунки з покупцями та замовниками"	61 "Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями"
37 "Розрахунки з різними дебіторами"	63 "Розрахунки з постачальниками та підрядниками"
42 "Додатковий капітал"	
46 "Неоплачений капітал"	64 "Розрахунки за податками й платежами"
50 "Довгострокові позики"	65 "Розрахунки за страхуванням"
60 "Короткострокові позики"	68 "Розрахунки за іншими операціями"
64 "Розрахунки за податками й платежами"	
71 "Інший операційний дохід"	84 "Інші операційні витрати"
	94 "Інші витрати операційної діяльності"

Рахунок 63 "Розрахунки з постачальниками та підрядниками" має такі субрахунки:

- 631 "Розрахунки з вітчизняними постачальниками"
- 632 "Розрахунки з іноземними постачальниками"
- 633 "Розрахунки з учасниками ПФГ"

Додатки

Рахунок 63 "Розрахунки з постачальниками та підрядниками" кореспондує за дебетом з кредитом рахунків:	за кредитом з дебетом рахунків:
24 "Брак у виробництві"	15 "Капітальні інвестиції"
30 "Готівка"	20 "Виробничі запаси"
31 "Рахунки в банках"	21 "Поточні біологічні активи"
34 "Короткострокові векселі одержані"	
	22 "Малоцінні та швидкозношувані предмети"
36 "Розрахунки з покупцями та замовниками"	23 "Виробництво"
37 "Розрахунки з різними дебіторами"	24 "Брак у виробництві"
	28 "Товари"
40 "Зареєстрований (пайовий) капітал"	
	30 "Готівка"
42 "Додатковий капітал"	31 "Рахунки в банках"
46 "Неоплачений капітал"	39 "Витрати майбутніх періодів"
48 "Цільове фінансування і цільові надходження"	42 "Додатковий капітал"
50 "Довгострокові позики"	47 "Забезпечення майбутніх витрат і платежів"
51 "Довгострокові векселі видані"	64 "Розрахунки за податками й
52 "Довгострокові зобов'язання за облігаціями"	платежами"
	68 "Розрахунки за іншими операціями"
55 "Інші довгострокові зобов'язання"	70 "Доходи від реалізації"
	80 "Матеріальні витрати"
60 "Короткострокові позики"	84 "Інші операційні витрати"
62 "Короткострокові векселі видані"	85 "Інші затрати"
64 "Розрахунки за податками й платежами"	90 "Собівартість реалізації"
68 "Розрахунки за іншими операціями"	91 "Загальновиробничі витрати"
	92 "Адміністративні витрати"
70 "Доходи від реалізації"	93 "Витрати на збут"
71 "Інший операційний дохід"	94 "Інші витрати операційної діяльності"
74 "Інші доходи"	
Рахунок 64 "Розрахунки за податками й платежами" має такі субрахунки:	
641 "Розрахунки за податками"	
642 "Розрахунки за обов'язковими платежами"	
643 "Податкові зобов'язання"	
644 "Податковий кредит"	

Бухгалтерський облік і аудит у зарубіжних країнах

Рахунок 64 "Розрахунки за податками й платежами" кореспондує	
за дебетом з кредитом рахунків:	за кредитом з дебетом рахунків:
	10 "Основні засоби"
	11 "Інші необоротні матеріальні активи"
	14 "Довгострокові фінансові інвестиції"
15 "Капітальні інвестиції"	15 "Капітальні інвестиції"
17 "Відстрочені податкові активи"	17 "Відстрочені податкові активи"
31 "Рахунки в банках"	20 "Виробничі запаси"
34 "Короткострокові векселі одержані"	21 "Поточні біологічні активи"
36 "Розрахунки з покупцями та замовниками"	22 "Малоцінні та швидкозношувані предмети"
37 "Розрахунки з різними дебіторами"	23 "Виробництво"
	28 "Товари"
46 "Неоплачений капітал"	
48 "Цільове фінансування і цільові надходження"	31 "Рахунки в банках"
50 "Довгострокові позики"	35 "Поточні фінансові інвестиції"
	36 "Розрахунки з покупцями та замовниками"
51 "Довгострокові векселі видані"	37 "Розрахунки з різними дебіторами"
53 "Довгострокові зобов'язання з оренди"	
54 "Відстрочені податкові зобов'язання"	39 "Витрати майбутніх періодів"
	42 "Додатковий капітал"
55 "Інші довгострокові зобов'язання"	
	48 "Цільове фінансування і цільові надходження"
60 "Короткострокові позики"	54 "Відстрочені податкові зобов'язання"
62 "Короткострокові векселі видані"	
	61 "Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями"
63 "Розрахунки з постачальниками та підрядниками"	62 "Короткострокові векселі видані"
	63 "Розрахунки з постачальниками та підрядниками"
64 "Розрахунки за податками й платежами"	64 "Розрахунки за податками й платежами"
65 "Розрахунки за страхуванням"	
68 "Розрахунки за іншими операціями"	65 "Розрахунки за страхуванням"
	66 "Розрахунки за виплатами працівникам"
74 "Інші доходи"	67 "Розрахунки з учасниками"

Додатки

98 "Податок на прибуток"	68 "Розрахунки за іншими операціями"
99 "Позицію виключено"	70 "Доходи від реалізації"
	71 "Інший операційний дохід"
	74 "Інші доходи"
	84 "Інші операційні витрати"
	85 "Інші затрати"
	91 "Загальновиробничі витрати"
	92 "Адміністративні витрати"
	93 "Витрати на збут"
	94 "Інші витрати операційної діяльності"
	95 "Фінансові витрати"
	97 "Інші витрати"
	98 "Податок на прибуток"

Рахунок 65 "Розрахунки за страхуванням" має такі субрахунки:

651 "За розрахунками із загальнообов'язкового державного соціального страхування"
652 "За соціальним страхуванням"
654 "За індивідуальним страхуванням"
655 "За страхуванням майна"

Рахунок 65 "Розрахунки за страхуванням" кореспондує

за дебетом з кредитом рахунків:	за кредитом з дебетом рахунків:
30 "Готівка"	15 "Капітальні інвестиції"
31 "Рахунки в банках"	23 "Виробництво"
36 "Розрахунки з покупцями та замовниками"	24 "Брак у виробництві"
37 "Розрахунки з різними дебіторами"	31 "Рахунки в банках"
	39 "Витрати майбутніх періодів"
50 "Довгострокові позики"	47 "Забезпечення майбутніх витрат і платежів"
51 "Довгострокові векселі видані"	64 "Розрахунки за податками й платежами"
55 "Інші довгострокові зобов'язання"	66 "Розрахунки за виплатами працівникам"
62 "Короткострокові векселі видані"	68 "Розрахунки за іншими операціями"
64 "Розрахунки за податками й платежами"	70 "Доходи від реалізації"
	82 "Відрахування на соціальні заходи"
60 "Короткострокові позики"	
66 "Розрахунки за виплатами працівникам"	84 "Інші операційні витрати"

Бухгалтерський облік і аудит у зарубіжних країнах

68 "Розрахунки за іншими операціями"	85 "Інші затрати"
	91 "Загальновиробничі витрати"
74 "Інші доходи"	92 "Адміністративні витрати"
	93 "Витрати на збут"
	94 "Інші витрати операційної діяльності"
	97 "Інші витрати"

Рахунок 66 "Розрахунки за виплатами працівникам" має такі субрахунки:

- 661 "Розрахунки за заробітною платою"
- 662 "Розрахунки з депонентами"
- 663 "Розрахунки за іншими виплатами"

Рахунок 66 "Розрахунки за виплатами працівникам" кореспондує

за дебетом з кредитом рахунків:	за кредитом з дебетом рахунків:
24 "Брак у виробництві"	15 "Капітальні інвестиції"
30 "Готівка"	23 "Виробництво"
31 "Рахунки в банках"	24 "Брак у виробництві"
33 "Інші кошти"	30 "Готівка"
37 "Розрахунки з різними дебіторами"	31 "Рахунки в банках"
	37 "Розрахунки з різними дебіторами"
	39 "Витрати майбутніх періодів"
40 "Зареєстрований (пайовий) капітал"	47 "Забезпечення майбутніх витрат і платежів"
46 "Неоплачений капітал"	
64 "Розрахунки за податками й платежами"	48 "Цільове фінансування і цільові надходження"
65 "Розрахунки за страхуванням"	65 "Розрахунки за страхуванням"
66 "Розрахунки за виплатами працівникам"	66 "Розрахунки за виплатами працівникам"
68 "Розрахунки за іншими операціями"	81 "Витрати на оплату праці"
	85 "Інші затрати"
70 "Доходи від реалізації"	91 "Загальновиробничі витрати"
71 "Інший операційний дохід"	92 "Адміністративні витрати"
	93 "Витрати на збут"
	94 "Інші витрати операційної діяльності"
	97 "Інші витрати"

Рахунок 67 "Розрахунки з учасниками" має такі субрахунки:

- 671 "Розрахунки за нарахованими дивідендами"
- 672 "Розрахунки за іншими виплатами"

Додатки

Рахунок 67 "Розрахунки з учасниками" кореспондує

за дебетом з кредитом рахунків:

30 "Готівка"

31 "Рахунки в банках"

37 "Розрахунки з різними дебіторами"

40 "Зареєстрований (пайовий) капітал"

46 "Неоплачений капітал"

64 "Розрахунки за податками й
платежами"

70 "Доходи від реалізації"

71 "Інший операційний дохід"

73 "Інші фінансові доходи"

74 "Інші доходи"

за кредитом з дебетом рахунків:

40 "Зареєстрований (пайовий) капітал"

43 "Резервний капітал"

44 "Нерозподілені прибутки (непокриті
збитки)"

Рахунок 68 "Розрахунки за іншими операціями" має такі субрахунки:

680 "Розрахунки, пов'язані з необоротними активами та групами вибуття,
утримуваними для продажу"

681 "Розрахунки за авансами одержаними"

682 "Внутрішні розрахунки"

683 "Внутрішньогосподарські розрахунки"

684 "Розрахунки за нарахованими відсотками"

685 "Розрахунки з іншими кредиторами"

Рахунок 68 "Розрахунки за іншими операціями" кореспондує

за дебетом з кредитом рахунків:

14 "Довгострокові фінансові інвестиції"

19 "Гудвіл"

30 "Готівка"

31 "Рахунки в банках"

33 "Інші кошти"

34 "Короткострокові векселі одержані"

36 "Розрахунки з покупцями та
замовниками"

37 "Розрахунки з різними дебіторами"

за кредитом з дебетом рахунків:

10 "Основні засоби"

11 "Інші необоротні матеріальні активи"

14 "Довгострокові фінансові інвестиції"

15 "Капітальні інвестиції"

19 "Гудвіл"

20 "Виробничі запаси"

21 "Поточні біологічні активи"

22 "Малоцінні та швидкозношувані
предмети"

23 "Виробництво"

24 "Брак у виробництві"

28 "Товари"

Бухгалтерський облік і аудит у зарубіжних країнах

40 "Зареєстрований (пайовий) капітал"	30	"Готівка"
42 "Додатковий капітал"		
46 "Неоплачений капітал"	31	"Рахунки в банках"
	33	"Інші кошти"
47 "Забезпечення майбутніх витрат і платежів"	35	"Поточні фінансові інвестиції"
	37	"Розрахунки з різними дебіторами"
48 "Цільове фінансування і цільові надходження"		
	39	"Витрати майбутніх періодів"
	42	"Додатковий капітал"
	44	"Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)"
50 "Довгострокові позики"	47	"Забезпечення майбутніх витрат і платежів"
51 "Довгострокові векселі видані"		
52 "Довгострокові зобов'язання облігаціями"	50	"Довгострокові позики"
55 "Інші довгострокові зобов'язання"	60	"Короткострокові позики"
	63	"Розрахунки з постачальниками та підрядниками"
60 "Короткострокові позики"	64	"Розрахунки за податками й платежами"
62 "Короткострокові векселі видані"		
63 "Розрахунки з постачальниками та підрядниками"	65	"Розрахунки за страхуванням"
	66	"Розрахунки за виплатами працівникам"
	70	"Доходи від реалізації"
64 "Розрахунки за податками й платежами"	80	"Матеріальні витрати"
65 "Розрахунки за страхуванням"	84	"Інші операційні витрати"
70 "Доходи від реалізації"	85	"Інші затрати"
71 "Інший операційний дохід"	91	"Загальновиробничі витрати"
73 "Інші фінансові доходи"	92	"Адміністративні витрати"
74 "Інші доходи"	93	"Витрати на збут"
	94	"Інші витрати операційної діяльності"
	95	"Фінансові витрати"
	97	"Інші витрати"

Рахунок 69 "Доходи майбутніх періодів" кореспондує

за дебетом з кредитом рахунків:

30 "Готівка"

31 "Рахунки в банках"

за кредитом з дебетом рахунків:

16 Позицію виключено

18 "Довгострокова дебіторська заборгованість та інші необоротні"

Додатки

	активи"
70 "Доходи від реалізації"	30 "Готівка"
74 "Інші доходи"	31 "Рахунки в банках"
	37 "Розрахунки з різними дебіторами"
	48 "Цільове фінансування і цільові надходження"
Рахунок 70 "Доходи від реалізації" має такі субрахунки:	
701 "Дохід від реалізації готової продукції"	
702 "Дохід від реалізації товарів"	
703 "Дохід від реалізації робіт і послуг"	
704 "Вирахування з доходу"	
705 "Перестраховання"	
Рахунок 70 "Доходи від реалізації" кореспондує	
за дебетом з кредитом рахунків:	за кредитом з дебетом рахунків:
30 "Готівка"	
36 "Розрахунки з покупцями та замовниками"	14 "Позицію виключено"
49 "Страхові резерви"	16 "Позицію виключено"
63 "Розрахунки з постачальниками підрядниками"	18 "Довгострокова дебіторська заборгованість та інші необоротні активи"
64 "Розрахунки за податками платежами"	30 "Готівка"
65 "Розрахунки за страхуванням"	
68 "Розрахунки за іншими операціями"	31 "Рахунки в банках"
	33 "Інші кошти"
70 "Доходи від реалізації"	34 "Короткострокові векселі одержані"
76 "Страхові платежі"	
79 "Фінансові результати"	36 "Розрахунки з покупцями та замовниками"
97 "Позицію виключено"	37 "Розрахунки з різними дебіторами"
	49 "Страхові резерви"
	63 "Розрахунки з постачальниками та підрядниками"
	66 "Розрахунки за виплатами працівникам"
	67 "Розрахунки з учасниками"
	68 "Розрахунки за іншими операціями"
	69 "Доходи майбутніх періодів"

- 70 "Доходи від реалізації"
- 76 "Страхові платежі"
- 79 "Фінансові результати"
- 97 "Позицію виключено"

Рахунок 71 "Інший операційний дохід" має такі субрахунки:

- 710 "Дохід від первісного визнання та від зміни вартості активів, які обліковуються за справедливою вартістю"
- 711 "Дохід від купівлі-продажу іноземної валюти"
- 712 "Дохід від реалізації інших оборотних активів"
- 713 "Дохід від операційної оренди активів"
- 714 "Дохід від операційної курсової різниці"
- 715 "Одержані штрафи, пені, неустойки"
- 716 "Відшкодування раніше списаних активів"
- 717 "Дохід від списання кредиторської заборгованості"
- 718 "Дохід від безоплатно одержаних оборотних активів"
- 719 "Інші доходи від операційної діяльності"

Рахунок 71 "Інший операційний дохід" кореспондує

за дебетом з кредитом рахунків:

за кредитом з дебетом рахунків:

64 "Розрахунки за податками
платежами"	й 16 "Довгострокові біологічні активи"
79 "Фінансові результати"	20 "Виробничі запаси"
	21 "Поточні біологічні активи"
	22 "Малоцінні та швидкозношувані
предмети"
	23 "Виробництво"
	25 "Напівфабрикати"
	26 "Готова продукція"
	27 "Продукція сільськогосподарського
виробництва"
	28 "Товари"
	30 "Готівка"
	31 "Рахунки в банках"
	33 "Інші кошти"
	34 "Короткострокові векселі одержані"
	36 "Розрахунки з покупцями та
замовниками"
	37 "Розрахунки з різними дебіторами"
	38 "Резерв сумнівних боргів"
	47 "Забезпечення майбутніх витрат і

Додатки

платежів"

48 "Цільове фінансування і цільові надходження"

49 "Страхові резерви"

50 "Довгострокові позики"

60 "Короткострокові позики"

61 "Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями"

62 "Короткострокові векселі видані"

63 "Розрахунки з постачальниками та підрядниками"

66 "Розрахунки за виплатами працівникам"

67 "Розрахунки з учасниками"

68 "Розрахунки за іншими операціями"

Рахунок 72 "Дохід від участі в капіталі" має такі субрахунки:

721 "Дохід від інвестицій в асоційовані підприємства"

722 "Дохід від спільної діяльності"

723 "Дохід від інвестицій в дочірні підприємства"

Рахунок 72 "Дохід від участі в капіталі" кореспондує

за дебетом з кредитом рахунків:

за кредитом з дебетом рахунків:

79 "Фінансові результати"

14 "Довгострокові фінансові інвестиції"

Рахунок 73 "Інші фінансові доходи" має такі субрахунки:

731 "Дивіденди одержані"

732 "Відсотки одержані"

733 "Інші доходи від фінансових операцій"

Рахунок 73 "Інші фінансові доходи" кореспондує

за дебетом з кредитом рахунків:

за кредитом з дебетом рахунків:

79 "Фінансові результати"

14 "Довгострокові фінансові інвестиції"

16 "Позицію виключено"

18 "Довгострокова дебіторська заборгованість та інші необоротні активи"

30 "Готівка"

31 "Рахунки в банках"

34 "Короткострокові векселі одержані"

35 "Поточні фінансові інвестиції"

37 "Розрахунки з різними дебіторами"

50 "Довгострокові позики"

52 "Довгострокові зобов'язання за облігаціями"

60 "Короткострокові позики"

67 "Розрахунки з учасниками"

68 "Розрахунки за іншими операціями"

Рахунок 74 "Інші доходи" має такі субрахунки:

740 "Дохід від зміни вартості фінансових інструментів"

741 "Дохід від реалізації фінансових інвестицій"

742 "Дохід від відновлення корисності активів"

744 "Дохід від неопераційної курсової різниці"

745 "Дохід від безоплатно одержаних активів"

746 "Інші доходи"

Рахунок 74 "Інші доходи" кореспондує

за дебетом з кредитом рахунків: за кредитом з дебетом рахунків:

64 "Розрахунки за податками й платежами"

10 "Основні засоби"

79 "Фінансові результати"

11 "Інші необоротні матеріальні активи"

12 "Нематеріальні активи"

13 "Знос (амортизація) необоротних активів"

14 "Довгострокові фінансові інвестиції"

15 "Капітальні інвестиції"

16 "Довгострокові біологічні активи"

17 "Відстрочені податкові активи"

18 "Довгострокова дебіторська заборгованість та інші необоротні активи"

20 "Виробничі запаси"

21 "Поточні біологічні активи"

22 "Малоцінні та швидкозношувані предмети"

28 "Товари"

30 "Готівка"

31 "Рахунки в банках"

34 "Короткострокові векселі одержані"

35 "Поточні фінансові інвестиції"

37 "Розрахунки з різними дебіторами"

42 "Додатковий капітал"

46 "Неоплачений капітал"

48 "Цільове фінансування і цільові надходження"

50 "Довгострокові позики"

Додатки

- 51 "Довгострокові векселі видані"
- 52 "Довгострокові зобов'язання за облігаціями"
- 53 "Довгострокові зобов'язання з оренди"
- 55 "Інші довгострокові зобов'язання"
- 63 "Розрахунки з постачальниками та підрядниками"
- 64 "Розрахунки за податками й платежами"
- 65 "Розрахунки за страхуванням"
- 67 "Розрахунки з учасниками"
- 68 "Розрахунки за іншими операціями"
- 69 "Доходи майбутніх періодів"

Рахунок 76 "Страхові платежі" кореспондує

за дебетом з кредитом рахунків:	за кредитом з дебетом рахунків:
30 "Готівка"	30 "Готівка"
31 "Рахунки в банках"	31 "Рахунки в банках"
36 "Розрахунки з покупцями та замовниками"	36 "Розрахунки з покупцями та замовниками"
70 "Доходи від реалізації"	70 "Доходи від реалізації"

Рахунок 79 "Фінансові результати" має такі субрахунки:

- 791 "Результат операційної діяльності"
- 792 "Результат фінансових операцій"
- 793 "Результат іншої діяльності"

Рахунок 79 "Фінансові результати" кореспондує

за дебетом з кредитом рахунків:	за кредитом з дебетом рахунків:
23 "Виробництво"	44 "Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)"
26 "Готова продукція"	70 "Доходи від реалізації"
44 "Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)"	71 "Інший операційний дохід"
70 "Доходи від реалізації"	72 "Дохід від участі в капіталі"
80 "Матеріальні витрати"	73 "Інші фінансові доходи"
81 "Витрати на оплату праці"	74 "Інші доходи"
82 "Відрахування на соціальні заходи"	98 "Податок на прибуток"
83 "Амортизація"	
84 "Інші операційні витрати"	
85 "Інші затрати"	
90 "Собівартість реалізації"	
92 "Адміністративні витрати"	

93 "Витрати на збут"

94 "Інші витрати операційної діяльності"

95 "Фінансові витрати"

96 "Втрати від участі в капіталі"

97 "Інші витрати"

98 "Податок на прибуток"

Рахунок 80 "Матеріальні витрати" має такі субрахунки:

801 "Витрати сировини й матеріалів"

802 "Витрати купівельних напівфабрикатів та комплектуючих виробів"

803 "Витрати палива й енергії"

804 "Витрати тари й тарних матеріалів"

805 "Витрати будівельних матеріалів"

806 "Витрати запасних частин"

807 "Витрати матеріалів сільськогосподарського призначення"

808 "Витрати товарів"

809 "Інші матеріальні витрати"

Рахунок 80 "Матеріальні витрати" кореспондує

за дебетом з кредитом рахунків:

за кредитом з дебетом рахунків:

20 "Виробничі запаси"

23 "Виробництво"

21 "Поточні біологічні активи"

79 "Фінансові результати"

91 "Загальновиробничі витрати"

22 "Малоцінні та швидкозношувані предмети"

92 "Адміністративні витрати"

93 "Витрати на збут"

23 "Виробництво"

94 "Інші витрати операційної діяльності"

24 "Брак у виробництві"

25 "Напівфабрикати"

26 "Готова продукція"

27 "Продукція сільськогосподарського виробництва"

28 "Товари"

37 "Розрахунки з різними дебіторами"

63 "Розрахунки з постачальниками та підрядниками"

68 "Розрахунки за іншими операціями"

Рахунок 81 "Витрати на оплату праці" має такі субрахунки:

811 "Виплати за окладами й тарифами"

812 "Премії та заохочення"

813 "Компенсаційні виплати"

814 "Оплата відпусток"

815 "Оплата іншого невідпрацьованого часу"

816 "Інші витрати на оплату праці"

Додатки

Рахунок 81 "Витрати на оплату праці" кореспондує

за дебетом з кредитом рахунків:	за кредитом з дебетом рахунків:
47 "Забезпечення наступних витрат і платежів"	23 "Виробництво"
	79 "Фінансові результати"
66 "Розрахунки за виплатами працівникам"	91 "Загальновиробничі витрати"
	92 "Адміністративні витрати"
	93 "Витрати на збут"
	94 "Інші витрати операційної діяльності"

Рахунок 82 "Відрахування на соціальні заходи" має такі субрахунки:

- 821 "Відрахування на загальнообов'язкове державне соціальне страхування"
- 824 "Відрахування на індивідуальне страхування"

Рахунок 82 "Відрахування на соціальні заходи" кореспондує

за дебетом з кредитом рахунків:	за кредитом з дебетом рахунків:
47 "Забезпечення наступних витрат і платежів"	23 "Виробництво"
	79 "Фінансові результати"
65 "Розрахунки за страхуванням"	91 "Загальновиробничі витрати"
	92 "Адміністративні витрати"
	93 "Витрати на збут"
	94 "Інші витрати операційної діяльності"

Рахунок 83 "Амортизація" має такі субрахунки:

- 831 "Амортизація основних засобів"
- 832 "Амортизація інших необоротних матеріальних активів"
- 833 "Амортизація нематеріальних активів"

Рахунок 83 "Амортизація" кореспондує

за дебетом з кредитом рахунків:	за кредитом з дебетом рахунків:
13 "Знос необоротних активів"	23 "Виробництво"
	79 "Фінансові результати"
	91 "Загальновиробничі витрати"
	92 "Адміністративні витрати"
	93 "Витрати на збут"
	94 "Інші витрати операційної діяльності"

Рахунок 84 "Інші операційні витрати" кореспондує

за дебетом з кредитом рахунків:	за кредитом з дебетом рахунків:
	23 "Виробництво"
	79 "Фінансові результати"
	91 "Загальновиробничі витрати"
	92 "Адміністративні витрати"
	93 "Витрати на збут"

Бухгалтерський облік і аудит у зарубіжних країнах

	94 "Інші витрати операційної діяльності"	
20 "Виробничі запаси"		
21 "Поточні біологічні активи"		
22 "Малоцінні та швидкозношувані предмети"		
23 "Виробництво"		
24 "Брак у виробництві"		
25 "Напівфабрикати"		
26 "Готова продукція"		
27 "Продукція сільськогосподарського виробництва"		
28 "Товари"		
30 "Готівка"		
31 "Рахунки в банках"		
33 "Інші кошти"		
34 "Короткострокові векселі одержані"		
36 "Розрахунки з покупцями та замовниками"		
37 "Розрахунки з різними дебіторами"		
38 "Резерв сумнівних боргів"		
39 "Витрати майбутніх періодів"		
47 "Забезпечення майбутніх витрат і платежів"		
50 "Довгострокові позики"		
51 "Довгострокові векселі видані"		
60 "Короткострокові позики"		
62 "Короткострокові векселі видані"		
63 "Розрахунки з постачальниками та підрядниками"		
64 "Розрахунки за податками й платежами"		
65 "Розрахунки за страхуванням"		
68 "Розрахунки за іншими операціями"		
Рахунок 85 "Інші затрати" кореспондує за дебетом з кредитом рахунків:		за кредитом з дебетом рахунків:
10 "Основні засоби"	79 "Фінансові результати"	
11 "Інші необоротні матеріальні активи"		
12 "Нематеріальні активи"		
14 "Довгострокові фінансові інвестиції"		

Додатки

- 15 "Капітальні інвестиції"
- 16 "Довгострокові біологічні активи"
- 17 "Відстрочені податкові активи"
- 18 "Довгострокова дебіторська заборгованість та інші необоротні активи"
- 20 "Виробничі запаси"
- 21 "Поточні біологічні активи"
- 22 "Малоцінні та швидкозношувані предмети"
- 23 "Виробництво"
- 24 "Брак у виробництві"
- 25 "Напівфабрикати"
- 26 "Готова продукція"
- 27 "Продукція сільськогосподарського виробництва"
- 28 "Товари"
- 30 "Готівка"
- 31 "Рахунки в банках"
- 33 "Інші кошти"
- 34 "Короткострокові векселі одержані"
- 35 "Поточні фінансові інвестиції"
- 36 "Розрахунки з покупцями та замовниками"
- 37 "Розрахунки з різними дебіторами"
- 39 "Витрати майбутніх періодів"
- 50 "Довгострокові позики"
- 54 "Відстрочені податкові зобов'язання"
- 63 "Розрахунки з постачальниками та підрядниками"
- 64 "Розрахунки за податками й платежами"
- 65 "Розрахунки за страхуванням"
- 66 "Розрахунки за виплатами працівникам"
- 68 "Розрахунки за іншими операціями"
- Рахунок 90 "Собівартість реалізації" має такі субрахунки:
- 901 "Собівартість реалізованої готової продукції"
- 902 "Собівартість реалізованих товарів"

Бухгалтерський облік і аудит у зарубіжних країнах

- 903 "Собівартість реалізованих робіт і послуг"
- 904 "Страхові виплати"
Рахунок 90 "Собівартість реалізації" кореспондує
за дебетом з кредитом рахунків: за кредитом з дебетом рахунків:
- 21 "Поточні біологічні активи" 79 "Фінансові результати"
- 23 "Виробництво"
- 26 "Готова продукція"
- 27 "Продукція сільськогосподарського виробництва"
- 28 "Товари"
- 30 "Готівка"
- 31 "Рахунки в банках"
- 36 "Розрахунки з покупцями та замовниками"
- 47 "Забезпечення майбутніх витрат і платежів"
- 63 "Розрахунки з постачальниками та підрядниками"
- 91 "Загальновиробничі витрати"
Рахунок 91 "Загальновиробничі витрати" кореспондує
за дебетом з кредитом рахунків: за кредитом з дебетом рахунків:
- 13 "Знос (амортизація) необоротних активів" 23 "Виробництво"
- 20 "Виробничі запаси" 90 "Собівартість реалізації"
- 22 "Малоцінні та швидкозношувані предмети" 39 "Витрати майбутніх періодів"
- 23 "Виробництво"
- 30 "Готівка"
- 31 "Рахунки в банках"
- 37 "Розрахунки з різними дебіторами"
- 39 "Витрати майбутніх періодів"
- 47 "Забезпечення майбутніх витрат і платежів"
- 50 "Довгострокові позики"
- 60 "Короткострокові позики"
- 63 "Розрахунки з постачальниками та підрядниками"
- 64 "Розрахунки за податками й платежами"
- 65 "Розрахунки за страхуванням"

Додатки

Рахунок 94 "Інші витрати операційної діяльності" має такі субрахунки:

- 940 "Витрати від первісного визнання та від зміни вартості активів, які обліковуються за справедливою вартістю"
- 941 "Витрати на дослідження і розробки"
- 942 "Витрати на купівлю-продаж іноземної валюти"
- 943 "Собівартість реалізованих виробничих запасів"
- 944 "Сумнівні та безнадійні борги"
- 945 "Втрати від операційної курсової різниці"
- 946 "Втрати від знецінення запасів"
- 947 "Нестачі і втрати від псування цінностей"
- 948 "Визнані штрафи, пені, неустойки"
- 949 "Інші витрати операційної діяльності"

Рахунок 94 "Інші витрати операційної діяльності" кореспондує

за дебетом з кредитом рахунків:

за кредитом з дебетом рахунків:

- 10 "Основні засоби" 79 "Фінансові результати"
- 11 "Інші необоротні матеріальні активи"
- 12 "Нематеріальні активи"
- 13 "Знос (амортизація) необоротних активів"
- 16 "Довгострокові біологічні активи"
- 20 "Виробничі запаси"
- 21 "Поточні біологічні активи"
- 22 "Малоцінні та швидкозношувані предмети"
- 23 "Виробництво"
- 24 "Брак у виробництві"
- 25 "Напівфабрикати"
- 26 "Готова продукція"
- 27 "Продукція сільськогосподарського виробництва"
- 28 "Товари"
- 30 "Готівка"
- 31 "Рахунки в банках"
- 33 "Інші кошти"
- 34 "Короткострокові векселі одержані"
- 36 "Розрахунки з покупцями та замовниками"
- 37 "Розрахунки з різними дебіторами"
- 38 "Резерв сумнівних боргів"

- 39 "Витрати майбутніх періодів"
 - 47 "Забезпечення майбутніх витрат і платежів"
 - 49 "Страхові резерви"
 - 50 "Довгострокові позики"
 - 51 "Довгострокові векселі видані"
 - 60 "Короткострокові позики"
 - 62 "Короткострокові векселі видані"
 - 63 "Розрахунки з постачальниками та підрядниками"
 - 64 "Розрахунки за податками й платежами"
 - 65 "Розрахунки за страхуванням"
 - 66 "Розрахунки за виплатами працівникам"
 - 68 "Розрахунки за іншими операціями"
 - 80 "Матеріальні витрати"
 - 81 "Витрати на оплату праці"
 - 82 "Відрахування на соціальні заходи"
 - 83 "Амортизація"
 - 84 "Інші операційні витрати"
- Рахунок 95 "Фінансові витрати" має такі субрахунки:
- 951 "Відсотки за кредит"
 - 952 "Інші фінансові витрати"
- Рахунок 95 "Фінансові витрати" кореспондує
за дебетом з кредитом рахунків:	за кредитом з дебетом рахунків:
	15 "Капітальні інвестиції"
	23 "Виробництво"
	79 "Фінансові результати"
- 30 "Готівка"
 - 31 "Рахунки в банках"
 - 50 "Довгострокові позики"
 - 51 "Довгострокові векселі видані"
 - 52 "Довгострокові зобов'язання за облігаціями"
 - 53 "Довгострокові зобов'язання з оренди"
 - 60 "Короткострокові позики"
 - 64 "Розрахунки за податками й платежами"
 - 68 "Розрахунки за іншими операціями"

Додатки

Рахунок 96 "Втрати від участі в капіталі" має такі субрахунки:

961 "Втрати від інвестицій в асоційовані підприємства"

962 "Втрати від спільної діяльності"

963 "Втрати від інвестицій в дочірні підприємства"

Рахунок 96 "Втрати від участі в капіталі" кореспондує

за дебетом з кредитом рахунків: за кредитом з дебетом рахунків:

14 "Довгострокові фінансові інвестиції" 79 "Фінансові результати"

Рахунок 97 "Інші витрати" має такі субрахунки:

970 "Витрати від зміни вартості фінансових інструментів"

971 "Собівартість реалізованих фінансових інвестицій"

972 "Втрати від зменшення корисності активів"

974 "Втрати від неопераційних курсових різниць"

975 "Уцінка необоротних активів і фінансових інвестицій"

976 "Списання необоротних активів"

977 "Інші витрати діяльності"

Рахунок 97 "Інші витрати" кореспондує

за дебетом з кредитом рахунків: за кредитом з дебетом рахунків:

10 "Основні засоби" 79 "Фінансові результати"

11 "Інші необоротні матеріальні активи"

12 "Нематеріальні активи"

14 "Довгострокові фінансові інвестиції"

15 "Капітальні інвестиції"

16 "Довгострокові біологічні активи"

18 "Довгострокова дебіторська
заборгованість та інші необоротні
активи"

19 "Гудвіл"

23 "Виробництво"

30 "Готівка"

31 "Рахунки в банках"

34 "Короткострокові векселі одержані"

35 "Поточні фінансові інвестиції"

42 "Додатковий капітал"

46 "Неоплачений капітал"

64 "Розрахунки за податками й
платежами"

65 "Розрахунки за страхуванням"

66 "Розрахунки за виплатами
працівникам"

68 "Розрахунки за іншими операціями"

Бухгалтерський облік і аудит у зарубіжних країнах

Рахунок 98 "Податок на прибуток" кореспондує	
за дебетом з кредитом рахунків:	за кредитом з дебетом рахунків:
	17 "Відстрочені податкові активи"
	54 "Відстрочені податкові зобов'язання"
17 "Відстрочені податкові активи"	64 "Розрахунки за податками й платежами"
48 "Цільове фінансування і цільові надходження"	
54 "Відстрочені податкові зобов'язання"	
	79 "Фінансові результати"
64 "Розрахунки за податками й платежами"	
79 "Фінансові результати"	

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Аудит: методика і організація: навч. посібник / Н. І. Гордієнко, О. В. Харламова, Ю. І. Мізік, О. О. Конопліна; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. 2-ге вид., перероб. і доп. Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2017. 319 с.
2. Белуха Н. Т. Аудит: учебник. К.: «Знання», КОО, 2000. 769 с.
3. Бруханський Р. Ф. Бухгалтерський облік: підруч. Тернопіль: ТНЕУ, 2016. 480 с.
4. Бухгалтерський та податковий облік: Первинні документи та порядок їх заповнення / Ю. Г. Кім. К.: Центр учбової літератури, 2014. 600 с.
5. Бухгалтерський облік: навчальний посібник / І. Б. Садовська, Т. В. Божидарнік, К. Е. Нагірська. К.: Центр учбової літератури, 2013. 688 с.
6. Воронко Р. М. Облік у зарубіжних країнах: навч. посіб. Львів: «Магнолія 2006», 2009. 744 с.
7. Гаврилко П. П., Колодійчук А. В., Важинський Ф. А., Гуштан Т. В. Економіка зарубіжних країн: підручник. Львів: Вид-во ННВК «АТБ», 2020. 183 с.
8. Гаврилко П. П., Колодійчук А. В., Важинський Ф. А., Індус К. П. Міжнародні фінанси і фінансовий менеджмент в задачах та прикладах: навчальний посібник. Львів: Вид-во ННВК «АТБ», 2020. 161 с.
9. Гаврилко П. П., Колодійчук А. В., Лазур С. П., Важинський Ф. А. Міжнародна економіка в таблицях, схемах, формулах, задачах і прикладах: навчальний посібник. Львів: Видавництво ННВК «АТБ», 2019. 258 с.
10. Гончарук Я. А., Рудницький В. С. Аудит: навчальний посібник. К.: «Знання», 2007. 443 с.
11. Голов С. Ф. Управлінський облік: Підручник. К.: Лібра, 2003. 704 с.
12. Губачова О. М., Мельник С. І. Облік у зарубіжних країнах: підручник. К.: Центр учбової літератури, 2008. 432 с.

13. Давидов Г. М. Аудит: навч. посіб. 3-тє вид., стер. К.: Т-во «Знання», КОО, 2002. 363 с.
14. Деєва Н. М., Дедіков О. І. Фінансовий аналіз: навч. посібник. К.: Центр учбової літератури, 2007. 328 с.
15. Загородній А. Г., Партин Г. О., Пилипенко Л. М. Бухгалтерський облік: основи теорії і практики: підручник / вид. 2-ге, перероб. і доповн. К.: Знання, 2009. 422 с.
16. Загородній А. Г., Вознюк Г. Л. Фінансово-економічний словник. Львів: Видавництво НУ «Львівська політехніка», 2005. 714 с.
17. Закон України «Про аудиторську діяльність» від 22 квітня 1993 року зі змінами та доповненнями від 14.09.2006 р. http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/T312500.html
18. Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» від 16 липня 1999 року <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>
19. Каленюк П. І., Демків І. І., Ключник І. І., Кравець І. Т., Петрович Р. Й. Архітектура ПК. Операційні системи Windows 98, MS DOS. Вступ в Internet. Львів, 2002 р., 83 с.
20. Каленюк П. І., Демків І. І., Ключник І. І., Кравець І. Т., Петрович Р. Й. Основи роботи в середовищах Microsoft Excel 2000 та Microsoft Access 2000. Лекції та завдання до лабораторних робіт. Львів, 2001. 116 с.
21. Кірейцев Г. Г., Виговська Н. Г., Петрук О. М. Фінансовий менеджмент: посібник для вузів. Житомир: ЖІТІ, 2001. 432 с.
22. Колодійчук А. В. Інноваційний розвиток промисловості: завдання управління при врахуванні умов недосконалої конкуренції: монографія. Львів: Ліга-Прес, 2015. 324 с.
23. Колодійчук А. В., Чобаль Л. Ю., Молнар О. С., Данило С. І. Транснаціональні корпорації в таблицях і схемах: навчальний посібник. Львів: Вид-во ННВК «АТБ», 2020. 182 с.
24. Коссак О., Юрчак І. Текстовий процесор Word. Львів, 2007. 178 с.
25. Кочерга С. В. Бухгалтерський облік у зарубіжних країнах: навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2005. 216 с.

26. Кузьмін О. Є. Мельник О. Г. Теоретичні та прикладні засади менеджменту: навч. посібник. 3-е вид. доп. і перероб. Львів: Національний університет «Львівська політехніка» (Інформаційно-видавничий центр «ІНТЕЛЕКТ+» Інституту післядипломної освіти), «Інтелект-Захід», 2007. 384 с.
27. Кулаковська Л. П., Піча Ю. В. Організація і методика аудиту: навч. посіб. 2-е вид. К.: Каравела. 2005. 560 с.
28. Лучко М. Р., Бенько І. Д. Бухгалтерський облік у зарубіжних країнах: навч. посіб. К.: Знання, 2006. 311 с.
29. Маслак О. О., Жежуха В. Й. Облік, аналіз та аудит зовнішньо-економічної діяльності. К.: Каравела, 2011. 400 с.
30. Никонович М. О., Редько К. О. Аудит: підручник. К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2014. 748 с.
31. Осташков А. В. Финансовый менеджмент: комплект учебно-методических материалов. Пенза: Пензенский региональный центр дистанционного образования, 2005. 125 с.
32. Подольчак Н. Ю. Стратегічний менеджмент: навч.-метод. посібник. Львів: Видавництво Національного університету «Львівська політехніка», 2006. 224 с.
33. Положення (стандарти) бухгалтерського обліку. URL: <https://buhgalter911.com/normativnaya-baza/instr-plan-rah/standart-uhgalterskogo/>
34. Положення про сертифікацію аудиторів: Рішення АПУ від 31.05.2007 р. № 178/6 (зі змінами). URL: <http://www.apu.com.ua>.
35. Полякова Л. М., Мохняк В. С. Основи обліку в зарубіжних країнах: навчальний посібник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2006. 248 с.
36. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій. URL: <https://buhgalter911.com/normativnaya-baza/instr-plan-rah/plan-rah/plan-schetov-buhgalterskogo-1021043.html>.
37. Райзберг Б. А., Лозовский Л. Ш., Стародубцева Е. Б. Современный экономический словарь. М.: ИНФРА-М, 1997. 496 с.

38. Рудненко Т. Б. Вексель в економіці України. URL: <http://vexel.prom.ua/articles>.
39. Стадник В. В., Йохна М. А. Стратегічне управління інноваційним розвитком підприємства. Хмельницький: ХНУ, 2010. 320 с.
40. Третьак В. И. Научно-техническая информация в управленческой деятельности. К.: Тэхника, 1990. 117 с.
41. Управлінський облік: навчальний посібник / Р. Ф. Бруханський. Тернопіль: ТНЕУ, 2012. 223 с.
42. Усач Б. Ф. Аудит: навчальний посібник. К.: «Знання», 2003. 223 с.
43. Фещур Р. В., Барвінський А. Ф., Кічор В. П. Статистика: навчальний посібник / [наук. ред. Р. В. Фещур]. 3-тє вид. оновлене і доповнене. Львів: «Інтелект-Захід», 2006. 256 с.
44. Финансовый менеджмент: теория и практика: учебник / ред. Е. С. Стоянова. 4-е изд., перераб. и доп. М.: Перспектива, 1999. 656 с.
45. Финансовый менеджмент: учебник для вузов / Г. Б. Поляк, И. А. Акодис, Т. А. Краева и др.; [ред.. Г. Б. Поляк]. М.: Финансы, ЮНИТИ, 1997. 518 с.
46. Фридмен М., Сэвидж Л. Дж. Анализ полезности при выборе среди альтернатив, предполагающих риск // Вехи экономической мысли: В 3-х т. / сост. и ред. В. М. Гальперина. СПб.: Экономическая школа, 1999.
47. Хомяк Р. Л., Лемішовський В. І. Бухгалтерський облік та оподаткування: навчальний посібник. Вид 3-є, доп. і перероб. Львів: Бухгалтерський центр «Ажур» 2010. 1219 с.
48. Хомяк Р. Л., Лемішовський В. І., Воськало В. І., Мохняк В. С. Бухгалтерський облік в Україні. Львів: Бухгалтерський центр «Ажур», 2010. 439 с.
49. Чацкіс Ю. Д. та ін. Організація бухгалтерського обліку: навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2011. 564 с.
50. Эрроу К. Дж. Коллективный выбор и индивидуальные ценности. М.: ГУ ВШЭ, 2004. 204 с.

Навчальне видання

Ценклер Н. І., Колодійчук А. В., Лалакулич М. Ю., Молнар О. С.

Бухгалтерський облік і аудит у зарубіжних країнах

Комп'ютерне макетування: П. С. Попадюк

© Ужгородський торговельно-економічний інститут Київського національного торговельно-економічного університету, 2021

Підп. до друку 03.03.2021. Формат 64x84/16. Папір оф. №1.
Офс. друк. Ум.-друк. арк. 9,42. Тираж 100 прим.

Оригінал-макет виготовлено в ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долішнього НАН України».
79026, Львів, вул. Козельницька, 4.

Видавництво ННВК «АТБ»

Видруковано в ПП «Арал»
Адреса: м. Львів, вул. Козельницька, 4